

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

V ospredju:
Davčne blagajne

**OBVEZNE ZA VSE
BREZ IZJEM
VSAK RAČUN ŠTEJE
KUPI NAJ JIH DRŽAVA
POTROŠNIKI
ZAHTEVAJTE RAČUNE**

Družina Plevnik:

»Uporabljamo preprosto logiko - delamo tisto, kar imajo ljudje radi.«

Že več kot 80 partnerjev!

mozaikpodjetnih.si

**EOS
2015**

OBRTNO-PODJETNIŠKI
SEJEM

13.-16. MAJ
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE

EOS 2015

OBRTNO-PODJETNIŠKI SEJEM

13.-16. MAJ

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE

- razstavno-prodajni program
- predstavitev aktualnega dogajanja v slovenski obrti in podjetništvu (Forum obrti in podjetništva)
- predstavitev poklicnih priložnosti v obrti in podjetništvu
- aktualne izobraževalne vsebine
- predstavitev pozitivnih izkušenj slovenske obrti in podjetništva
- predstavitev možnosti učinkovitega zmanjševanja stroškov poslovanja
- dogodek »TEDxUniversityofLjubljana«
- raznoliko strokovno obsejmsko dogajanje
- predstavitve najnovejših trendov električnih vozil (predstavitev električnih vozil, skirojev, koles idr.)

www.sejemeos.si

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

Hvala za zaupanje!

Davčne blagajne so ponovno ena osrednjih tem na politično-gospodarskem prizorišču, saj naj bi bile od 1. januarja 2016 obvezne za vse, ki poslujejo z gotovino. Stališče Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je jasno – davčne blagajne ne bodo rešile problema sive ekonomije in dela na črno. Gre za parcialen ukrep, ki bo po denarnici udaril vse tiste, ki delamo pošteno in ki smo morali že leta 2013 kupiti tako imenovane virtualne davčne blagajne, ki onemogočajo brisanje računov.

Naše argumente zoper uvedbo davčnih blagajn sem jasno in glasno predstavil na parlamentarnem odboru za finance in monetarno politiko ter na ekonomsko-socialnem svetu. Nenehno jih poudarjam tudi v svojih izjavah za medije in na sestankih s političnimi strankami. Ker v OZS zagovarjamo pošteno delo in pošteno plačevanje davkov – ki naj bodo seveda zmerni –, smo predlagali številne ukrepe za zmanjšanje davčnih utaj, med drugim uvedbo posebne motivacijske davčne olajšave po načelu »vsak račun šteje«. Če pa davčne blagajne bodo, potem je nujno, da stroške krije država sama, obvezne pa morajo biti za vse, tudi za odvetnike in zdravnike, denimo.

OZS je minuli mesec skupaj z Vlado RS, sindikati in drugimi delodajalci podpisala Socialni sporazum za obdobje 2015–2016. Za nas je ključna zaveza Vlade RS, da v letih 2015 in 2016 ne bo povečevala davkov in prispevkov ter da ne bo uvedla novih obremenitev gospodarstva, razen davka na nepremičnine, ki pa bo zgolj nadomestil dosedanje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. V nasprotnem primeru bo OZS prva, ki bo »zaropotala«.

Po več kot sedmih letih premora smo zadnjo soboto v februarju ponovno organizirali zimske športne igre obrtnikov in podjetnikov. Obuditev obrtniških športnih iger je bila sicer moja zaveza na lanskoletnih volitvah, zato sem še posebej ponosen, da nam je uspelo k sodelovanju pritegniti skoraj 250 obrtnic in obrtnikov iz vse Slovenije. S tem smo pokazali, da obrtniki potrebujemo in želimo tudi takšne oblike druženja in povezovanja. Vsi tisti, ki ste zimske športne igre zamudili, pa imate naslednjo priložnost že septembra letos, ko bomo organizirali letne športne igre.

Da delamo dobro in da je zbornica koristna za malo gospodarstvo, pa ste nam na regijskih posvetih povedali tudi člani. Veseli me tudi, da s pridom uporabljate kartico ugodnosti Mozaik podjetnih. Eden naših članov nam je na posvetu zaupal, da je v enem letu samo pri zavarovanju avtomobilov in pri stroških telefona s kartico prihranil že več kot 7500 evrov, toliko kot znaša članarina v zbornici za 23 let! Zato ponovno pozivam vse tiste, ki ugodnosti kartice še ne poznate ali jih ne izkoriščate, da si na spletni strani www.mozaikpodjetnih.si ogledate bogato ponudbo naših partnerjev.

Iskreno sem hvaležen za zaupanje, ki ga s članstvom v zbornici izkazujete meni osebno, naši krovni organizaciji in 62 območnim enotam. Hvala, da ostajate z nami. In hvala, ker širite zavest o pripadnosti tudi v svojih vrstah. Še vedno velja – več nas je, glasnejši in vplivnejši smo!

Branko Meh,
Predsednik OZS

obrtnik
podjetnik

Kolofon

Letnik XLIV, številka 3, marec 2015
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 51 93 496;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Trženje: Ivan Ukmar, tel. 01 58 30 829,
Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533, revija.obrtnik@ozs.si

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 35.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij
in priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Filipčič,
www.uvid.si

Tisk: SET, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 0351-840X

Postanite član OZS!

Brezplačno predstavite svoje izdelke in storitve

Predstavite se v spletnem katalogu **Moj obrtnik**, ki deluje kot poslovni imenik za potrošnike.

www.mojobrnik.com

Izobražujte se na seminarjih in delavnicah

Pripravljamo seminarje s področja davkov, računovodstva, delovne zakonodaje, poslovanja v tujini, prodaje in ostalih zakonodajnih področij, za katere lahko izkoristite popuste v višini od 10 do 90 % tržne kotizacije.

Poiščite pomoč

Na 62 območnih zbornicah po Sloveniji ali na krovni organizaciji v Ljubljani vam nudimo podporo pri vašem poslu.

Povezujte se po panogah

V strokovnih sekcijah se povezuje obrtniki in podjetniki iz istih strok, si izmenjujejo izkušnje, rešujejo skupne strokovne probleme in skrbite za uresničevanje skupnih interesov.

Izkoristite brezplačno svetovanje in podporo

Zagotavljamo strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Predpise spremljamo že v postopku sprejemanja in nanje tudi vplivamo.

Bodite na tekočem

Informacije, ki jih potrebujete pri vsakodnevem poslovanju, so vam na voljo v revijah **Obrtnik**, **Obrtnikov Svetovalec in Podjetnik**, e-novicah, rednih obvestilih, ki jih pošiljajo sekcije, in na spletni strani zbornice.

Prihranite z Mozaikom podjetnih

Izkoristite mnoge ugodnosti, ki jih ponujajo partnerji Telekom Slovenije, Sberbank, Generali, Zavarovalnica Triglav, Merkur, Big Bang, DZS, Prigo, GA, Inpos in številni drugi, ki vam nudijo posebne popuste. www.mozaikpodjetnih.si

VAŠA

**OBRTRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Pokličite nas, pišite nam, obiščite nas!

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana, telefon: +386 1 58 30 500, e-naslov: info@ozs.si, spletna stran: www.ozs.si

AKTUALNO

4-7

ZMAGOVALCI

8-10

IZ OZS

11-15

00Z

16-23

STROKOVNO

24-29

SEKCIJE

30-57

OBRTNIKOV SVETOVALEC

37

MOZAIK PODJETNIH

58-59

PODJETNO

60-61

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

62-69

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

70-72

NAŠI ČLANI

74-75

OSEBNE ZGODBE

76-78

DRUŽABNO

80-83

AVTO

84-86

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NA NASLOVNICI:

Foto: bigStockphoto,
montaža: Žiga Okorn

◀ Stroške davčnih blagajn naj krije država

Od 1. januarja prihodnje leto naj bi bile davčne blagajne obvezne za vse, ki poslujejo z gotovino. Ukrep naj bi v državno blagajno prinesel od 50 do 100 milijonov evrov več prihodkov. OZS opozarja, da ta ukrep sive ekonomije ne bo zajezil. [stran 4](#)

»Da uspeš v tekstilstvu, ne smeš biti tekstilec«

V Konfekciji Marja v triindvajsetih letih obratovanja beležijo dobiček, debelih 70 odstotkov svoje ponudbe z okoli 150 različnimi modeli pa prodajo v lastni trgovini na Selah, v bližini Podčetrтка. [stran 8](#)

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 37

Sveže znanje in ideje! ▶

Od kod paradnim konjem vse ideje za inovativne nove izdelke in storitve? Skrivnost je v viziji, raziskavah in razvoju. Svojo izkušnjo prenosa znanja v podjetje nam je zaupal Marko Lotrič, lastnik in direktor podjetja Lotrič meroslovje iz Selc. [stran 64](#)

◀ S cvetjem polepšajo dan in prostor

Fani Vacik že dobrih 40 let z največjo ljubeznijo in občutkom za estetiko oblikuje cvetje. S predanim delom je skupaj z možem Dušanom uresničila svoje mladostne sanje. [stran 62](#)

Stroške naj krije država

Od 1. januarja prihodnje leto naj bi bile davčne blagajne obvezne za vse, ki poslujejo z gotovino. Ukrep naj bi v državno blagajno prinesel od 50 do 100 milijonov evrov več prihodkov. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pa opozarja, da ukrep sive ekonomije ne bo zajezil. Poleg tega je treba znižati davčne stopnje, odpraviti ovire pri davčni administraciji, dvigniti davčno moralo in uvesti davčne spodbude.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, v kateri si že vrsto let prizadevajo za zmanjšanje sive ekonomije, poudarjajo, da je uvedba davčnih blagajn izrazito parcialen ukrep, saj posega le na področje registriranih dejavnosti. Opozarjajo, da davčne blagajne ne bodo rešile problema neizdajanja računov in davčnih utaj v dejavnostih, ki niso registrirane oziroma registracija ni potrebna.

Pri reševanju problematike sive ekonomije oziroma davčnih utaj se OZS med drugim zavzema za:

- enako intenziven nadzor nad vsemi oblikami sive ekonomije oziroma davčnih utaj,
- čim bolj celovito rešitev problema,
- rešitve, ki so z vidika dodatnih ad-

ministrativnih ovir in stroškov sorazmerne s pričakovanimi učinki.

Izkušnje evropskih držav

Sicer pa OZS pred uvedbo davčnih blagajn vladi predlaga, naj pridobi realne podatke o učinkih uvedbe davčnih blagajn, predvsem pa naj dokaže neto pozitivne učinke uvedbe davčnih blagajn v državah, ki jih jemlje za zgled pri uvedbi davčnih blagajn.

Poleg tega OZS meni, da davčne blagajne ne bi bistveno vplivale na zmanjšanje neevidentiranega prometa in na upad sive ekonomije, če bodo davčne stopnje še vedno previsoke. Primer za to so na primer Italija, Grčija in Švedska. Davčne utaje na Švedskem so zaradi

previsokih davkov ene najvišjih v EU. Na drugi strani pa so države, kot so Avstrija, Nemčija in Švica, kjer davčnih blagajn nimajo, vendar pa je prav v teh državah stopnja sive ekonomije med najnižjimi v Evropi. Eden od razlogov, zakaj v Avstriji ni davčnih blagajn, je tudi zaupanje v gospodarstvo.

Uvedba davčnih blagajn po mnenju OZS zagotovo nima pomembnega vpliva na zmanjšanje sive ekonomije, kar kaže 10-letno povprečje obsega sive ekonomije v državah EU z uvedenimi davčnimi blagajnami, kjer se ta giblje od 25 do 40 % BDP. Po dostopnih študijah se pri nižji davčni stopnji poslovne aktivnosti s področja sive ekonomije preselijo v legalno ekonomijo.

OZS vladi zato predlaga, naj pred

uvedbo davčnih blagajn pridobi realne podatke o učinkih uvedbe davčnih blagajn v državah, ki jih jemlje za zgled v tem primeru. Poleg tega pa naj z učinkovitimi ukrepi zagotovi odkrivanje, nadzor in sankcioniranje sive oziroma črne ekonomije, korupcije in nespoštovanje načela obdavčitve po svetovnem dohodku.

Vsak račun šteje

Ob uvedbi davčnih blagajn v OZS pričakujejo, da stroškov za nakup blagajn ne bodo nosili gospodarski subjekti. Stroške naj nosi država, vključno s stroški strojne opreme oziroma naj jih da zavezancem v brezplačen najem. Obrtniki in podjetniki so morali že leta 2013 sami pokriti stroške nakupa posebnih programov, ki onemogočajo brisanje računov. Zaradi tega imajo stroške z vzdrževalnimi pogodbami, nove davčne blagajne pa bi pomenile še dodatne stroške za internetno povezavo, kar je še dodatna obremenitev gospodarstva.

Ob tem OZS opozarja še, da davčne blagajne ne predstavljajo le dodatne finančne obveznosti oziroma ovire za poslovanje zavezancev. Treba je upoštevati, da internetna povezava v nekaterih delih države še vedno ni zadovoljiva, država pa mora poiskati tudi ustrezno rešitev za zavezance, ki opravljajo svojo dejavnost na terenu (na primer taksisti, dimnikarji, serviserji, pleskarji, vodoinštalaterji in številne druge dejavnosti), in jim zagotovi brezžično povezavo z internetom in prenosno opremo za izdajanje računov.

OZS že ves čas poudarja, da največji problem na področju sive ekonomije niso legalni subjekti, ki pošteno plačujejo davke, temveč šušmarji, za katere so kazni še vedno prenizke in ki davčnih blagajn sploh ne bodo uporabljali.

Po mnenju OZS je bil učinkovit ukrep v boju zoper sivo ekonomijo že uvedba virtualnih blagajn leta 2013. Dodatno pa je zbornica kot primeren ukrep, ki bi rešil problem sive ekonomije in davčnih utaj, že pred časom predlagala uvedbo motivacijske davčne olajšave po načelu »vsak račun šteje«. Ta sistem ne bi temeljil na prisili, pač pa na motiviranju fizičnih oseb, da svoje prihodke trošijo le pri tistih ponudnikih, ki za opravljeno storitev

GLAVNI VZROKI ZA DAVČNE UTAJE:

- × previsoke davčne stopnje,
- × prezapletena davčna administracija,
- × previsoki prispevki za zaposlene,
- × dragi pogoji poslovanja (standardi, certifikati, dovoljenja ...),
- × ni nagrad za davčno korektne zavezance,
- × pomanjkanje dobrega zgleda države.

PREDLOGI OZS ZA ZNIŽANJE DAVČNIH UTAJ:

- ☑ uvedba motivacijske davčne olajšave po načelu »vsak račun šteje«,
- ☑ znižati davčne stopnje,
- ☑ odpraviti ovire pri davčni administraciji,
- ☑ znižati prispevke zaposlenih,
- ☑ nujna transparentnost upravljanja s proračunskimi sredstvi.

oziroma izdelek izdajo račun. S tem bi se bistveno zmanjšalo delo na črno, pa tudi utaje davkov pri registriranih subjektih.

Predlog OZS bi spremenil tudi vedenje potrošnikov, saj bi imeli koristi od tega, da za kupljeno blago ali storitev zahtevajo račun.

Zahteva potrošnikov, da ponudnik storitve oziroma blaga izda račun, bi povzročila, da se tisti subjekti, ki opravljajo neregistrirano dejavnost, registrirajo in izdajajo račune, posledično pa plačujejo davke in prispevke. S tem bi se pomembno zmanjšalo tudi število nezaposlenih, saj je splošno znano dejstvo, da je med tako imenovanimi iskalci zaposlitve veliko oseb, ki delajo oziroma opravljajo dejavnost na črno.

Ministrstvo za finance RS nad tem predlogom ni navdušeno zaradi morebitnega negativnega vpliva na informativni izračun dohodnine, ki je po njihovem mnenju dobrodošla pridobitev in jo je treba ohraniti. S tem se OZS strinja. Zato

je vladi predlagala rešitev, ki bi omogočala uveljavljanje predlagane olajšave tudi v sistemu informativnega izračuna dohodnine, in sicer tako, da bi davčni zavezanci svoje stroške oziroma račune lahko sami vnašali v sistem e-davki do konca odmerne leta.

Zakon o davčnih blagajnah še ta mesec na vladi

Vlada RS je na začetku minulega meseca potrdila Akcijski načrt za uvedbo davčnih blagajn v Republiki Sloveniji, v katerem je kot najprimernejši sistem davčnih blagajn predlagan sistem z overitvijo in shranjevanjem podatkov o računih pri Finančni upravi Republike Slovenije v realnem času.

Po terminskem načrtu naj bi bile davčne blagajne uvedene s 1. oktobrom 2015 (v primeru, da ne bo potreben javni razpis za programsko opremo) oziroma s 1. januarjem 2016. Uvedba davčnih blagajn naj bi državo stala 2 milijona evrov,

POGOJI OZS OB UVEDBI DAVČNIH BLAGAJN:

- ☑ blagajne morajo biti obvezne za vse, brez izjem,
- ☑ stroške naj krije država,
- ☑ nujno je dodatno ozaveščanje potrošnikov.

v državni blagajni pa naj bi bilo zaradi tega ukrepa na leto od 50 do 100 milijonov evrov več.

Država ocenjuje, da bodo stroški davčnih blagajn znašali od 0 do 300 evrov. V OZS ob tem dvomijo, da bodo ponudniki računalniških programov v okviru vzdrževalnih pogodb zavezancem naredili nadgradnjo programov. Poleg tega opozarjajo na zavajajoče navedbe vlade glede stroškov interneta; dostop do interneta za 3 evre ima omejen prenos podatkov, kar po mnenju OZS ne bo ustrezalo pogojem za delovanje davčnih blagajn.

Zakon o davčnih blagajnah in pravilnik o davčnih blagajnah naj bi po terminskem načrtu še ta mesec potrdila vlada, junija pa naj bi bil sprejet v Državnem zboru RS.

Stališče OZS predstavljeno tudi ESS

Predsednik OZS Branko Meh je stališče zbornice glede davčnih blagajn predstavil tudi na parlamentarnem odboru za finance in monetarno politiko in na ekonomsko-socialnem svetu. »V OZS ne podpiramo davčnih utaj. Želimo, da podjetja delujejo transparentno, vendar pa naj jim država na drugi strani omogoči normalne pogoje za poslovanje in zaposlovanje,« je med drugim poudaril Branko Meh in dodal še, da je treba graditi na zaupanju države v gospodarstvo. »Če ni zaupanja, ni gospodarstva in ne razvoja. Želimo biti enakopravni vsem drugim davkoplačevalcem,« je še dodal.

EVA MIHELČ

REGRESNI ZAHTEVKI ZZZS IN ZPIS

OZS predlaga, naj se povračilo škode omeji

Ekonomsko-socialni svet je konec minulega meseca obravnaval predlog Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije za omejitev višine regresnih zahtevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v primeru ko do odškodninskega zahtevka pride zaradi male malomarnosti. OZS je zadovoljna, da se je odprla širša razprava o tej problematiki.

V zadnjih letih predstavlja odškodninska odgovornost delodajalcev v zvezi z regresnimi zahtevki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ko pride do nesreče pri delu zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, velik problem. V OZS poudarjajo, da je takšna odgovornost delodajalca do neke mere še sprejemljiva, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz hude malomarnosti, v primerih, ko pa je vzrok za poškodbo na strani delavca ali v primerih majhne malomarnosti, pa nikakor ne. Še posebej je sporna odškodninska odgovornost delodajalca v primerih, ko ima izpolnjene vse obveznosti, ki mu jih narekuje zakonodaja, do nesreče pa pride iz razlogov, ki so na strani delavca. Niso ne-

običajni primeri, ko do nesreče pri delu pride predvsem zaradi tega, ker delavec ne upošteva varnostnih predpisov ali navodil delodajalca, čeprav ga je delodajalec že pred tem ustno in pisno opozarjal, če je zaznal, da teh svojih obveznosti pri delu ne upošteva.

OZS se strinja, da mora delodajalec postoriti vse za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, skladno z zahtevami veljavne zakonodaje, ki je sicer s številnimi podzakonskimi predpisi po njenem mnenju preobsežna (delodajalec mora pri posameznih dejavnostih poznati po deset pravilnikov in uredb). Kljub temu pa delodajalec absolutne varnosti pri delu delavcem ne more zagotoviti.

Odškodninska odgovornost delodajalca je še posebej problematična, če posluje v statusni obliki samostojnega podjetnika posameznika (s. p.), saj odgovarja za obveznosti iz poslovanja z vsem svojim osebnim premoženjem. Tako lahko manjšim podjetjem visoki odškodninski zahtevki resno ogrozijo poslovanje ali celo obstoj podjetja. To pa lahko pomeni ne le njegov podjetniški, ampak tudi osebni propad, zaradi propada podjetja pa lahko ostanejo brez službe in socialne varnosti tudi zaposleni.

»Sporni se nam zdijo primeri, ko je stopnja krivde delodajalca nižja, torej, ko škodni primer nastane zaradi malomarnosti. Še posebej v primeru majhne

Pokojninska zavarovanja

Info: 080 19 56 ali www.sop.si

Pokojninsko zavarovanje	stanje na dan	letos	3 mes.	6 mes.	12 mes.	36 mes.	60 mes.
PPZ - strateški	31.1.2015	2,60%	3,03%	6,42%	16,21%	36,47%	45,33%
PPZ - dinamični	31.1.2015	3,79%	5,25%	20,22%	n.p.	n.p.	n.p.
RPZ	31.12.2013	---	---	---	7,23%*	17,01%*	32,12%*
IPZ - mladi	31.1.2015	4,16%	2,41%	6,44%	22,35%	25,29%	23,59%
IPZ - izkušeni	31.1.2015	4,39%	3,46%	7,73%	19,74%	25,65%	31,98%
IPZ - zreli	31.1.2015	4,30%	4,55%	8,64%	16,84%	27,61%	24,96%
IPZ - pospešeni	31.1.2015	6,25%	6,61%	8,28%	18,22%	7,87%	n.p.
IPZ - zmerni	31.1.2015	3,94%	7,11%	12,28%	18,54%	12,50%	n.p.

PPZ prostovoljno pokojninsko zavarovanje, RPZ rentno pokojninsko zavarovanje, IPZ investicijsko pokojninsko zavarovanje
*pripis dobička enkrat letno

PRILOŽNOST ZA ZAVAROVALNICE

Obrtno-podjetniška zbornica

Slovenije je nedavno problematiko regresnih zahtevkov predstavila tudi zavarovalnicam, ki poslujejo na območju Slovenije. Poleg tega, da se zbornica zavzema za normativno ureditev za zavarovanje rizika tovrstne odgovornosti in preučitev možnost uveljavitve diferencirane prispevne stopnje, namreč meni, da bi bil za obrtnike in podjetnike zanimiv tudi zavarovalni produkt, ki bi ob ustrezno visokih premijah pokrival tudi primere, ko pride do nesreče pri delu zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu. Če bi katera od zavarovalnic izkazala zanimanje za to problematiko, je OZS tudi pripravljena sodelovati in pomagati pri iskanju kakovostne rešitve.

malomarnosti menimo, da bi morala biti odškodninska odgovornost delodajalca v primeru regresnih zahtevkov zavodov zakonsko omejena. Tovrstnih rizikov delodajalec ne more zavarovati, četudi si to želi,« je ob tem poudaril predsednik OZS Branko Meh.

OZS predlaga, da se omeji višina regresnega zahtevka v primeru, ko do škodnega dogodka pride zaradi male malomarnosti. Meni namreč, da bi bila predlagana ureditev konsistentna, saj bi zakonodaja še naprej omogočala, da se od delodajalca zahteva povračilo celotne škode, če bo škodni dogodek nastal zaradi opustitve, ki je posledica naklepa.

Ekonomsko-socialni svet je delodajalski strani naložil pripravo predloga rešitev tega problema. Poleg tega je podprl predlog zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev, s katerim bo uresničena ena od zahtev slovenske obrti in podjetništva iz leta 2014, in sicer, da bo delovna dovoljenja za tujce mogoče dobiti na upravnih enotah, ki izdajajo tudi dovoljenja za prebivanje tujca v Sloveniji. S tem bodo odpravljeni nepotrebni stroški in administrativne ovire pri pridobivanju dokumentacije, saj se preverjanje delodajalca in delavca ne bo izvajalo dvakrat.

MAJA RIGAČ

ZAHTEVE SLOVENSKE OBRTI IN PODJETNIŠTVA 2015

Sodelujte pri pripravi letošnjih zahtev!

Kljub napovedim Evropske komisije o gospodarski rasti je slovensko gospodarstvo še vedno v krizi. Ključnega pomena za trajno okrevanje slovenskega gospodarstva so strukturne reforme, predvsem reforma trga dela, zdravstvena reforma, spodbudnejše davčno in poslovno okolje z večjim dostopom do financiranja in odprava administrativnih ovir.

Od stotih zahtev slovenske obrti in podjetništva iz leta 2014 je Vlada RS uspela realizirati le 6 % oziroma delno realizirati 1 % zahtev, 4 % zahtev je v postopku reševanja, 89 % pa je ostalo nerealiziranih.

Glede na to, da Sloveniji lani ni uspelo realizirati ključnih ukrepov za izhod iz krize, bodo tudi letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva usmerjene v ta cilj, v izvedbo strukturnih reform, razbre-

menitev stroškov dela in nižje obremenitve gospodarstva. Če imate rešitve, ki bi pomagale ponovno zagnati gospodarstvo, jih, vključno z obrazložitvijo, posredujte na e-naslov: zahteve@ozs.si ali pa jih sporočite preko obrazca, ki je objavljena na spletni strani OZS, najpozneje do **petka, 23. marca 2015**.

Zahteve bomo Vladi RS in zainteresirani javnosti predstavili na Forumu obrti in podjetništva v **sredo, 13. maja 2015**, v okviru 5. Obrtno-podjetniškega sejma EOS 2015 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Dodatne informacije v zvezi s pripravo Zahtev slovenske obrti in podjetništva 2015 dobite pri mag. Maji Rigač, svetovalki za zastopanje gospodarskih interesov (maja.rigac@ozs.si, telefon: 01 58 30 807).

M. R.

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU

Objavljeno javno povabilo delodajalcem

Zavod RS za zaposlovanje je sredi februarja objavil javno povabilo, na podlagi katerega lahko delodajalci s pomočjo evropskih sredstev na konkretnem delovnem mestu usposablajo brezposelne, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb najmanj 3 mesece. Oddaja ponudb na javno povabilo je mogoča najdlje do 1. julija 2015 oziroma do porabe sredstev, na voljo pa je 8 milijonov evrov, od katerih 85 % prispeva Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, predvidena pa je vključitev 4250 brezposelnih oseb.

Usposabljanje traja:

- **en mesec** (za preprosta delovna mesta),

– **dva meseca** (za zahtevnejša delovna mesta),

– za osebe, mlajše od 30 let, pa lahko **tri mesece**.

Udeleženec se v skladu s programom in ob zagotovljenem mentorstvu usposablja praviloma **polni delovni čas**, en mentor pa lahko hkrati usposablja največ 5 udeležencev. Zavod RS za zaposlovanje delodajalcu povrne upravičene stroške izvedbe usposabljanja, udeleženec pa prejme dodatek za aktivnost in za prevoz. Več o javnem povabilu in pogojih najdete na spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje (www.ess.gov.si), v rubriki Delodajalci – finančne spodbude.

M. R.

ZMAGOVALCI KONFEKCIJA MARJA, SELA

»Da uspeš in
obstaneš v tekstilstvu,

**ne smeš biti
tekstilec«**

S šivanjem spodnjega perila so se začeli ukvarjati v obdobju, ko je večina slovenskih tekstilcev začelo izgubljati trg in postopoma usahnila. V triindvajsetih letih obratovanja beležijo dobiček, debelih 70 odstotkov svoje ponudbe z okoli 150 različnimi modeli pa prodajo v lastni trgovini na Selah, v bližini Podčetrтка.

»Verjetno je prednost, da živiš v nerazvitem okolju, kot je Kozjansko, saj imaš večjo željo, da bi se razvil. To je v vseh ljudeh, ki tukaj živijo. Ne jamrajo, kako jim je hudo, ampak so skromni in navajeni delati,« meni Vili Plevnik, soustanovitelj in solastnik družinskega podjetja Konfekcija Marja, ki ime dolguje življenjski in poslovni partnerki Marijani. »Oba sva nekaj časa delala v Topru, tam sva videla, kako ne smeš delati,« se nasmeji in doda: »To so bili časi, ko so morala podjetja del svoje proizvodnje seliti v nerazvite kraje, tako so zastarelo tehnologijo pripeljali na Kozjansko. Kmalu sva z ženo spoznala, da je ta obrat obsojen na propad in sva se zaposlila v bližnjem obratu Gorenja. Tudi to podjetje je po nekaj letih zašlo v težave, tako da so začeli odpuščati delavce. V dobri veri, da se bova že nekako znašla, sva oba dala odpoved in začela najino podjetniško pot.«

Odločitev je bila pravilna

Da sta se Plevnikova leta 1992 začela ukvarjati prav s šivanjem spodnjega perila, ni naključje. »Morala bi postati učiteljica, a sem prehitro dobila najinega zlatega sina in z nedokončano akademijo sem šla delat v Mont Kozje kot nekvalificirana šivilja. To je bila moja prva služba. Glede na nekaj izkušenj s šivanjem in intuicijo, da se da tudi s to dejavnostjo zaslužiti za preživetje, sva začela delati,« pripoveduje Marijana.

»Proizvodnjo smo začeli v garaži in spodnjem delu hiše. Prodala sva avto, da sva lahko kupila prve šiviljske stroje. Starši so veliko pomagali, verjeli so vame in me kot edinca podpirali. Oče je prispeval denar za repromaterial in nam pozneje, ko smo širili proizvodnjo, odstopil zemljo. Včasih je na tem mestu, kjer je zdaj šiviljski obrat, stal hlev,« je za podporo staršev hvaležen Plevnik. »Naredili smo prvo serijo in jo dali v trgovino Posavje Brežice, ki je robo veselo vzela, a nikoli plačala. A mi smo bili še kar trmasti in verjeli, da to mora uspeti.«

V treh letih zrasli na današnji obseg

»Najprej sva šivala sama. Začela sva s štirimi izdelki – dvema modeloma moških spodnjih hlač in majic, nato sva dodala

še dva ženska modela in postopoma nove izdelke. S širitvijo proizvodnje smo začeli zaposlovati. V obdobju treh, štirih let smo zaposlili 15 ljudi in razen ene delavke, ki se je pridružila možu v družinskem podjetju, so vse že celih dvajset let zaposlene v našem podjetju. Za nas dela še kooperant v Olimju, ki dodatno zaposluje od 5 do 10 delavcev. So vestni in natančni. Plače so primerne glede na tekstilno panogo, a v več kot 20 letih še nismo zamudili z izplačilom in se vedno potrudimo, da zaposlenim damo še nagrado za preseganje norme, božičnico in regres,« izpostavi Plevnikova. »Nikoli nismo bili v negativnih številkah, sicer dobiček variira glede na situacijo na trgu, a je bil vedno zadovoljiv.« Plevnik zagovarja progresivno obdavčitev, a hkrati doda, da je zdaj poslovanje bistveno slabše kot pred krizo: »Pred šestimi, sedmimi leti, ko je bilo v Sloveniji blagostanje, smo imeli enkrat večji dobiček kot zdaj. Ljudje so veliko kupovali in mi smo masovno proizvajali tisoč kosov dnevno. Danes našijemo petsto kosov, a se še vedno nabere za solidno življenje,« je zadovoljen obrtnik.

Sin Matjaž prokurist

»S sinom sva oba elektrotehnika. To se dobro dopolnjuje s tekstilstvom, saj je nova generacija tekstilnih strojev elektronsko krmiljena in kar se da avtomatizirana. Lahko se pohvaliva, da do danes še ni bilo serviserja za popravilo strojev v našem podjetju,« pojasni Plevnik, ki je vajeti obrti pred približno petimi leti prepustil edincu Matjažu. »Ni bilo časa študirati, če predolgo študiraš, se ti ne da več delati,« se zasmehajo vsi Plevnikovi, vključno z Matjaževo ženo Suzano, ki v podjetju skrbi za domačo in spletno prodajo, ter osemmesečno vnukinjo, ki je občasno tudi model za nove otroške izdelke. »Ko smo pred petimi leti dobili vnuka, smo začeli šivati fantovske bodije, zdaj imamo punčko in si bomo morali še zanjo kaj izmisliti,« dodajo.

Plevniki pravijo, da uporabljajo preprosto kmečko logiko, in sicer delajo tisto, kar je že preverjeno in se dobro prodaja. »Če ljudje sprašujejo po nekem izdelku, ga naredimo, in če se nekaj dobro prodaja, to delamo vsa leta. Na primer, še vedno šivamo spodnje hlače, ki smo jih za-

čeli šivati leta 1992. Delamo to, kar ljudje radi nosijo, in ne odkrivamo tople vode. Če je nekemu naš izdelek enkrat prav, mu bo tudi drugič, zato se kupci vračajo.»

Oblekli bi prebivalce celjske regije

Konfekcija Marja za svoje izdelke išče nove prodajne poti. »Lani smo postavili novo spletno stran in se bolj dejavno začeli ukvarjati s spletno trgovino. Zdaj dosega že 15 odstotkov celotne prodaje. Prodajamo izključno na slovenskem trgu,

saj bi bila pri paketih v vrednosti od 30 do 100 evrov poštnina za tujino predraga. Oglašujemo se tudi prek Facebooka, sicer pa se v medijih nismo veliko oglaševali, saj je največja reklama tista od ust do ust,« so prepričani. »Dobro ime si moraš sam ustvariti in najlažje si ga z dobrim izdelkom, ugodno ceno ter s priporočilom zadovoljnega kupca.«

70 odstotkov proizvodnje prodajo sami. »Pred leti smo 30 do 35 odstotkov proizvodnje delali za celjsko grosistično podjetje Tkanina, ki je, žal, čez noč nehala poslovati, drugo pa smo prodali manjšim trgovinam po Sloveniji. Večina trgovcev je že propadla ali nam ni plačevala, zato smo se preusmerili na lastno prodajalno na Selah. Tu smo na periferiji, odmaknjeni od vsega, in kdor pride k nam, pride z namenom, da nekaj kupi. Pri nas vsak stoti kupec ničesar ne kupi,« Vili Plevnik navede za te čase skoraj neverjetno statistiko. »Domačini in turisti, ki letujejo v bližnjih termah, se vračajo. Največ kupcev je Slovencev, veliko pa je tudi Hrvatov, Avstrijcev in Italijanov.«

»Pred leti smo šivali izključno z repro-materialom slovenskih podjetij, ki so postopoma propadala in nas prisilila v uvoz. Vsi naši materiali imajo eko certifikat, predvsem pa je poudarek na kakovosti in obstojnosti materialov,« zatrdi Plevnik.

Kroj v 0,5 sekunde

Plevnik še poudari, da se nikoli niso razprodajali: »Šivamo samo za svojo blagovno znamko Marja, 'lon' poslov pa ne delamo. Azijcem seveda ne moremo konkurirati, obremenitev dela v Sloveniji je prevelika, poskrbeti moramo za ustrezne delovne pogoje, temu se pač mora prilagoditi«. V Konfekciji Marja so se prilagodili tako, da so proizvodnjo maksimalno avtomatizirali. »Vsako leto vlagamo v nove sodobnejše stroje, kar se dolgoročno obrestuje. Pred dvema letoma smo avtomatizirali tudi krojenje in nabavili CNC krojilni stroj, ki v 0,5 sekunde ukroji spodnje hlače,« pove Plevnik in poudari, da se za nabavo nove opreme niso nikoli zadolževali, ampak so se za to odločili, ko so imeli dovolj lastnih sredstev. »Banke so razočarane, ker nočemo kreditov, če-

prav nam ponujajo dobre obrestne mere. Tudi javnih razpisov in subvencij se nismo posluževali, saj so bila financiranja večinoma vezana na kredite. Smo 'zihershi', veliko damo na to, da mirno spimo,« pove Matjaž, a se hitro smeje popravi, da »zdaj ne spijo veliko, ker najmlajši Plevnikovi zobki rastejo.«

Če si angažiran, v štiridesetih urah narediš dovolj

Seveda se mlajša in starejša generacija v vsem ne strinjata, »a da se pri kosilu ne bi pogovarjali, se še nikoli ni zgodilo,« pove Marijana. »Generalen pogled na delo imamo vsi podoben. Vizija je, da bi ostali vsaj na takšni ravni kot zdaj. Nima mo cilja se veliko širiti, zadovoljni smo z majhno rastjo. Ne tvegamo, rajši počasi rastemo in lastna sredstva vlagamo v razvoj,« se strinjata oče in sin. Vsi pa cenijo prosti čas: »Radi 'vandramo' po svetu, radi gremo v tople kraje, radi smo na morju na jadrnici, nimamo pa vinograda, golfa tudi ne igramo. A nikoli se ne zgodi, da v podjetju ne bi bilo nikogar od nas. Ničesar ne prepuščamo naključju. Smo resni. Šef mora priti prvi, ob pol sedmih zjutraj odklene vrata, a po tretji uri popoldne ne boste nikogar več videli. Delamo 5 dni v tednu po 8 ur, to je dovolj, ker smo samodisciplinirani in angažirani.«

Vili in Marijana Plevnik sta ponosna na to, da sta v vseh letih vedno pravočasno poravnala vse obveznosti do zaposlenih in države, najbolj pa sta ponosna na svoje naslednike. »Uspešen si, kolikor so uspešni tvoji otroci. Najino delo je s tem dobilo smisel,« je vidno zadovoljna Marijana, oba pa menita, da se »obrtnik zares upokoji šele takrat, ko ga zdravje zapusti.«

ANITA IVAČIČ

Revija
Transport & LOGISTIKA

PETEK SOBOTA

22. - 23. maj

Ljubljana - BTC
Logistični center

eTransport.si

email: transport.show@tehnis.si

SOCIALNI SPORAZUM 2015–2016

Zagotovilo, da novih obremenitev gospodarstva ne bo

Vlada, delodajalci in sindikati so na začetku februarja podpisali Socialni sporazum za obdobje 2015–2016. Med podpisniki na strani delodajalcev je tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije; v njenem imenu je socialni sporazum podpisal predsednik OZS Branko Meh.

Za malo gospodarstvo je pomembno, da podpisan socialni sporazum vsebuje obljubo vlade, da v letih 2015 in 2016 ne bo povečevala davkov, prispevkov in taks, ter da ne bo uvedla novih obremenitev gospodarstva, razen davka na nepremičnine, ki pa bo nadomestil dosedanje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Na področju zdravstva prav tako ne bo dodatnih obremenitev za delodajalca, kljub morebitnim spremembam financiranja.

Socialni sporazum vsebuje naloge oziroma usmeritve vlade, delodajalcev in sindikatov v prihodnjih dveh letih na področju financ, gospodarskega razvoja, investicij, javnega sektorja, zdravstva, vzgoje in izobraževanja, trga dela, pokojninskega sistema, pravne varnosti in izvajanja evropske kohezijske politike. Zadnji socialni sporazum je bil sklenjen pred petimi leti, za obdobje 2007–2009, pravkar podpisani bo veljal do konca leta

2016, v vmesnem obdobju pa bodo podpisniki na sejah ESS dvakrat (predvidoma septembra 2015 in septembra 2016) obravnavali uresničevanje njegovih določb.

»Z vlado in sindikati smo se uspeli dogovoriti o nekaterih temeljnih usmeritvah za naslednji dve leti in s tem dosegli tudi neko stabilnost. Ključnega pomena za nas obrtnike in za celotno gospodarstvo pa je to, da ne bo novih dodatnih obremenitev gospodarstva. V takšnih pogojih bomo lahko podjetniki poslovali in tudi zaposlovali,« je dejal predsednik OZS Branko Meh po podpisu socialnega sporazuma.

Predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar pa se je ob tej priložnosti zahvalil vsem, ki so sodelovali v procesu pogajanj, ki so privedla do podpisa in med drugim poudaril: »Vsi socialni partnerji smo pokazali veliko mero razuma in odgovornosti za našo skupno prihodnost. Dokazali smo,

da smo sposobni sprejemati odločitve v širokem dialogu, tudi skupaj s civilno družbo. Podpis socialnega sporazuma je še posebej pomemben za krepitev medsebojnega zaupanja, ki je bilo v zadnjih letih precej načeto. Krhko ravnovesje moramo ohranjati, da bomo lahko čez nekaj let stali na trdnjših temeljih družbeno odgovornega, gospodarsko uspešnega in socialno naravnane razvoja, ki bo državljanom prinesel normalno življenje.«

Tudi ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak je izpostavila dialog med pogajalci: »Zavedati se je treba, da so interesi vsake strani različni, vendar nam je bil cilj kakovost življenja državljanov. Potrebne je bilo veliko strpnosti, da smo se na koncu poenotili. Mislim, da smo naredili veliko delo in smo z doseženim lahko zadovoljni.«

MAJA RIGAČ, SLIKA: E. M.

Socialni sporazum 2015–2016 sta med drugim podpisala tudi Branko Meh, predsednik OZS, in Drago Delalut, predsednik ZDOPS.

Sistem javnih naročil v Sloveniji še vedno neustrezen

Sodelujoči na posvetu na temo javnih naročil in koncesij v Državnem svetu RS so se spraševali, ali bo Slovenija tokrat uspešnejša pri prenosu evropskih direktiv v nacionalno zakonodajo. V razpravi je sodeloval tudi direktor OZS Danijel Lamperger, ki je predstavil ključne probleme, s katerimi se na področju javnih naročil soočajo mala podjetja.

Do sredine aprila prihodnjega leta 2016 mora Slovenija implementirati dve pomembni evropski direktivi – Direktivo 2014/24/EU o javnem naročanju in Direktivo 2014/23/EU o podeljevanju koncesijskih pogodb. Medtem ko direktiva o javnem naročanju vnaša nove institute, ki bodo poleg spremembe področne zakonodaje zahtevali tudi spremembe v drugih zakonih, se bo z direktivo o podeljevanju koncesijskih pogodb postopek podeljevanja koncesij prvič uredil v enem zakonu. Prenos tako obsežnih in pomembnih direktiv terja celosten pristop in predhodno obravnavo pogledov različnih deležnikov. Namen tokratnega posveta je bil predstaviti tako obe direktivi, kakor tudi potrebe uporabnikov te zakonodaje.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije že dolgo opozarjajo, da kljub večkratnim parcialnim zakonskim dodelavam in popravkom javna naročila ostajajo poligon za zlorabe, korupcijo, »nezakonita« dogovarjanja in prirejanja ponudb, zlasti pa gre vse prevečkrat za izbiro ponudnikov, ki niso zares najustreznejši ponudniki. V zbornici posebej izpostavljajo primere, ko prihaja do negospodarnih in neučinkovitih postopkov oziroma na strani ponudnikov do neobičajno nizkih cen ter do postopkov, kjer manjši subjekti niti ne pridejo zraven.

Zato bi bilo po mnenju OZS pri implementaciji omenjenih dveh direktiv treba upoštevati ključne težnje malega gospodarstva:

1. Zagotoviti je treba dostopnost javnih naročil tudi manjšim gospodarskim subjektom. Mala podjetja se velikokrat zaradi nepotrebnih rigoroznih pogojev, neizpolnjevanja zahtevanih referenc,

Direktor OZS Danijel Lamperger je na posvetu o javnih naročilih v Državnem svetu RS med drugim poudaril, da bi javno naročanje moralo zagotavljati enakopravnost in konkurenco med ponudniki, tako med velikimi kot tudi malimi podjetji.

omejitev in administrativnih postopkov težko prijavljajo na javne razpise.

2. Zakonsko je treba zagotoviti plačila vsem podizvajalcem v verigi, to je od prvega podizvajalca naprej.

3. Negospodarnost javnih naročil – če želi naročnik ravnati gospodarno, mora dobro poznati in se poglobiti v predmet naročila. Izpostavljamo tudi pojav doseganja najnižje cene na račun zaposlovanja na črno.

4. Javno naročilo bi moralo temeljiti na institutu »najnižja realna cena« oziroma najugodnejše ponudbe in ne najnižja cena, s čimer bi se zagotovila izbira kakovostnega izvajalca.

5. Nadaljnji problem malih ponudnikov so zahteve po nesorazmernih finančnih zavarovanjih oziroma njihovo multiplicitiranje v okviru enega javnega

naročila, ki predstavljajo pri posameznem prijavitelju na javni razpis neizpolnljive okvirje kvot pri bankah, velikokrat povsem nesorazmerno breme, ki ga ni mogoče izpolniti.

6. Naročnike bi bilo potrebno zavezati, da za zavarovanja plačil izbranim ponudnikom izdajo garancije za plačilo izvedenih del.

Predvsem pa v OZS poudarjajo, da bi moralo biti javno naročanje ne samo v zakonu, ampak tudi v praksi pregleden postopek, temeljiti bi moralo na strokovnosti, redu in pravičnosti. Zagotavljati bi moralo enakopravnost in konkurenco med ponudniki, tako med velikimi kot tudi malimi podjetji. Našteto bi morali dosledno zagotavljati zakonodaja in vsi deležniki teh postopkov.

MAJA RIGAČ

Nepovratna sredstva za Pokolpje in pomursko regijo

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS je 13. februarja objavilo dva razpisa za sofinanciranje podjetniških projektov. Prvi je namenjen podjetjem z območja Pokolpja, drugi pa socialnim podjetjem iz pomurske regije.

Cilj javnega razpisa za območje Pokolpja je spodbujanje investicij, ki bodo imele pozitivne učinke na nove zaposlitve ali vsaj ohranjanje delovnih mest. Na razpis se lahko prijavijo vsa podjetja, ki imajo sedež ali registrirano podružnico v občinah Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel. Pri tem pa je pomembno, da med povezanimi podjetji na razpisu lahko kandidira le eno podjetje.

Mala podjetja so upravičena do 45 %, srednje velika do 35 % in velika do 25 % subvencije, višina subvencije pa bo najmanj 50.001 evro in največ 500.000 evrov. Upravičeni strošek lahko nastane že od oddaje vloge naprej, projekti pa morajo biti končani najpozneje do 23. oktobra 2015. Prijavo je treba oddati do 17. marca do 12. ure.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (www.mgrt.gov.si) v rubriki Kako do sredstev – Javni razpisi.

Kakšna koli vprašanja v zvezi z razpisom naj tisti, ki jih zanima razpis, pošljejo v pisni obliki na elektronski naslov gp.mgrt@gov.si, z obvezno oznako »št. 4300-80/2013«, najpozneje do četrтка, 12. marca, do 10. ure. Odgovori na vprašanja bodo objavljeni na spletni strani, praviloma najpozneje v dveh dneh po prejemu vprašanja. Zadnji odgovori na vprašanja bodo objavljeni petek, 13. marca 2015, do 15. ure.

Denar tudi za socialna podjetja iz Prekmurja

Drugi razpis je namenjen socialnim podjetjem in želi podpreti projekte, ki bodo:

- spodbujali sodelovanje ljudi in prostovoljsko delo,

- krepili inovativnost družbe za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov,

- zagotavljali dodatno ponudbo proizvodov in storitev, ki so v javnem interesu,

- razvijali nove možnosti za zaposlovanje ranljivih oseb na trgu dela.

Na razpis se lahko prijavijo socialna podjetja, registrirana po Zakonu o socialnem podjetništvu, ki so vpisana v evidenco socialnih podjetij pristojnega ministrstva vključno do 31. 12. 2014, ter imajo sedež in dejansko ekonomsko aktivnost v občinah: Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje,

Križevci, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Ormož, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Središče ob Dravi, Sveti Jurij, Sveti Tomaž, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana ali Verzej.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS bo vsak projekt sofinanciralo do največ 50.000 evrov, zadnji rok za oddajo prijave je 19. marec 2015. Vse informacije in dokumentacija so na voljo na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (www.mgrt.gov.si) v rubriki Kako do sredstev – Javni razpisi.

LARISA VODEB

OBRTNO-PODJETNIŠKI ZBORNIČNI SISTEM

Regijska srečanja postajajo redna oblika srečevanja

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami v minulem mesecu pripravila niz regijskih srečanj, ki se še nadaljuje. Regijska srečanja so v prvi vrsti namenjena informiranju obrtnikov in podjetnikov o aktivnostih v obrtno-podjetniškem zborničnem sistemu, o uspehih pri zastopanju interesov malega gospodarstva in o ugodnostih Mozaika podjetnih, vodstvo zbornice pa je hvaležno predvsem za mnenja in ideje članov, ki jih dobi ob teh priložnostih.

Sicer pa so udeleženci regijskih srečanj izpostavili težave, s katerimi se srečujejo pri poslovanju. Najpogosteje so omenjali delo na črno, sivo ekonomijo, davčne blagajne, delovno zakonodajo, regresne zahteve, problem kadrovanja in šolstva, javnega naročanja, dotaknili pa so se tudi sodelovanja pri pripravi zakonov in pravilnikov.

Do konca meseca bodo še štiri regijska srečanja:

- 17. marca ob 16. uri na **OOZ Hrastnik** – Zasavska regija,
- 19. marca ob 10. uri na **OOZ Ormož** – Pomurska regija,
- 19. marca ob 16. uri na **OOZ Maribor** – Podravska regija,
- 24. marca ob 16. uri na **OOZ Krško** – Posavska regija.

E. M.

Razpis za letovanje v počitniškem domu OZS v Stomorski na otoku Šolta v sezoni 2015

V prijaznem mestecu Stomorska na dalmatinskem otoku Šolta ima Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS) počitniški dom s šestimi moderno opremljenimi apartmaji (dva modra, dva rdeča in dva rumena).

- Modri apartma: bivalni prostor (raztegljiva sedežna garnitura), spalnica (zakonska postelja), balkon in pogled na morje, velikost 33,9 m².
- Rdeči apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in raztegljiva sedežna garnitura), balkon in pogled na morje, velikost 19,1 m².
- Rumeni apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in raztegljiva sedežna garnitura), brez balkona in pogleda na morje, velikost 18,5 m².

Vsak apartma ima svojo kuhinjo in kopalnico, v pritličju doma pa je dnevni prostor, kjer se lahko zbere večja skupina ljudi.

Razpis za sezono 2015 bo trajal od 9. 3. 2015 do 20. 3. 2015. Prijave se začnejo zbirati po objavi razpisa.

Prijava na razpis je mogoča samo z izpolnjeno prijavnico. Prijavnico pošljite po pošti na naslov: Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti na naslov: nina.kotar@ozs.si.

Po končanem razpisu se bodo odobrili termini letovanj na podlagi zbranih točk prijavitelja, po vnaprej določenih kriterijih. O odobrenih terminih bodo prijavitelji obveščeni izključno po elektronski pošti, ki jo bodo navedli na prijavnici.

Do prijave na razpis so upravičeni:

- člani OZS in upokojeni člani OZS,
- zaposleni v OZS ali OOO in upokojenci,
- nečlani.

Kriteriji za razdelitev kapacitet so letovanje v letih 2013 in 2014. Če dva ali več prijaviteljev doseže enako število točk, se dodatno točkjuje še letovanje v letih 2011 in 2012.

Prijavitelju se lahko dodeli letovanje v skupnem trajanju 7 ali 14 dni oziroma dve letovanji po 7 dni.

Naslednje dodelitve so možne le v primeru nezasedenih kapacitet. Termini za tedensko letovanje so od petka do petka.

Prijavitelje, ki imajo ob prijavi dospele in zapadle finančne obveznosti do OZS, se pri določitvi cene za letovanje obravnava kot nečlane.

Neodobrene prijave se na podlagi števila doseženih točk razvrstijo v čakalno vrsto za primere odpovedi letovanj.

Po končanem razpisu se nezasedene kapacitete brez točkovanja delijo na podlagi vrstnega reda prispelih prijav.

V primeru odpovedi letovanja iz opravičljivih razlogov (bolezen - ob predložitvi dokazila, smrt v družini), se letovanje stornira in se plačana ara vrne.

Cenik najema apartmaja počitniškega doma OZS v Stomorski na otoku Šolta in termine za letovanje v letu 2015 si lahko ogledate na spletni strani www.ozs.si.

Dodatne informacije lahko dobite pri gospe Nini Kotar, na telefonski številki (01) 58 30 585 ali na elektronskem naslovu nina.kotar@ozs.si.

CENIK NAJEMA APARTMAJA POČITNIŠKEGA DOMA OZS V STOMORSKI NA OTOKU ŠOLTA

ČLANI IN UPOKOJENI ČLANI OZS, ZAPOSLENI V OZS IN OOOZ TER UPOKOJENCI

DNEVNI NAJEM (3 - 6 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	26.6. - 28.8.	70	60	50
predsezona in posezona	24.4. - 26.6. in 28.8. - 30.10.	50	40	30
izven sezone	30.10. - 24.4.	37	27	17

TEDENSKI NAJEM (7 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	26.6. - 28.8.	420	360	280
predsezona in posezona	24.4. - 26.6. in 28.8. - 30.10.	290	230	130
izven sezone	30.10. - 24.4.	180	120	80

Za nečlane se cena najema apartmaja **poveča za 50 %**.

V ceno je vključeno končno čiščenje apartmaja.

Letovalec je po prejemu obvestila o dodelitvi letovanja dolžan plačati **aro v višini 20 % celotne cene letovanja**. S plačilom are se šteje, da je pogodba za najem apartmaja sklenjena.

Prijavnica

PRIJAVNICA ZA LETOVANJE

Priimek in ime prijavitelja: _____ Naslov prijavitelja: _____

Telefonska številka prijavitelja: _____ E-naslov prijavitelja: _____

Naziv podjetja: _____ Davčna številka podjetja: _____

Letovanje v letu 2011 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2012 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2013 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2014 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Član OZS in OOOZ: _____

Zaposlen (obkrožite): OZS OOOZ _____

Želeni apartma (obkrožite): MODRI APARTMA RDEČI APARTMA RUMENI APARTMA
I. II. I. II. I. II.
nadstropje nadstropje nadstropje

V primeru zasedenosti zelenega apartmaja bi letoval v (navedite apartma in nadstropje): _____

Letovati želim od _____ do _____ Rezervni termin: Letovati želim od _____ do _____

Podatki o osebah, ki bodo letovale:

Zap. št.	Ime in priimek	Leto rojstva
1.	_____	_____
2.	_____	_____
3.	_____	_____
4.	_____	_____

OPOZORILO: Vsi apartmaji so kategorizirani za štiri (4) osebe, zato prosimo letovalce, da upoštevajo to številčno omejitev. Za kršitev te omejitve so predvidene sankcije: bremenitev za povzročeno škodo in izguba pravice do letovanja v tekočem in naslednjem letu.

Datum: _____

(podpis prijavitelja)

S podpisom dovoljujem, da Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije za namen izvedbe razpisa obdeluje moje zgoraj navedene podatke. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije bo navedene podatke uporabljala v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

Priložnost za dodatna in nova znanja v obrtnih poklicih

V Murski Soboti so 10. februarja slovesno odprli Medpodjetniški izobraževalni center (MIC) Pomurje. V pomurski regiji se je s tem z večletno zamudo uresničila vizija o tesnejšem povezovanju številnih izobraževalnih programov na šolah in aktualnih potreb po kadrih v gospodarstvu.

Odprtja se je udeležila tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislava Setnikar Cankar in poudarila, da pomeni MIC novo upanje za mlado generacijo, ki se tudi zaradi krize čedalje bolj zaveda pomena ustreznega poklicnega in strokovnega izobraževanja. »Pred centrom je še ena pomembna naloga – umestitev njihovega izobraževanja v gospodarstvo. Največja težava namreč ni v samem sistemu izobraževanja, ampak je problem status tistih, ki izobraževanje končajo. Njim bi morali ponuditi ustrezna delovna mesta, ki pa jih večkrat zasedejo kadri z neustrezno izobrazbo,« je dejala ministrica.

Vzpostavitev MIC Pomurje je bila sofinancirana iz nacionalnih in kohezijskih sredstev državnega proračuna v okvirni višini dveh milijonov evrov, za izvedbo, ki je trajala od maja 2012 do konca decembra 2014, pa je bilo odgovorno šolsko ministrstvo. Gradbena dela v vrednosti 1,2 milijona evrov so bila končana jeseni 2013, lani pa je bilo potrebno poskrbe-

ti še za tehnološko opremo. Povsem na novo je opremljena mizarska delavnica, dijakom pa so na voljo še naslednje strokovne učilnice: za CNC tehnologijo, pnevmatiko, hidravliko in robotiko, elektrotehniko, računalništvo, avtoservisno dejavnost, varilstvo, ročno oblikovanje kovin in energetiko.

MIC je sicer v osnovi organizacijska enota Srednje poklicne in tehniške šole (SPTŠ) Murska Sobota, ki v okviru svojega delovanja ponuja kakovostne izobraževalne programe in usposabljanja za redno vpisane dijake SPTŠ, v nadaljevanju pa omogoča izobraževalne procese predvsem podjetjem in obrtnikom ter njihovim zaposlenim delavcem. MIC bo glavna vez med SPTŠ in podjetji, obrtniki, Zavodom za zaposlovanje, obrtno-podjetniškimi zbornicami in gospodarsko zbornico ter osnovnimi šolami regije. Center bo deloval tudi mrežno, in sicer kot povezovalni člen med šolami v lokalnem okolju ter podjetji, obrtniki in samostojnimi podjetniki. Udeležencem

Ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislava Setnikar Cankar si je mizarsko delavnico ogledala v družbi vodje MIC Pomurje Blaža Gerenčerja (na desni).

bo nudil sodobno, funkcionalno in kakovostno izobraževanje in usposabljanje. Z naložbo bo omogočena nova ponudba praktičnega usposabljanja za potrebe podjetij in obrtnikov, MIC pa si lahko utrdi vodilni položaj na področju izobraževanja za potrebe gospodarstva v pomurski regiji.

Po besedah vodje centra Blaža Gerenčerja bo predvsem treba utrditi vez med MIC in OOO Pomurja. »Že doslej je bilo sodelovanje zgledno, resda le z OOO Murska Sobota, zato ga bomo v prihodnje razširili še na preostale pomurske zbornice. Pričakovati je kar nekaj težav z odzivnostjo, seveda ne obrtnih zbornic, pač pa obrtnikov in podjetnikov. Ne verjamem, da bodo njihove potrebe po izobraževanju kar deževale, zato bo naveza med MIC in OOO toliko bolj pomembna,« je dejal Gerenčer in še dodal, da je za zagotovitev boljšega razvoja regije že pozval predstavnike obrti in podjetništva v Pomurju k uporabi njihovih kakovostnih storitev.

Mizarska delavnica je opremljena povsem na novo.

NIKO ŠOŠTARIČ

Ko se združijo znanja in izkušnje na obmejnem področju

Končuje se tretji čezmejni projekt, v katerem je sodelovala OOO Šmarje pri Jelšah. Mednarodno sodelovanje je sodelujočim zlezlo pod kožo.

Bolj kot naštevane vse rezultate, ki smo jih s partnerji iz Varaždina, Krapine, Velike Gorice, Slovenske Bistrice in Rogoške Slatine dosegli v projektu »Mala šola podjetnikov«, me je k pisanju spodbudilo razmišljanje o tem, da nam je na naši zbornici tovrstno udeleževanje preprosto zlezlo pod kožo. Kljub obilju in raznovrstnosti dela, ki ga imamo na območnih zbornicah, in zmeraj težjemu zagotavljanju oziroma »zalaganju« sredstev za projekte, nas v to mednarodno sodelovanje vleče še naprej. Zadovoljni smo, da z izvajanjem aktivnosti ponudimo nekaj boljšega ali nekaj novega za naša mala in srednja podjetja, širši skupnosti in – kar je bilo v iztekajočem projektu najpomembnejše – mladim rodovom. Prav njim je bil v prvi vrsti namenjen projekt Mala šola podjetnikov, ki je bil delno financiran iz sredstev EU. Srednješolski mladini z obmejnega področja Slovenije in Hrvaške smo ponudili zanimive vsebine o podjetnosti, podjetništvu, jim predstavili dobre prakse iz naših krajev, jih spodbudili k aktivnemu razmišljanju, kako bi bilo, če bi vodili svoje podjetje. Prav njim je namenjena

tudi aplikacija »Jaz sem mali podjetnik«, ki je dosegljiva na spletni strani projekta www.malasolapodjetnikov.eu. Gre za interaktivno simulacijo poslovnega okolja, kjer skozi igro vodiš svoje podjetje.

Na zaključni konferenci, ki smo jo organizirali konec februarja v Šmarju pri Jelšah, smo se s kratkimi, toda zanimivimi predstavami udeležencev dotaknili vseh tem, ki so se prepletale skozi projekt: o podjetnosti in podjetništvu v slovenski srednji šoli je spregovorila ravnateljica Šolskega centra iz Rogoške Slatine Dubravka Berc Prah, o prihodnjih projektih na prostoru EU mag. Monika Kirbiš Rojs, o pomembnosti komunikacije v podjetništvu mag. Saša Ogrizek in gostja iz Krapine Rajka Hrbić ter o podjetništvu pri mladih Irma Dračić iz Varaždina. Pozornost sta pritegnili dve podjetnici. Najprej uspešna in mednarodno uveljavljena podjetnica Danica Zorin Mijošek, ustanoviteljica in lastnica podjetja Afrodita kozmetika, d. o. o., Jasminka Davutović iz Velike Gorice pa se je na podlagi obilja informacij in podpore, ki je bila deležna v okviru aktivnosti našega projekta, odločila za samostojno pot in

Na zaključni konferenci so se dotaknili vseh tem, ki so se prepletale skozi projekt.

je prav v teh dneh dejansko odprla svoje podjetje.

Projekt smo ljudje, ki v njem sodelujemo in verjamem, da smo kot posamezniki dobili dodatno širino. O tem smo si bili enotni vsi, ki smo odlično sodelovali preteklih 14 mesecev. Vse to je dobro tudi za širšo družbeno skupnost, kar je poudaril v svojem pozdravu župan Občine Šmarje pri Jelšah Stanko Šket. To kliče še po novih povezavah, brez preprek zaradi meje, jezika ... Projekti prinesejo vsebine, ki jih sicer posamezne organizacije zaradi pomanjkanja določenih znanj in veščin, pa tudi sredstev same nikoli ne bi mogle izpeljati in ponuditi – ko pa se združijo različna znanja in izkušnje, predvsem pa dobra volja, so rezultati tu. Predstavila jih je mag. Lidija Sovinc, direktorica vodilnega partnerja Ljudska univerza Rogoška Slatina: 26 izobraževalnih modulov, 6 informativnih delavnic na srednjih šolah, 2 borzi idej, 2 sejamski predstavitvi, projektna spletna stran z on-line bazo podjetnikov in 4 informacijske točke za nove podjetnike, aplikacija »Jaz sem mali podjetnik« in priročnik.

Sicer pa je bil to »ženski« projekt, čeprav ni bil tako načrtovan. Izvedle smo ga v glavnem ženske in smo s tem sledili cilju o večjem vključevanju žensk v mednarodna povezovanja in podjetništvo.

RADOJKA PETEK

Partnerji v projektu Mala šola podjetništva.

Obrtno-podjetniški strateški svet si obeta pospešen razvoj gospodarstva

Županja Občine Ljutomer Olga Karba se je odločila, da bo nadaljevala pred štirimi leti začeto delo, ko je na pobudo OOOZ Ljutomer imenovala obrtno-podjetniški strateški svet (OPSS) kot posvetovalni organ.

» **Z**delovanjem članov sveta sem bila več kot zadovoljna. Njihovi konstruktivni predlogi, pobude, mnenja in stališča s področja gospodarstva so bili pri nadaljnjem delu občinske uprave izjemno dragoceni. Škoda, da niso bili v funkciji izvršljivosti na sejah občinskega sveta, saj so se svetniki običajno z njimi le seznanili,« je dejala Karbova na letošnji uvodni seji OPSS. Tudi člani sveta, ki ga sestavljajo samostojni podjetniki (Daniel Zelko, Miran Filipič, Ivo Ozmec, Robert Vintar, Ludvik Vogrinec) in vodje večjih ljutomerskih podjetij (Damjan Klemen, Marija Kralj, Sonja Rajh, Zdenka Rajtman, Stanislav Škalič, Jernej Zupančič), so se pridružili mnenju županje in hkrati izrazili željo po uspešnem uresničevanju zamisli, ki prinašajo zagon na gospodarskem področju in s tem vsesplošni razvoj lokalne skupnosti. Poudarili so še, da bi večjalo delovati z občinskimi svetniki »z roko v roki« in ne kot v prejšnjem mandatu, ko so jih kar nekajkrat opozarjali na njihovo

Člani OPSS občine Ljutomer; manjkata Zdenka Rajtman in Jernej Zupančič.

vo ignoranco do razmišljanj in predlogov OPSS. Med drugimi so tudi zapisali, da je treba prepoznati resnost časa ter se truditi po nadgrajevanju in ne rušenju priložnosti, ki ogrožajo delovna mesta v obrti in podjetništvu.

Ljutomerski OPSS se bo prednostno zavzemal za vzpostavitev ustreznega podpornega okolja, na katerega se bodo navezovale tudi druge razvojno-inovacijske, tehnološke in druge iniciative, z namenom doseganja optimalnih sinergij za zagotavljanje razvojnega in tehnološkega preboja, ki je nujen za tehnološki razvoj in zagotavljanje konkurenčnosti lokalnega gospodarstva. S tem bo omogočeno nastajanje in delovanje novih, visoko tehnoloških in inovativnih podjetij. Kot je še poudarila ljutomerska županja, občina nima neposrednih vzvodov za aktivno in neposredno pomoč podjetništvu, a vendarle ustvarja pogoje za uresničitev številnih projektov, ki prinašajo nove razvojne priložnosti.

Tako kot doslej se bodo člani OPSS sestajali po potrebi, sicer pa zagotovo pred sejami občinskega sveta, in obravnavali točke dnevnega reda, ki so v navezi s področjem gospodarstva. Za uvod so se seznanili z razvojnim programom, ki ga Občina Ljutomer načrtuje za obdobje do leta 2018. Posebno pozornost bodo namenili zagonu obrtnih dejavnosti v urejeni Puhovi poslovni coni, še naprej pa se bodo zavzemali za razpis občinskih sredstev, ki se namenijo samostojnim podjetnikom. Predvideni so tudi obiski proizvodnih obratov zasebnih podjetnikov in podjetij v občini in zunaj nje. V prejšnjem mandatu sta bili izvedeni strokovni ekskurziji v Avstrijo na ogled podjetja Komptech, ki ima v Ljutomeru poslovni obrat Farmtech, ki se ukvarja s proizvodnjo kmetijskih strojev, okoljske tehnike in opreme, ter v prekmurske Puconce na ogled Centra za ravnanje z odpadki.

N. Š.

BODITE VIDNI!

Brezplačni mali oglasi

Člani OZS lahko v reviji
Obrtnik objavite svoj
brezplačni mali oglas.
Več na strani 86.

Mednarodno povezovanje s kolegi iz Koprivnice

Skupne prijave na evropske razpise, izobraževanje za cvetličarje, dobrodelni projekt, izmenjave informacij o sejnih ... to je le nekaj poudarkov z izrazito plodnega enodnevnega obiska delegacije OOO Domžale v hrvaški Koprivnici, kjer so se dogovorili za tesnejše sodelovanje med OOO Domžale in tamkajšnjo Obrtničko komoro Koprivničko-Križevačke županije.

Med pobratenima mestoma Domžale in Koprivnica, zlasti po zaslugi gasilcev iz obeh držav, že vrsto let poteka redno, toplo in trdno druženje. Z dogovorom, ki ga domžalska zbornica sklepa s njihovim obrtnim združenjem, pa bo preraslo še na obrtno in podjetniško plat.

Koprivniške kolege so predstavniki OOO Domžale obiskali konec januarja, ko so se pripravljali na volitve v novem mandatu. Tako so lahko spoznali tudi njihovo kandidatko za predsednico Ireno Kovačič, izkušeno cvetličarko z bogatim znanjem, ki ga bo predvidoma še letos delila s cvetličarji OOO Domžale.

Hrvaški kolegi so na srečanju navdušili s projekti, s katerimi sodelujejo na evropskih in hrvaških razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev. Tajnica koprivniške zbornice Jasmina Mahkota in tajnik križevniške zbornice Božo Barać sta povedala, kaj vse so na ta račun dosegli v zadnjih petih letih. Predstavila in pokazala sta izobraževalni center, prisotni pa so se strinjali, da so tudi v okvi-

Predstavniki OOO Domžale na obisku pri kolegi iz Obrtničke komore Koprivničko-Križevačke županije.

ru OOO Domžale dobri pogoji za prenos dobre prakse ob podobnih projektih za težje zaposljive osebe. Hrvaški kolegi so bili takoj pripravljene pridružiti se domžalskim obrtnikom še v enem mednarodnem projektu v nastajanju, o katerem pa bomo morda lahko že več razkrili v naslednji številki.

Sicer pa bodo nadaljevali s sekijsko

izmenjavo znanj, se skupaj prijavljali na evropske razpise tudi za področja, ki presegajo običajno delovanje zbornic, predvsem pa redno in tesno sodelovali, saj je mednarodno sodelovanje za uspeh nujno potrebno. Srečanje so zaključili z obilo pregovorne hrvaške gostoljubnosti.

KAROLINA VRTAČNIK

V SLOVO

PETER FRIDERIK SMUK

Vest ob nenadni izgubi prepoznavnega občana, obrtnika, nekdanjega predsednika OOO Tržič in nekdanjega župana Občine Tržič Petra Smuka nas je globoko presunila.

Obrtniška pot Petra Smuka, od katerega smo se poslovili minuli mesec na kriškem pokopališču, se je začela leta 1986. Ukvarjal se je z izdelavo elektromehanskih izdelkov, orodjarstvom in predelavo plastičnih mas, aktiven pa je bil tudi v politiki.

Na zbornici se ga bomo spominjali kot predsednika obrtne zbornice Tržič, ki se je zavzemal za dobrobit tržiških obrtnikov, po njegovih organizacijskih sposobnostih in marljivem delu, saj je bil tudi sam del obrtniškega ceha.

Vodstvo Območne obrtno-podjetniške zbornice Tržič

CELJE

Poklici v celjskem otroškem parlamentu

Občinski otroški parlament je prepoznal pomembnost spoznavanja učencev s poklici. Učenci iz osnovnih šol z območja Mestne občine Celje ter občin Štore, Vojnik in Dobrna so razpravljali o svetu poklicev, poklicih prihodnosti in dejavnikih, ki vplivajo na izbiro poklica.

Petindvajseti občinski otroški parlament, ki je bil 4. februarja v Narodnem domu v Celju, je s pozdravnim govorom odprla podžupanja Mestne občine Celje mag. Darja Turk. Občinski otroški parlament sestavljajo učenci iz vseh osnovnih šol z območja Mestne občine Celje ter občin Štore, Vojnik in Dobrna. To pa so šole, v katerih OOO Celje s podporo občin že osmo leto izvaja projekt Izbira poklica – izziv za prihodnost.

Učenci so najprej v skupinah pod vodstvom svojih mentorjev razpravljali o svetu poklicev, poklicih prihodnosti in dejavnikih, ki vplivajo na izbiro poklica, torej o temah, s katerimi učence osnovnih šol in njihove starše seznanja tudi OOO Celje v projektu, namenjenem promociji poklicev in podjetništva. V poročanju in razpravi, ki je sledila, so sodelovale tri gostje, in sicer detektivka Bernarda Škrabar iz prve ženske detektivske agencije, mag. Alenka Rumbak, direktorica celjske območne službe ZRSZ, in mag. Tatjana Štinek iz OOO Celje, ki so odgovarjale na postavljena vprašanja.

Zanimivo je, da se je parlament dotaknil vseh tem, pomembnih za odločanje izbiri poklica in o prihodnosti osnovnošolcev. Govorili so o:

- težavah, ki jih tarejo za odločitve o nadaljevanju izobraževanja,
- premajhnem poznavanju poklicev,
- predstavili so različne poglede na poklice prihodnosti,
- izpostavili so pomembnost veselja do dela, možnosti napredovanja in imeti dovolj časa za družino,
- brezposelnosti in revščini,
- težave pri zaposlovanju mladih,
- pomembnosti praktičnih – obrtnih poklicev.

Ob koncu so imenovali še predstavnike za regijski otroški parlament in se gostjam zahvalili za sodelovanje in njihov prispevek v razpravi. **TATJANA ŠTINEK**

Udeleženci občinskega otroškega parlamenta v Narodnem domu v Celju.

Gostje občinskega otroškega parlamenta s soorganizatorico ravnateljico OŠ Lava mag. Marijano Kolenko.

Zimska pravljica 100 smučarskih navdušencev

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec je prvo februarso soboto že peto leto zapored organizirala smučarski dan, tokrat v idiličnem avstrijskem smučarskem središču Turracher Höhe. V zimski pravljici je uživalo več kot 100 smučark in smučarjev iz Logatca, največ doslej.

Športni dan logaških obrtnikov in podjetnikov ter njihovih sodelavcev, družinskih članov in prijateljev zbornice je postal že tradicionalni celodnevni športni dogodek OOO Logatec. Na ta način zbornica skrbi tudi za športno-rekreativno udejstvovanje svojih članic in članov ter s tem za prijetno in zdravju koristno druženje.

Nekateri udeleženci so domov odšli domov z zborničnimi priznanji in nagradami. Te so prejeli najstarejši in najmlajši udeleženeec ter športni zanesenjaki, ki so presmučali največ kilometrov. Priznanja so podelili po prihodu skozi karavanški predor, na zaključni večerji.

Najstarejši smučar med nami je bil Dominik Petrovčič, mojster strojnih inštalacij, ki je bil ne nazadnje tudi tik za petami tistim, ki so presmučali največ kilometrov. Enajstkratek mlajši od njega, prvošolček Ažbe Koprivnjak, ki smo ga

Udeleženci smučarskega dneva OOO Logatec.

ob podelitvi priznanja prebudili iz globokega sna smučarskih vragolij minulega dne, v katerega se je pogreznil še pred prvimi ovinkom ob odhodu iz smučarskega središča, je dobil priznanje za najmlajšega smučarja. Zanesenjaki Jože Nagode, Žiga Šemrov in Mitja Albreht pa so

presmučali rekordno število kilometrov. Vsak od njih se je približal neverjetnim 50 kilometrom. Smučarski dan so sklenili z obvezno gasilsko fotografijo, zbornica pa za pomlad med drugim snuje tudi že nove rekreativno-družabne aktivnosti.

D. Š., SLIKA: MIRA OBLAK

V SLOVO

JOŽE SUBAN

Zbornični prapor OOO Brežice se je v petek, 13. februarja 2015, priklanjal v spoštovanje in slovo ustanovnemu članu Obrtnega združenja Brežice, pekarskemu mojstru Jožetu Subanu.

Domačin Jože se je po končani osnovni šoli odločil, da se bo izučil za peka. S svojo izjemno voljo za ta poklic je naredil mojstrski izpit in danes lahko dejansko govorimo o mojstru svojega poklica. Bil je prvi na tem območju, ki se je leta 1967 samostojno začel ukvarjati z izdelavo in prodajo krofov. Še danes, po tradiciji in kakovosti, poleg kruha, testenin in drugega, v okolju izstopa »Subanov krof«.

S svojimi stanovskimi kolegi-obrtniki je Jože aktivno sodeloval pri ustanovitvi takratnega obrtnega združenja, današnje Območne obrtno-podjetniške zbornice Brežice. Dolgo obdobje je bil zelo aktiven v organih zbornice, in sicer kot član upravnega odbora, tudi član skupščine ter član raznih

odborov in komisij. Za njegovo vestno in predano pomoč pri kreiranju politike delovanja stanovske organizacije smo mu vsi neizmerno hvaležni.

Toplina kruha, krofov in drugih izdelkov je Jožetu predstavljala smisel življenja, vse od njegovega 14. leta starosti pa do usodnega ponedeljka, ko je omagalo njegovo srce.

Pekarna Suban, delavnica daleč naokoli znanih pekarskih izdelkov s skoraj 50-letno tradicijo, vsekakor najdaljšo v brežiški občini, je izgubila svojega ustanovitelja. Tolažba in zadovoljstvo vsem je, da dela Jožetovih pridnih rok nadaljujejo vsi najožji člani njegove družine.

Živeti – umreti, to je človeku usojeno, ne glede na posamezne želje in cilje. Vendar kljub smrti lik človeka in njegova dela ostajajo tu z vsemi spomini. Tako bo ostal tudi spomin na peka Jožeta z Obrežja na Jesenicah na Dolenjskem.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Brežice

CELJE

Usposabljanje mentorjev osnovnih šol

Konec januarja je bilo na OOO Celje prvo usposabljanje za bodoče mentorje krožkov Ustvarjalni, podjetni in inovativni učenci, ki jih bodo v 1. OŠ Celje, 4. OŠ Celje in OŠ Ljubečna izvajali v drugem polletju šolskega leta 2014/2015, OŠ Lava pa že izvaja dva krožka.

Mentorji krožkov na osnovnih šolah komaj čakajo, da se začnejo krožki v projektu Ustvarjalni, podjetni in inovativni učenci.

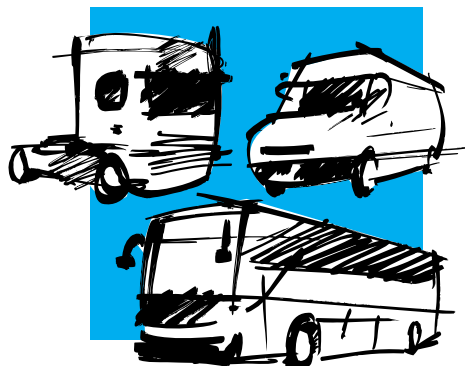
Projekt Ustvarjalni, podjetni in inovativni učenci sofinancira Mestna občina Celje z namenom, da bi osnovnošolci pridobili dodatna in poglobljena znanja in veščine na področjih ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti, spozna-

li delo in se z delom učili tako zbiranja idej kot tudi njihove realizacije. Izvajanje krožka pod vodstvom mentoric iz OOO Celje Martine Rečnik in mag. Tatjane Štinek obsega 5 modulov, katerih osnovni cilji so:

- razvoj osebnostnih kompetenc potrebnih za realizacijo idej;
- razvoj znanj in veščin, povezanih z ustvarjalno-inovacijskim procesom reševanja osebnih, domačih, šolskih, okoljskih, družbenih in v prihodnosti poslovnih izzivov;
- pridobivanje izkušenj pri razvoju novih rešitev;
- spoznavanje različnih poklicev ter kariernih poti in gospodarstva v lokalnem okolju;
- spoznavanje in usvojitev znanj in veščin v celotnem procesu, od ideje do njene realizacije s pomočjo projektnega dela.

Udeleženci usposabljanja so bili zelo zadovoljni z izvedbo. Takole so ga komentirali:

Tone Leskovec, 1. OŠ Celje: »Na tem usposabljanju smo se osredotočili na vse, kar je pomembno upoštevati pri pripravah na izvedbo tega projekta. Predstavitev je bila poglobljena, aktualna in zanimiva, da me je takoj pritegnila k razmišljanju. Slišal sem nekaj konkretnih napotkov, na kaj moramo biti pozorni pri pripravah.«

GOSPODARSKO VOZILO LETA 2015

Revija
Transport >
& LOGISTIKA

www.eTransport.si

www.gvl.si

Glasuj za
svojega favorita

MEHANIKA
in VOZNIK

Prometni vestnik

obrtnik podjetnik

Karin Trepelj, 4. OŠ Celje: »Zahvaljujem se za odlično izvedeno izobraževanje, za vso dobro voljo in ves optimizem, ki ga izvajalci nosijo v sebi. Veselim se sodelovanja in komaj čakam, da začnemo delati.«

Monika Kaluža, OŠ Ljubečna: »Srečanje je bilo zelo prijetno, sproščeno, veliko

pozitivne energije in še več dobrih spodbujajočih primerov iz prakse. Verjetno pa nisem edina, ki je že na poti domov tuhtala, kaj, kako in kdaj vse slišano realizirati tudi v krožkih.«

Naslednji sklop usposabljanj bo predvidoma v prvi polovici meseca aprila, ko bodo mentorji iz šol že pridobili tudi ne-

kaj praktičnih izkušenj z delom v krožkih. V projektu bodo poleg mentorjev iz šol in OOO Celje sodelovali tudi podjetniki in obrtniki, člani OOO Celje s predstavitvijo svojih kariernih poti, ko bodo praktično prikazali izvajanje svoje dejavnosti.

TATJANA ŠTINEK

V SLOVO

VILJEM MAJHENIČ

Vse, kar nam ostane za dobrimi ljudmi, so topli spomini. A za Viljemom ti ne bodo le v naših srcih, prav po njegovi zaslugi nam ostajajo tudi na številnih mojstrskih fotografijah.

V vitrino njegovega fotostudija je bilo vselej zanimivo pogledati, kdo se mu je zdel vreden, da ga še posebej na ogled postavi, ko smo hiteli po opravkih od enega do drugega kolega.

A Viljem Majhenič ni bil le običajen kolega nas, domžalskih obrtnikov. Bil je mnogo več. Tudi po njegovi zaslugi imamo svoj hram, saj je bil ustanovni član Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, ki smo jo skupaj snovali pred več kot 30 leti pod imenom obrtno združenje.

V njegovi naravi je bilo, da se je razdajal, kjer koli je bil. Pokončen in odločen mož je skrival v sebi srce človeka, ki je vselej hranil nekaj moči in energije še za druge. Za skupno dobro. Tudi za našo skupno obrtniško pot.

Bil je predsednik odbora za šport in rekreacijo od leta 1980 dalje. Štiri mandate je sodeloval kot član kadrovske komisije. Spominjali se ga bomo kot člana upravnega odbora in skupščine, kot člana republiške sekcije fotografov. Po njegovi zaslugi se ponasamo z zavidanja vrednim fotoarhivom, saj je v fotografski objektiv vestno beležil vse, kar je bilo pomembno ohraniti.

Pri tem ni bil važen niti dan niti ura. Kot fotograf po profesiji in kot umetnik po duši je vselej rade volje in predano stopil na drugo stran črne škatlice, iz katere je znal zvabiti podobe, ki so jemale dih. Kdo ve, koliko generacij družin je imenitno upodobil, koliko izmed nas je ujel v trenutke, ki ne bo nikoli minil. Čas bo pokazal, kakšna čast je imeti fotografije z nevidnim podpisom, a močnim pečatom tega velikega mojstra fotografije.

Ta trenutek ga v duhu vidimo pred seboj. Pred očmi imamo njegove malce valovite sive lase, malo hudomušen izraz na obrazu in vselej rahlo priprte oči, v nenehni preži za tistim posebnim trenutkom, ki se ga spleča poslikati.

Viljem Majhenič je bil mojster v mnogih pomenih be-

sede. Mojster svojega poklica, ki je znal mojstrsko pripeljati našo obrtniško barko v pristan povezanosti in skupnega dobrega.

Kot mojster je znal videti več, kot vidi prenekatero oko, ker je vselej gledal tudi s srcem. Zato je, dragi kolega in prijatelj Viljem Majhenič, nepričakovano slovo od tebe toliko težje. Praznina, ki ostaja, je globoka in boleča. A ostaja nam tvoja nepozabna fotografska dediščina, ki nam bo spomin nate priklicala vsakokrat, ko bomo hoteli iz pozebe pridobiti kateri koli spomin na našo, skupaj prehojeno pot. Hvala ti zanjo!

Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale

Vsako slovo je težko, najtežje pa je zadnje slovo od tistih, ki smo jih imeli radi, ki so bili z življenjem zavozlani med nas ali so bili del našega življenja.

Vili je bil mnogo let aktiven član obrtno-podjetniškega zborničnega sistema, tudi kot član upravnega odbora Sekcije fotografov pri OZS. V dolgih letih, ki jih je posvetil naši ustanovi, so se stkala in obdržala mnoga prijateljstva med kolegi.

Prizadeval si je za red in kakovost v stroki. Vili je bil zagotovo eden izmed tistih ljudi, ki so vedno pripravljeni pomagati, vedno poln pozitivne energije, ki jo je nesebično delil in je v te prostore in ta čas žarčil toplo človečnost.

Ne le spoštovan stanovski kolega, odšel je tudi naš prijatelj. Ničkoliko prijetnih trenutkov smo preživeli skupaj – naj bo to na poslovnih srečanjih, seminarjih fotografov ali pa zgolj v prijetni družini ob dobrem kosilu.

Bil je človek pozitivnih vrednot in izjemno spoštovan. Hvaležni smo mu za njegov prispevek na področju obrtnišva in čas, ki smo ga preživeli z njim. Pogrešali ga bomo in se ga s spoštovanjem spominjali.

Sekcija fotografov pri OZS

Piktogrami namesto simbolov

Junija 2015 se bodo uporabljati nekatere določbe CLP uredbe (CLP – razvrščanje, pakiranje ter označevanje nevarnih snovi in pripravkov), na katere morajo biti pozorni tudi uporabniki v svojih delovnih okoljih. Uredba CLP naj bi zagotavljala, da so delavci jasno obveščeni o nevarnostih kemikalij na podlagi njihovega razvrščanja in označevanja.

Kemične proizvode pri delu uporabljamo vsak dan – ne samo v delavnicah in pri proizvodnji, temveč tudi na gradbiščih, pri vzdrževalnih delih, gostinstvu ali v pisarnah; nahajajo se namreč v sredstvih za čiščenje, barvah in podobnih izdelkih. Uredba Evropske unije o razvrščanju, označevanju in pakiranju (CLP) je leta 2009 uvedla **novi opozorilni piktogrami**. Piktogrami v obliki romba označujejo vrste nevarnosti, ki so povezane z uporabo določene nevarne snovi ali zmesi. Novi piktogrami z belo podlago in rdečo obrobo postopoma nadomeščajo oranžne simbole za nevarnost.

Kdor je nadaljnji uporabnik in ne spreminja sestave snovi ali zmesi, mu ni potrebno skrbeti za potrebe označevanja na etiketah, ker mora to storiti **proizvajalec, uvoznik ali distributer**. Kljub temu pa se mora seznaniti z novostmi in izvajati nekatere obveznosti, predvsem z namenom zagotavljanja varnosti pri delu z nevarnimi snovmi.

Novi piktogrami za kemične proizvode

Uredba CLP uvaja piktograme za nevarnosti, ki se razlikujejo od obstoječih simbolov za nevarnost iz direktive o nevarnih snoveh, predpisuje drugačno ozadje in rdečo barvo okvira ter postavitev kvadrata.

Nove piktograme za nevarnosti in piktograme, ki jih zahteva prometna zakonodaja, lahko prenesete s spletne strani Združenih narodov – www.unece.org (poglavje Transport – Transport of dangerous goods).

Novi piktogrami z belo podlago in rdečo obrobo postopoma nadomeščajo oranžne simbole za nevarnost.

Nevarnost kemikalij

Ta se sporoča s standardnimi stavki in piktogrami na oznakah in varnostnih listih. Spremenili pa so se nekateri izrazi. Po novem se uporabljajo:

- zmesi namesto pripravkov;
- nevarno namesto škodljivo;
- piktogrami namesto simbolov;
- stavki o nevarnosti (H) namesto opozorilnih stavkov;
- previdnostni stavki (P) namesto obvestilnih stavkov;
- opozorilne besede (na primer nevarnost, opozorilo) namesto znakov za nevarnost.

Kaj mora storiti delodajalec v primeru uporabe nevarnih snovi?

– **Izdelati mora seznam/popis nevarnih snovi**, ki se uporabljajo ali proizva-

jajo, na vsakem delovnem mestu (priporočamo, da se pripravi seznam nevarnih snovi, ki je priloga ocene tveganja z uporabljenimi dnevnimi količinami, lokacijami, kjer se uporabljajo, in imenskim seznamom zaposlenih, ki jih uporabljajo).

– **Zagotoviti mora ažuren varnostni list**, ki mora biti na razpolago za vsako uporabljeno kemikalijo, razvrščeno kot nevarno. Varnostne liste je dolžan posredovati dobavitelj snovi ob prvi dobavi in vsakokrat ob spremembah, delodajalec pa je dolžan zagotoviti, da uporablja varnostne liste z najnovejšimi informacijami. Delodajalci morajo biti tudi pozorni, da je v varnostnih listih vpisana namenska uporaba snovi (na primer, če uporabljajo razredčilo za čiščenje orodja, mora biti to področje uporabe tudi vpisano v varnostnem listu).

– **Zagotoviti mora navodila za varno delo** z nevarnimi snovmi za posamezno delovno mesto, ki delavcem dajejo praktične napotke o tem, kako varno ravnati z nevarnimi snovmi pri njihovem vsakodnevem delu.

– Zagotoviti mora, da so **posode za nevarne snovi** (tudi za shranjevanje nevarnih odpadkov) jasno **označene** in da opozorila za nevarnost vključujejo tako fizične nevarnosti (na primer tveganje za eksplozijo) kot tudi nevarnosti za zdravje.

– **Zagotoviti mora prilagojeno usposabljanje delavcev** o nevarnih snoveh na delovnem mestu ter varnostnih ukrepih za varno delo, potrebnih ukrepov v primeru nezgode z nevarnimi snovmi, komu morajo sporočiti težave in kaj morajo storiti v primeru nezgode.

– Izvajati mora druge potrebne oziroma predpisane ukrepe, da delo lahko poteka varno (zagotovi osebno varovalno opremo, meritve škodljivosti, če so potrebne ...).

Prehod na uredbo CLP

Določbe uredbe CLP postopno nadomeščajo Direktivo Sveta 67/548/EGS (direktiva o nevarnih snoveh, DSD) in Direktivo 1999/45/ES (direktiva o nevarnih pripravkih, DPD). Prehodne določbe vsebujejo tri ključne datume, ki zadevajo razvrščanje in označevanje nevarnih snovi in zmesi:

- **20. januar 2009** datum, ko je uredba CLP začela veljati,
- **1. december 2010** je bil rok za prijavo snovi,
- **1. junij 2015** pa je rok za prijavo zmesi (prejšnje poimenovanje pripravki).

Varnostni listi v skladu z zahtevo uredbe CLP

Varnostni listi so pomembno sredstvo obveščanja v dobavni verigi, ki pomaga vsem udeležencem verige pri izpolnjevanju njihovih obveznosti glede obvladovanja tveganja, ki izhaja iz uporabe snovi in zmesi. Na ta način se uporabnikom sporočajo nevarnosti glede nevarnih snovi. Varnostni listi morajo omogočiti delodajalcu, da ugotovi, ali so na delovnem mestu prisotni nevarni kemijski dejavniki, ter oceni vsako tveganje za varnost in zdravje delavcev, ki izhaja iz njihove uporabe.

Proizvajalec ali dobavitelj snovi ali pripravka je naročniku (prejemniku) snovi ali pripravka (to je poklicnemu uporabniku) dolžan zagotoviti varnostni list, izpolnjen v skladu s Prilogo II uredbe REACH. Varnostni list se dostavi v uradnem jeziku države članice, v kateri

se snov ali pripravek daje v promet. Varnostni list se mora zagotoviti brezplačno v tiskani ali elektronski obliki. Delodajalcem priporočamo, da tudi v primerih, ko dobijo elektronsko verzijo, varnostne liste natisnejo in z vsebino in predvsem varnostnimi ukrepi seznanijo zaposlene, ki delajo z nevarnimi snovmi.

Varnostne liste je treba posodobiti, ko je snov ali zmes ponovno razvrščena in ponovno označena v skladu z uredbo CLP, ali ko so na voljo nove informacije o

nevarnosti. To je obveznost proizvajalca oziroma dobavitelja.

Kot že napisano, za nadaljnje uporabnike, ki ne spreminjajo sestave snovi ali zmesi, ni novih obveznosti glede samega označevanja etiket ali ponovnega razvrščanja, ker je to dolžnost proizvajalca, uvoznika ali distributerja. Ne gre pa pozabiti na druge obveznosti, predvsem v smislu seznanitve z novostmi in zagotavljanja varnosti pri delu z nevarnimi snovmi.

MAG. KATARINA ŽELEZNIK LOGAR

Sejem Dom

10.-15. marec

Gospodarsko razstavišče

črta, načrt, prostor

Gospodarsko razstavišče
Ljubljana Exhibition and Convention Centre

Praktične izkušnje pri uvajanju standarda za nosilne jeklene konstrukcije

V drugi polovici leta 2013, po uveljavitvi Uredbe 305/2011/EU, ki nadomešča direktivo o gradbenih proizvodih, predvsem pa v drugi polovici leta 2014, ko je postala obvezna uporaba harmoniziranega standarda SIST EN 1090-1, so se za proizvodnjo jeklenih konstrukcij spremenile zahteve za proizvodnjo in način trženja.

V tem času so se pojavila pogosta vprašanja in oblikovali odgovori ter pojasnila za razumevanje in ravnanje v posameznih primerih glede na vrsto proizvodnje oziroma proizvod.

Standard SIST EN 1090-1 opredeljuje zahteve za konstrukcije in v tem podpira izvajanje uredbe. Zanj je določen nivo ugotavljanja nespremenljivosti lastnosti 2+, pri katerem so osnovne naloge proizvajalca izvedba prvega tipskega preizkusa ter uvedba in izvajanje notranje kontrole proizvodnje, ki jo mora za razliko od nižjih nivojev (3 ali 4) certificirati zunanji priglašeni organ. Šele na osnovi pridobljenega certifikata proizvajalec lahko označi izdelke s CE znakom in zanje izda izjavo o lastnostih.

Za uspešno certificiranje notranje kontrole proizvodnje mora izpolnjevati še določene dodatne pogoje iz standarda SIST EN 1090-2 (za jeklene) in SIST EN 1090-3 (za aluminijaste konstrukcije), na primer zaposlovati certificirane varilce, hraniti certifikate o njihovi usposobljenosti, imeti svojega ali pogodbenega certificiranega varilnega operaterja in koordinatorskega varjenjaka (to je varilski specialist, tehnolog ali inženir – glede na izvedbeni razred oziroma kakovost uporabljenega materiala). Dodatna obveznost je pridobitev in hramba certifikatov o

lastnostih vhodnih materialov, sestavnih delov ter dodatnih materialov, zagotovitve sledljivosti materiala, določitev kriterijev sprejemljivosti proizvodov, izvajanje kontrole dimenzij in debeline protikorozijskih nanosov, vodenje zapisov o izvedenih kontrolah in reklamacijah ter o reševanju le-teh pri vsakem projektu oziroma naročilu. Naloge so prilagojene izvedbenemu razredu, za katerega se proizvajalec certificira (EXC 1, 2, 3 ali 4).

V skladu s pojasnilom, ki ga je posredoval evropski pripravljalni tehnični odbor za standarde CEN/TC 135, morajo standard upoštevati proizvajalci nosilnih konstrukcij, kamor sodijo konstrukcijske stavbe in deli stavb, zimski vrtovi, nadstreški, podesti, tribune, konstrukcije notranjih in zunanjih stopnic ipd.

Proizvajalec, ki **sestavne dele konstrukcij kupi in samo sestavlja** (ne vari), mora upoštevati samo ustrezne dele standarda z zahtevami za spajanje, **certificiranje** proizvodnje pa je **vseeno obvezno**. Če pa **izdeluje** kovinske dele, ki so del konstrukcije in jih **sam ne montira** (to stori naročnik), pa k upoštevanju

standarda in certificiranju ni zavezan. V tem primeru mora imeti certifikat naročnik (končni monter), ki lahko dobavitelja vključi kot podpogodbenika.

Poenostavitve in izjeme

Uredba 305/2011/EU (poglavje VI) dopušča določene **poenostavitve za mikro podjetja**, na primer dokazovanje skladnosti s posebno tehnično dokumentacijo o proizvodnji in proizvodu, s katerimi proizvajalci dokazujejo enakovrednost uporabljenih postopkov s postopki, določenih v standardih, za kar jim ni potrebno vključiti zunanjega certifikacijskega organa. Vendar opozarjamo, da tega člena žal **ni mogoče uporabiti za sistem 2+**, ki je dodeljen standardu EN 1090-1. Te sisteme določa Evropska komisija glede na zahtevnost proizvodov. OZS je opozarjala na stroge zahteve standarda SIST EN 1090-1, ki so bile sprva enake za balkonske, stopniščne ograje in manjše nadstreške v primerjavi s konstrukcijami višjih izvedbenih razredov. Tako so po razpravi kljub vsemu objavili seznam določenih izjem, ki so iz standarda izvzete. Tu gre predvsem za

KARTICA MOZAIK PODJETNIH
PO NOVEM TUDI PLAČILNA

vse informacije o popustih in ugodnostih

mozaikpodjetnih.si

proizvode, ki jih pokrivajo drugi standardi (na primer dvoriščna vrata), in nekateri nenosilni ali »manj zahtevni« proizvodi.

Kot je navedeno v odgovoru Evropske komisije na pogosto vprašanje št. 31 z dne 7. 7. 2014, objavljenem na njihovi spletni strani, so med primeri konstrukcij, ki so izvzete iz standarda SIST EN 1090-1, navedene **balkonske ograje**, vrtno ograje, drogovi za razsvetljavo in zastave, kovinski deli za spuščene strope, pohodne površine kot deli strojev ipd. Seznam je objavljen na www.ozs.si (Sekcija kovinarjev/zakonodaja).

Iz navedenih razlogov proizvajalcem, ki jim je v seznamu naveden proizvod **edini tip proizvoda** v svoji paleti kovinskih izdelkov, standarda ni nujno uporabljati oziroma v skladu z njim certificirati notranje kontrole proizvodnje. Morajo pa izpolnjevati vse zahteve po izbiri materiala, kakovosti proizvodov in predvsem varnosti (trdnosti, pravilne vgradnje, odpornosti na zunanje vplive, upoštevanja obremenitev) in projektnih zahtev ali zahtev posameznih drugih ustreznih predpisov, standardov ali tehničnih specifikacij, ki predstavljajo stanje tehnike in tehnologije, če obstajajo.

Neserijski proizvodi

V skladu s 5. členom Uredbe 305/2011/EU izjave o lastnostih ni potrebno pripraviti v primerih, če je gradbeni proizvod proizveden:

- individualno ali izdelan po naročilu v neserijski proizvodnji na podlagi posebnega naročila ali

- na gradbišču za vgradnjo v zadevni gradbeni objekt v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili ali

- na tradicionalen način ali na način, ki ustreza spomeniškem varstvu, v neindustrijskem postopku, za ustrezno obnovo gradbenega objekta, zaradi njegove zaščite ali posebnega arhitekturnega oziroma zgodovinskega pomena.

Mejo med industrijsko in neindustrijsko oziroma neserijsko proizvodnjo določa vrsta naročila in količina, lahko pa bi definicijo povzeli po 5. členu Obrtnega zakona, ki jo opredeljuje kot dejavnost, za katero velja, da:

- gre za proizvodno ali storitveno dejavnost na podlagi individualnih naročil,

da se opravlja proizvodnja le v majhnih serijah in da serijska proizvodnja ne obsega pretežnega dela dejavnosti,

- se uporabljajo stroji, orodja in tehnične naprave, ki so primerne za opravljanje dejavnosti po predhodni alineji, in da nimajo značilnosti tekočih trakov ali avtomatiziranega delovnega procesa,

- je osebni angažma v proizvodnji, izvajanju storitev ali pri vodenju podjetja prevladujoč,

- da se opravlja trajno.

Na ta način bi morda lahko izvzeli vse proizvode, izdelane v obrtnih dejavnostih po **individualnih** naročilih, če drugače ne določi projektant ali naročnik. O tem mora razmisliti predvsem proizvajalec, saj nosi odgovornost za odločitve in končni proizvod. Naj poudarimo, da te možnosti ni, če so že v projektu ali naročilu postavljene zahteve po certificiranju.

Za neserijske proizvode lahko smatramo tudi proizvode, izdelane za enostanovanjske stavbe fizičnih oseb. Proizvajalcem v teh primerih zahtev standarda ni potrebno izpolnjevati, razen če tako ne zahteva projektant ali nadzornik na gradbišču, ki zbira dokazila o skladnosti vgrajenih proizvodov in zanesljivosti zvedenih del (za novogradnje).

Javni objekti in javna naročila

Kadar gre za večstanovanjske ali javne objekte, za katere velja višji izvedbeni razred glede na rabo in možne posledice večjega materialnega obsega, ali če tako zahteva naročnik ali če poleg neserijskih proizvajalec izdeluje še serijske proizvode, pa mora upoštevati standard tudi za po seznamu izvzete proizvode in v tem primeru certificirati proizvodnjo.

Izdelki kovaške in umetnostne obrti, unikati

Tudi določeni proizvodi iz kovaške proizvodnje sodijo med proizvode, za katere bi veljal harmonizirani standard SIST EN 1090-1. Ker pa večina njih predstavlja umetniška dela oziroma izdelke domače in umetnostne obrti, veljajo dopustne izjeme, ki jih lahko upoštevajo proizvajalci individualnih, neserijskih, tradicionalno izdelanih oziroma spomeniško zaščiteneh kovanih proizvodov skladu s 5. členom

DODATNA POJASNILA

Obširnejše strokovno gradivo, odgovori na vprašanja in novice med informacijami Evropske komisije so dosegljivi članom sekcije kovinarjev na zaprti spletni strani www.ozs.si (Sekcija kovinarjev/zakonodaja), do katere dostopate z geslom. Na voljo pa je tudi svetovanje in pomoč pri izvedbi postopka v okviru Mozaika podjetnih pri podjetju GOMONT.

Uredbe 305/2011/EU in zato certificiranje proizvodnje le-teh ni obvezno.

Označevanje in izjava o lastnostih

Za proizvode, za katere je izveden postopek ugotavljanja nespremenljivosti lastnosti in pridobljen certifikat za notranjo kontrolo proizvodnje, veljajo zahteve standarda po CE označevanju. Oblika CE oznake je določena v standardu. Proizvodov, ki so iz standarda izvzeti, pa s CE znakom ni dovoljeno in ne potrebno označevati. Izjave o lastnostih tudi ni nujno izdati za neharmonizirane proizvode, kot so nenosilne rešetke in mreže za okna, kovani elementi (kovane palice za ograje, konice za ograje, kovani deli pohištva in okvirji postelj, podstavki, nosilci za svetilke, drugi izdelki, ki niso nosilne konstrukcije, na primer vrtno oziroma dvoriščne ograje) in podobno.

Izjavo o nespremenljivosti lastnosti je treba izdati za proizvode, za katere velja standard, za druge pa jo lahko izdajo vseeno (prostovoljno ali na zahtevo naročnika) v skladu s 6. členom Zakona o gradbenih proizvodih. Proizvajalec v vsakem primeru s pripravo izjave o lastnostih prevzame odgovornost za skladnost gradbenega proizvoda z navedenimi lastnostmi.

Svetujemo, da proizvodnjo že prvič certificirate glede na najvišjo zahtevnost proizvoda, ki ga izdelujete, saj se tako izognete nadaljnji potrebi po ponovnem certificiranju in vnovičnemu celotnemu strošku postopka. Proizvajalec namreč lahko izdeluje konstrukcije in jeklene proizvode doseženega certificiranega razreda in nižjih, višjih pa ne.

EMILIJA BRATOŽ

VZDRŽEVALCI TEKSTILIJ

Prihranek na račun ozona

Dodajanje ozona med pranjem pomeni prihranek energije in vode, hkrati pa pozitivno vpliva na monitoring izpustnih vod in podaljša življenjsko dobo perila. Takšen način pranja že uporabljajo v Domu dr. Jožeta Potrča v Poljčanah, z rezultati pa so zelo zadovoljni.

Standard SIST EN 1090-1 opredeljuje zahteve za konstrukcije in v tem podpira izvajanje uredbe. Zanj je določen nivo ugotavljanja nespremenljivosti lastnosti 2+, pri katerem so osnovne naloge proizvajalca izvedba prvega tipskega preizkusa ter uvedba in izvajanje notranje kontrole proizvodnje, ki jo mora za razliko od nižjih nivojev (3 ali 4) certificirati zunanji priglašeni organ. Šele na osnovi pridobljenega certifikata proizvajalec lahko označi izdelke s CE znakom in zanje izda izjavo o lastnostih.

Uporaba ozona pri pranju perila se je v svetu začela intenzivno širiti v letu 2005. Strokovnjaki v primerjavi z uporabo klora navajajo številne prednosti dodajanja ozona v pralno kopel. Glede na mikrobiološki učinek je 1 ppm (delec na milijon) ozona, raztopljenega v vodi, enakovreden 200 ppm klornega belila. Pri pranju je doziranje med 1 in 1,5 ppm ozona enakovredno 200 do 300 ppm klo-

ra, kar pomeni več kot 125 ppm klornega belila več, kot je predpisano pri pranju na nižjih temperaturah pri kemotermični dezinfekciji perila. Ozon se v procesu pranja dozira v vodo v vseh fazah pranja, ne le v fazo beljenja, in tako v primerjavi s tradicionalnim pranjem z vročo vodo zagotavlja tri- do štirikratno dodatno razkuževanje in dezinfekcijo perila.

Sicer pa uporaba ozonske tehnologije pranja vpliva tudi na:

1. Prihranek energije

Skupen strošek energije za pranje in sušenje perila se ob uporabi ozonske tehnologije pranja v primerjavi s klasičnim pranjem zniža za do 40 %. Odstotek znižanja je odvisen od uporabljene energije (plinsko ali električno gretje, kurilno olje).

Ob uporabi ozona je najvišja temperatura pranja 40 stopinj Celzija. Višje temperature pospešujejo razpad ozona, zato je pranje pri višjih temperaturah z ozonom neučinkovito. Glede na to se

porabi manj energije za segrevanje vode in za vzdrževanje temperature vode med pralnim postopkom.

Poleg tega pranje z ozonom sprošča vlakna tkanin, zato je centrifuga ob koncu pranja učinkovitejša, čas sušenja perila pa krajši za 20 %, kar prav tako pomeni prihranek energije.

2. Prihranek pri vodi

Pri klasičnem pranju je pralna flota vode močno alkalna. Najvišji pH pralne flote vode ob uporabi ozonske tehnologije pranja je pH 9. Zato sta ob uporabi ozonske tehnologije pranja ob koncu potrebni le dve izpiranji, pri klasičnem pranju pa so potrebna tri izpiranja. Na ta način se zniža poraba vode v pralnici do 25 %.

3. Meritve izpustnih vod

Pranje na pH 9, najvišji temperaturi 40 stopinj Celzija in nižja poraba pralnih sredstev pozitivno vplivajo na monitoring izpustnih vod.

4. Dezinfekcijski in čistilni – belilni učinek

Ozon ima močan dezinfekcijski, čistilni in belilni učinek, zato se z uporabo ozona zmanjša poraba pralnih sredstev do 30 %.

5. Daljša življenjska doba perila

Nižja kemična in termična obremenitev perila med pralnim postopkom podaljšuje življenjsko dobo perila do 40 %.

6. Nižji strošek amortizacije in delovne sile

Ozonska tehnologija pranja je prijaznejša do opreme. Racionalno pranje, krajši čas pranja in sušenja perila vplivajo na povečanje zmogljivosti pralnice. Posledično se stroška opreme in delovne sile znižata za 10 %.

JOŽE ZUPAN, PREDSEDNIK SEKCIJE
VZDRŽEVALCEV TEKSTILIJ

Naprava za doziranje ozona.

Strokovno srečanje aprila v Fiesi

Upravni odbor sekcije predelovalcev kož je za letos kot pomembnejše naloge sekcije izpostavil izobraževanje članov, promocijo in mednarodno sodelovanje. Že prihodnji mesec, 17. in 18. aprila, se bodo predelovalci kož skupaj s tekstilci zbrali na strokovnem srečanju v hotelu Barbara v Fiesi. V sekcijah bodo poskrbeli za zanimive teme, sicer pa bo program srečanja objavljen v prihodnjih dneh.

Na področju promocije bo sekcija predelovalcev kož organizirala in sofinancirala ogled enega izmed strokovnih sejmov v tujini (Lineapelle ali Mifur), na domačih sejmih, EOS v Ljubljani in MOS v Celju, pa se predelovalci kož pod okri-

ljem sekcije ne bodo predstavljali. Več zanimanja so predelovalci kož pokazali za sodelovanje na mednarodnem obrtnem sejmu od 16. do 20. septembra v Celovcu, zato bodo preverili možnosti za sodelovanje na tem sejmu; bodisi v okviru katere izmed OOO bodisi v okviru sekcije.

Kar zadeva mednarodno sodelovanje, bo odbor krznarjev, ki deluje znotraj sekcije predelovalcev kož, spremljal aktivnosti Mednarodne trgovinske in krznarske federacije v boju prot nošenju krzna, predstavnik sekcije pa se bo udeležil tudi skupščine omenjene organizacije.

MATEJA LOPARNIK UČAKAR

ALEJA
FINANCE

☎ 01 729 5210

WWW.ALEJA-FINANCE.SI

- ✔ FAKTORING
- ✔ KOMPENZACIJE
- ✔ ODKUP ZAPADLIH IN NEZAPADLIH TERJATEV

do finančnih sredstev že v enem dnevu

EKO SKLAD

Spodbude tudi v letu 2015

Letošnji razpisi oziroma pozivi bodo predvidoma objavljeni še ta mesec. Da bodo vloge po objavi čim prej obravnavane, Eko sklad investitorje poziva, naj oddajo popolne vloge, šele potem pa naj se lotijo predvidene investicije.

Stopili smo že v mesec marec. Kmalu se bo začela gradbena sezona za novogradnje in obnove obstoječih stanovanjskih stavb. Investitorji že intenzivno pripravljajo svoje načrte letošnjih ukrepov in slej ko prej se morajo odločiti za način financiranja naložbe. Na tej točki načrtovanja navadno investitor poizveduje po dodatnih finančnih virih sredstev in se ustavi tudi na Eko skladu. Ta bo tudi v letu 2015 zagotavljal nepovratna finančna sredstva in ugodne kredite za različne ukrepe z okoljskimi učinki.

Trenutno Eko sklad zaključuje pripravo poslovnega in finančnega načrta za leto 2015, ki je podlaga za objavo novih javnih pozivov in razpisov. Zaradi poznega sprejema Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije je Eko sklad lahko pripravil poslovni in finančni načrt in ga tudi ustrezno uskladi s pristojnimi ministrstvi šele v mesecu januarju in februarju. Prav tako pa nova uredba zahteva tudi pripravo in sprejem nekaterih internih aktov, ki so potrebni pred začetkom objave javnih pozivov oziroma razpisov. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bo postopek obravnave in sprejema poslovnega in finančnega načrta na Vladi RS zaključen ta mesec, kar pa pomeni, da bodo še ta mesec objavljeni tudi novi javni pozivi oziroma razpisi.

Navedena uredba zagotavlja Eko skladu več finančnih sredstev za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud za letošnje in naslednja leta. Z njimi si bomo prizadevali uresničiti predvsem tri cilje:

- neprekinjeno dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud,
- uvajanje novih ukrepov z okoljskimi učinki in uvajanje novih okolju prijaznih tehnologij,
- spodbujanje energijske obnove javnih stavb, zlasti šol in vrtcev.

Pomembno je vedeti tudi, da če je stanovanjska stavba v eni od devetih občin, za katere velja načrt za kakovost zraka (Ljubljana, Maribor, Celje, Murska Sobota, Kranj, Novo mesto, Zagorje, Trbovlje in Hrastnik), to investitorju zagotavlja višje nepovratne finančne spodbude. Poleg tega pa bodo nepovratna sredstva investitorji-občani lahko kombinirali s kreditom po ugodni obrestni meri (3-mesečni EURIBOR + 1,5 %).

Nepovratna sredstva (tudi v kombinaciji s kreditom) se bodo dodeljevala za:

- vgradnjo solarnega sistema,
- vgradnjo kurilne naprave za centralno ogrevanje na lesno biomaso,
- vgradnjo toplotne črpalke,
- priključitev na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije,
- vgradnjo energijsko učinkovitega zunanega stavbnega pohištva,
- toplotno izolacijo fasade,
- toplotno izolacijo strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru,
- vgradnjo ustreznega prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka,
- gradnjo ali nakup pasivne oziroma skoraj ničenergijske hiše,
- celovito energijsko obnovo hiše,
- nakup stanovanja v pasivni oziroma skoraj ničenergijski večstanovanjski stavbi.

Novost letošnjega javnega poziva za nepovratne finančne spodbude bodo manjši fotonapetostni sistemi na stanovanjskih stavbah, ki bodo namenjeni samooskrbi z električno energijo in tudi ogrevanju in pripravi tople sanitarne vode, in ne bodo deležni finančnih spod-

bud iz drugih programov.

Poleg navedenega bodo zagotovljena tudi nepovratna finančna sredstva za trajnostno mobilnost, za nakup ali predelavo vozila na električni pogon ter za ukrepe proti energetski revščini, in sicer za naprave za ogrevanje na lesno biomaso.

Kreditni tudi za učinkovito rabo energije, varstvo voda in ravnanje z odpadki

Nadaljevali bomo svetovalno dejavnost mreže ENSVET. Če v svoji občini nimate stalne svetovalne pisarne, lahko občinska uprava organizira občasna svetovanja in povabi energetskega svetovalca iz bližnje občine, da vas seznanji z možnostmi učinkovite rabe energije, ali pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 1669.

Poleg nepovratnih sredstev bodo za fizične osebe, pravne osebe in občine na voljo tudi ugodni krediti za različne ukrepe na področju učinkovite rabe energije, varstva voda in učinkovite rabe vode ter ravnanja z odpadki.

Za fizične osebe bodo krediti na voljo za:

- različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije,
- odstranitev in zamenjavo azbestne kritine,
- priključitev na javni vodovod ali javno kanalizacijo,
- vgradnjo čistilnih naprav ter zbiralnikov deževnice.

Za pravne osebe za:

– različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije,

– čistilne naprave za komunalne ali tehnološke odpadne vode,

– tehnologije za zmanjševanje onesnaževanja voda v tehnološkem procesu,

– ukrepe za zmanjševanje izgub oziroma prihranek pitne vode, zbiralnike in lovilce olj in drugih nečistoč.

Občine pa bodo kredite lahko dobile za:

– različne naložbe z namenom zmanjšanja rabe energije (na primer energijska obnova javnih stavb, predvsem šol),

– pa tudi za naložbe v okolijsko infrastrukturo (na primer izgradnja vodovoda, kanalizacije in čistilnih naprav).

Vlogo je treba oddati pred začetkom del

Da bodo vloge po objavi javnih pozivov čim prej obravnavane, Eko sklad investitorje poziva, naj se oddaje vloge in same izvedbe investicije pravilno lotijo. Prodajalci opreme, materialov in naprav, pa tudi izvajalci naložb, so pri prijavi na razpis za sredstva Eko sklada investitorju lahko v veliko pomoč. Izkušnje preteklega leta kažejo, da je še vedno preveč nepopolnih vlog, ki niso pravilno izpolnjene in jim manjkajo predpisane priloge. Posledično to podaljšuje postopek izdaje odločbe in v nadaljevanju izplačila nepovratnih finančnih spodbud.

Predvsem pa velja opozorilo: **Naložbe naj investitor ne začne pred oddajo vloge!** Najprej je potrebno zbrati dokumentacijo, predračun, poslikati staro stanje in oddati popolno vlogo, šele nato pa veselo na delo! Ob zaključku pa je treba na sklad poslati fotografije novega stanja, izjavo o zaključku del, račun, dokazilo o plačilu računa in druge obvezne priloge. Sicer pa bodo tehnični kriteriji, ki jih bodo morale posamezne naložbe izpolnjevati glede na posamezni ukrep, v kratkem objavljeni na spletni strani Eko sklada.

Torej, pogumno v nove naložbe s pozitivnimi okolijskimi učinki, ki bodo omogočali kakovostnejše življenje vsem nam in našim zanamcem!

EKO SKLAD, JAVNI SKLAD

Gostinci zahtevajo, naj bo obravnava enaka za vse

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS opozarja, da je seznam pregledanih obratov v gostinstvu, ki so ga objavili na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), zavajajoč. Hkrati pa se v sekciji sprašujejo, zakaj se ustvarja razlika pri obravnavi podjetij in javnih ustanov. Seznam pregledanih bolnic, šol in vrtcev namreč še vedno ni objavljen.

V sekciji za gostinstvo in turizem ne nasprotujejo nadzoru, poudarjajo pa, da mora biti ta izveden objektivno. Odkrivanje napak in njihovo sankcioniranje je po njihovih izkušnjah namreč vse prevečkrat odvisno od subjektivne presoje posameznega inšpektorja. Zato menijo, da javno objavljanje tovrstnih seznamov ne odraža dejanskega stanja v posameznem obratu.

Objavljeni seznam UVHVVR je tako po mnenju sekcije za gostinstvo in turizem zavajajoč, saj so med gostinci, ki so na seznamu, velike razlike glede ugotovljenih kršitev. Ker javnost dejanskih razlik ne pozna, takšen seznam meče slabo luč na vse gostince, med drugim tudi na tiste, ki so se znašli na seznamu zaradi malenkostnih kršitev, ki nikakor niso ogrožale zdravja ljudi.

Med drugim se je na seznamu znašlo kar nekaj gostincev, katerih postopki so še v teku in niso zaključeni. Tako je na seznamu gostinec, pri katerem je inšpektor ugotovil manjša neskladja (prekrške), pri čemer mu odločba dejansko še ni bila vročena, pa tudi iz samega zapisnika ni razvidno, da je inšpektor ugotovil kakršno koli kršitev. Pri drugem pa je navedeno, da ima neskladja glede higiene prostorov oziroma opreme, dejansko pa je imel v eni izmed hladilnih komor le počeno ploščico in eno manjkajočo na steni.

Hujše kršitve je UVHVVR ugotovil pri štirih odstotkih pregledanih gostinskih lokalov, kar pa po mnenju sekcije za gostinstvo in turizem bistveno ne odstopa od kršitev v kateri koli drugi dejavnosti.

Zato se zdi sekciji še toliko bolj nedopustno, da je UVHVVR seznam objavil sedaj, ko so vsi gostinci s seznama vse ugotovljene kršitve že odpravili, nekateri celo že pred več kot letom dni. Medijski linč, ki se sedaj izvaja nad njimi, je zato povsem neupravičen, hkrati pa jim povzroča še nepopravljivo gospodarsko škodo, še opozarjajo v sekciji.

Poleg tega se gostinci sprašujejo, zakaj se ustvarja razlika pri obravnavi podjetij in javnih ustanov. Seznam pregledanih gostincev je bil namreč javno objavljen, seznam pregledanih bolnic, šol in vrtcev pa ne. So pa na UVHVVR obljubili, da bodo tudi ta seznam, ko bo pripravljen, objavili.

Predstavniki sekcije za gostinstvo in turizem so se zaradi zaščite interesov članov, ki so s terena poročali o subjektivnih inšpekcijskih nadzorih, sestali tudi z ministrom mag. Dejanom Židanom ter predstavniki UVHVVR. Med drugim so se dogovorili, da bodo skupaj pripravili navodila glede predelave domačih izdelkov in izdelkov z vrtov ter nakupa izdelkov s kmetij, saj je pri tem največ težav zaradi nejasne zakonodaje. Konec lanskega leta je bil sprejet nov pravilnik o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo in o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora (Uradni list RS, št. 96/14), ki je začel veljati 13. januarja 2015, zaradi katerega v sekciji upajo, da bo nejasnosti manj.

VLASTA MARKOJA

ZAPOSLOVANJE VOZNIKOV

Pričakujejo pozitivne učinke nove zakonodaje

Na zadnjem sestanku delovne skupine za pripravo ukrepov zoper nelojalno konkurenco na področju cestnih prevozov sredi februarja je med drugim beseda tekla tudi o dolgotrajnih rokih za pridobivanje delovnih dovoljenj. Na Zavodu RS za zaposlovanje se bodo trudili, da bodo postopki tekli v skladu z zastavljenimi roki, pozitivne učinke pa naj bi prinesli tudi spremembi zakona o tujcih in zakona o zaposlovanju in delu tujcev, ki bosta začela veljati 1. septembra 2015.

Sekcija za promet pri OZS že dlje časa opozarja na težave, s katerimi se srečujejo slovenski avtoprevozniki pri zaposlovanju voznikov tujcev. Glede na to, da za poklic voznika mednarodnih prevozov v Sloveniji ni zanimanja, so prevozniki namreč primorani iskati tujo delovno silo. Od trenutka, ko prevoznik želi zaposliti voznika tujca, do ureditve potrebne dokumentacije pa lahko mine tudi 3, 4 ali več mesecev, kar je za podjetje absolutno predolgo obdobje, saj morajo biti pogodbene obveznosti prevoznikov

v tem času že opravljene. Kot nepotrebno administrativno oviro pa predstavniki prevoznikov OZS izpostavljajo še podaljšanje dovoljenja za voznika tujca.

S spremembami zakona o tujcih ter zakona o zaposlovanju in delu tujcev, ki bodo začele veljati 1. septembra, so predvidene poenostavitve postopkov in odprava administrativnih ovir pri pridobivanju dovoljenja za prebivanje in delo, saj se v nacionalnem pravnem redu uveljavlja tako imenovani enotni postopek, s katerim bo tujec, državljan tretje države, z eno vlogo, v enem postopku in z enim dokumentom, pridobil dovoljenje za prebivanje in delo preko enega organa (upravna enota).

Načelo »vse na enem mestu« se uvaža za vse tujce, ki bodo zaprosili za izdajo dovoljenja za prebivanje zaradi zaposlitve ali dela, dodatno pa lahko enotno dovoljenje pridobi tudi tujec zaradi opravljanja sezonskega dela, opravljanja dela kot samozaposlena oseba, za čezmejno opravljanje storitev kot napoteni delavec in kot dnevni delovni migrant. Poleg tega bodo v zakonu o tujcih bistveno krajši roki za odločanje o izdaji dovoljenja za prebivanje, ki naj bi v celoti trajal samo en mesec.

Na Zavodu RS za zaposlovanje pa zagotavljajo, da se bodo zavzemali, da bodo postopki pridobitve delovnih dovoljenj trajali skladno s postopki in roki, ki so objavljeni na njihovi spletni strani.

Na njej lahko delodajalci najdejo tudi elektronsko storitev »e-Vpogled v vloge za delovna dovoljenja«. Ta omogoča prikaz podatkov o oddanih vlogah za delovna dovoljenja za zaposlitve tujcev in vpogled v status vloge od sprejema do rešitve. Po elektronski poti tako delodajalci lahko naročijo potrdilo o vloženi vlogi, pridobijo informacije o posamezni vlogi (stanje in status vloge) ali pa vzpostavijo elektronski kontakt s svetovalcem, ki vlogo rešuje.

Po uveljavitvi sprememb omenjenih zakonov, predvidoma konec septembra, se bo ponovno sestala tudi delovna skupina za pripravo ukrepov zoper nelojalno konkurenco na področju cestnih prevozov, ko bosta Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS ter Zavod RS za zaposlovanje predstavila prve izkušnje uporabnikov, bolj natančni učinki sprememb zakonodaje pa bodo vidni decembra 2015.

Kljub spremembam zakonodaje pa je treba pozornost nameniti tudi primerom »slabih delodajalcev«, so prepričani v sekciji za promet pri OZS, in zaščititi tiste, ki spoštujejo zakonodajo in izpolnjujejo vse obveznosti. Poleg tega pa si, glede na pomanjkanje ustreznega kadra v prevozništvu, v sekciji prizadevajo za promocijo poklica voznik, saj po mnenju ministrstva za delo poklica za zdaj ne bodo opredelili kot deficitarnega. Njihova prizadevanja pa podpirajo tudi na zavodu za zaposlovanje.

EVA MIHELČ

STE BILI NA ZAČETKU FEBRUARJA OŠKODOVANI S PREPOVEDJO VOŽNJE NA AVTOCESTAH?

Člani OZS, ki menijo, da so zaradi neupravičenih zapor določenih odsekov avtocest za tovorni promet 5. in 6. februarja 2015 utrpeli gospodarsko škodo, naj pošljejo svoje podatke na e-naslov: info@odv-pisarna-cehtl.si, da bodo lahko dobili pravno svetovanje in odvetniško pomoč glede tega vprašanja.

Kot vemo, je DARS v tem času zaprl dele avtocestnega križa za tovorna vozila, čeprav na cestah ni bilo snega, ki bi onemogočal vožnjo tovornih vozil. Zaradi tega v OZS menijo, da je bila s tem ukrepom povzročena velika škoda slovenskemu gospodarstvu.

Vpiši se na mojstrski izpit in POSTANI MOJSTER!

52 različnih mojstrskih nazivov

- mojster si pridobi srednjo strokovno izobrazbo
- mojster lahko nadaljuje izobraževanje na višjih strokovnih šolah
- mojster izpolnjuje izobrazbene pogoje za opravljanje določenih obrtnih dejavnosti
 - mojster je lahko mentor dijakom in študentom
- mojster je lahko odgovorni vodja posameznih gradbenih del (za dela, za katera ima pridobljen mojstrski naziv)
- mojster je blagovna znamka, ki na trgu pomeni znak za odličnost izdelkov in storitev
 - mojster je lahko član Kluba mojstrov Slovenije

Več informacij na
Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije
Celovška 71
1000 Ljubljana
tel.št. 01/583 05 00
www.ozs.si
info@ozs.si

AVTORSKE IN SORODNE PRAVICE

Spremembe zakona korak naprej

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS je v sodelovanju z Uradom RS za intelektualno lastnino pripravilo osnutek predlog sprememb in dopolnitev Zakona o avtorski in sorodnih pravicah in ga do 17. marca dalo v javno obravnavo.

Praksa zadnjih let je pokazala številne pomanjkljivosti trenutne ureditve upravljanja z avtorskimi in sorodnimi pravicami. Na to je pogosto opozarjala tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Posebej je poudarjala, tudi v zahtevah slovenske obrti in podjetništva, da negativne posledice nosijo predvsem uporabniki avtorskih pravic, saj se zaradi nereda na tem področju pojavljajo previsoke tarife za uporabo avtorskih nadomestil, stroški in tudi številni sodni spori.

Avtorji sprememb zakona pa med drugim ugotavljajo, da so različne nepravilnosti povzročile splošno nezupanje imetnikov avtorske in sorodnih pravic ter uporabnikov varovanih del v celoten sistem kolektivnega upravljanja pravic v Sloveniji. Ta bi moral biti učinkovit že zaradi vpetosti v notranji trg Evropske unije in svetovno gospodarstvo, k vzpostavitvi učinkovitega

V Državnem svetu RS pripravljajo **17. marca ob 10. uri** posvet z naslovom Delovanje kolektivnih organizacij, ki upravljajo z avtorskimi pravicami. Poleg ministrice za kulturo mag. Julijane Bizjak Mlakar in direktorice Urada RS za intelektualno lastnino Vesne Stanković Juričić bodo na njem sodelovali predstavniki slovenskih kolektivnih organizacij in gostje iz Hrvaške, predstavniki OZS pa bodo predstavili tudi stališče obrtnikov in podjetnikov, ki jih ta tematika zadeva.

sistema uveljavljanja avtorske in sorodnih pravic pa Slovenijo zavezujejo tudi mednarodne pogodbe, ki jih je ratificirala, in evropski pravni red.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, ki je še do 17. marca v javni obravnavi, med drugim zastruje pogoje za poslovanje kolektivnih organizacij in povečuje nadzor države nad njimi. Med ključnimi cilji novele zakona država, poleg tega, da je zakon treba uskladiti z evropskim pravnim redom, navaja bolj jasno, pregledno in učinkovito delovanje kolektivnih organizacij. Bolj jasno bodo določeni pogoji za pridobitev dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic

in jasnejše bodo pristojnosti nadzornikov nad delovanjem kolektivnih organizacij, več nadzora nad načinom zbiranja in razdeljevanja avtorskih honorarjev in nad poslovanjem organizacij pa naj bi po novem imeli tudi imetniki pravic.

Na ministrstvu predloge in pripombe na predlog zakona sprejemajo do 17. marca in obljublajo, da bodo vse preučili in objavili na svoji spletni strani. Predlog zakona bodo do navedenega datuma podrobno pregledale tudi strokovne službe Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in svoje pripombe posredovale Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS.

E. M.

MOZAIK
PODJETNIH
POČITNICE

res ugodno na počitnice

Seznam potovanj in počitnic na: mozaikpodjetnih.si/pocitnice

TRAJNOSTNE PERSPEKTIVE OBRTI IN PODJETNIŠTVA NA STIČIŠČU ŠTIRIH DRŽAV!

Pomladni sejem obrti, gradbeništva, energetike, komunale in trajnostnih tehnologij bo od 26. do 29. marca na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni spodbujal podjetništvo in obrtništvo v gradbeni in energetski sferi.

OBRTNA ULICA

Na Obrtni ulici bodo svoje izdelke, znanja, spretnosti, poklice in zaposlitvene priložnosti predstavili člani sekcij Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki so najtesneje povezani z gradbeništvom.

Ob njih bodo vabile v svoje izobraževalne programe srednje poklicne in strokovne šole ter višje- in visokošolske ustanove. Na sporedu bodo tekmovanje dijakov v graditeljskih spretnostih in ustvarjalne obrtne delavnice za učence višjih razredov osnovnih šol.

DAN OBRTNIŠTVA IN PODJETNIŠTVA V GRADBENIŠTVU

V soboto, 28. marca vabijo Območne obrtno-podjetniške zbornice Pomurja na strokovno srečanje obrtnikov in podjetnikov s področja gradbeništva (informacije: gospa Jožica Gergorec, jozica.gergorec@ozs.si).

GRADBENA MEHANIZACIJA TER OPREMA ZA GRADBENIŠTVO IN OBRT

Ponoven razcvet gradbene dejavnosti ter velike projekte v infrastrukturi in obnovi stavb dokazuje povečan obseg razstavljalcev s področja gradbene mehanizacije, opreme in orodij za obrt in gradbeništvo ter energetike v stavbah.

Pestra bo tudi izbira kritin, stavbnega pohištva, čistilnih naprav ter orodij in opreme za urejanje okolice.

STROKOVNA IN PRAKTIČNA SVETOVANJA

Obrtnikom in vsem, ki bodo obiskali sejem, bodo na voljo brezplačna gradbena svetovanja strokovnjakov Gradbenega inštituta ZRMK, energetska svetovanja strokovnjakov EN-SVET ter svetovanja Zveze ekoloških gibanj Slovenije.

STROKOVNI POSVETI

Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja 26. 3. okroglo mizo o povezovanju vseh slovenskih potencialov za prehod v zeleno gospodarstvo ter okroglo mizo o elektro- mobilnosti z demonstracijskim dogodkom. V petek, 27. 3. organizirajo strokovni posvet o celoviti prenovi stavb v javni in zasebni lasti. V organizaciji Inštituta za javne službe pa bo potekal posvet Povezujemo za razvoj komunale.

POSLOVNA SREČANJA

V petek, 27.3. bo potekalo kooperacijsko srečanje MEET-4BUSINESS, ki v sklopu Evropske podjetniške mreže (EEN), v sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan in tujimi partnerji ponuja odlično priložnost za mednarodno navezovanje poslovnih stikov.

ZELENA OBRT

Sočasni sejem trajnostnih tehnologij in zelenega življenjskega sloga GREEN bo povezal inovativne snovalce, ponudnike, gospodarske družbe, znanstvene institucije, vladne in nevladne ustanove ter uporabnike človeku, družbi in naravi prijaznih tehnologij, znanja, izdelkov in storitev.

Vljudno vabljeni!

www.pomurski-sejem.si

20% popust

pri nakupu sejemske vstopnice
za imetnike kartice Mozaik podjetnih

KOZMETIKI

Sekcija odgovarja na pogosta vprašanja

V zadnjem času se je na sekcijo kozmetikov obrnilo kar nekaj članic s podobnimi vprašanji. Pri odgovorih nanje, ki jih navajamo v nadaljevanju, so nam pomagali tudi Ministrstvo za zdravje RS, Zdravstveni inšpektorat RS in Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke.

Pojdimo v pomlad!

Več razstavljalcev, ponudbe, novosti in ugodnosti

CELJSKI SEJEM
13.-15. MAREC 2015

20. **Flora**
Vše za vrt in dom – vrtnarstvo, cvetličarstvo, krajinska arhitektura

14. **Poroka**
Vše za poroko – poročne storitve, izdelki, modne revije

11. **Altermed**
Dih življenja – pot do zdravja

38. **ApiSLOVENIJA**
Čebelarska dneva v soboto in nedeljo

410 razstavljalcev za novo pomlad na največjih sejmih za vrt, dom, cvetje, zdravje in srečo

www.ce-sejem.si

»Japonske« obrvi – dejavnost higijenske nege

Za opravljanje tovrstne dejavnosti morajo biti izpolnjeni minimalni sanitarno-zdravstveni pogoji, ki jih določa Pravilnik o minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojih za opravljanje dejavnosti higijenske nege in drugih podobnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 104/2009). Poleg splošnih zahtev, ki so opredeljene v pravilniku, pa je treba upoštevati tudi izpolnjevanje zahtev, ki veljajo za dejavnost piercinga, tetoviranja in drugih podobnih postopkov.

Solna terapija

Kar nekaj kozmetičark je spraševalo o umestitvi solne terapije oziroma haloterapije v svojo ponudbo. Haloterapija je popolnoma naravna in učinkovita pomoč pri zdravljenju bolezni dihal in alergijskih sprememb na koži. Izvaja se v posebej izdelanih sobah, obloženih s soljo, ki poskrbi za sterilnost solne sobe. Zdravstveni inšpektorat RS skupaj z Javno agencijo RS za zdravila in medicinske pripomočke pojasnjuje, da naprava halogenerator ustrezno definiciji medicinskega pripomočka. Za medicinske pripomočke ni zakonsko opredeljeno, kdo lahko upravlja z njimi in v okviru katere dejavnosti. Za tovrstno opredelitev se v prvi vrsti upošteva navodilo proizvajalca naprave. Če navodila pri halogeneratorju navajajo: »Uporabljajte proizvod primerno z inštrukcijami medicinskega osebja oziroma za to usposobljenega osebja«, se sklepa, da lahko napravo uporablja tudi drugo osebje, če je ustrezno usposobljeno in to lahko dokaže s potrdili.

V tem primeru se lahko po mnenju agencije za javna zdravila dejavnost lahko opravlja v nezdravstvenih ustanovah,

torej tudi v kozmetičnih salonih oziroma salonih za nego telesa.

Tako navedena dejavnost lahko sodi na področje higijenske nege in zapade pod nadzor po določilih Pravilnika o minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojih za opravljanje dejavnosti higijenske nege in drugih podobnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 104/2009). Posebne dodatne zahteve za higijensko vzdrževanje prostora niso opredeljene.

Pedikura in masaža na terenu

Ministrstvo za zdravje RS glede pedikure in masaže na terenu odgovarja: »Pravilnik v 34. členu določa, da lahko nosilec dejavnosti higijenske nege maserke dejavnosti in druge dejavnosti salonov za nego telesa izjemoma izvaja tudi zunaj svojih poslovnih prostorov in na domovih uporabnikov, ki zaradi telesne prizadetosti, duševne motnje ali iz drugih razlogov ne morejo priti v prostore, kjer se opravljajo dejavnosti. To pomeni, da mora imeti nosilec dejavnosti higijenske nege za opravljanje tovrstnih dejavnosti tudi poslovne prostore, ki ustrezajo minimalnim sanitarno-zdravstvenim pogojem za opravljanje posameznih dejavnosti higijenske nege, z namenom varovanja zdravja ljudi pred nalezljivimi boleznimi.«

MATEJA LOPARNIK UČAKAR

VZORCI POGODB

Tožba na plačilo pogodbene kazni

V obrtniških razmerjih niso redki primeri, ko dolžnik ne izpolni svoje obveznosti ali pa zamuja z njeno izpolnitvijo. Zato se je v takšnih primerih v pogodbi smiselno zaščititi s pogodbeno kaznijo. Upnik in dolžnik se lahko torej dogovorita, da bo dolžnik plačal upniku določen denarni znesek ali mu preskrbel kakšno drugo premoženjsko korist v primeru, če ne bi izpolnil

svoje obveznosti ali bi zamudil z njeno izpolnitvijo (**pogodbena kazen**).

Če iz pogodbe ne izhaja kaj drugega, se šteje, da je kazen dogovorjena za primer, če dolžnik zamudi z izpolnitvijo. Pogodbena kazen pa ne more biti dogovorjena za denarne obveznosti.

BOŠTJAN J. TURK

Vzorec

Vzorec tožbe:

I.

Tožnik je marca 2014 sklenil s tožencem pogodbo, po kateri bi moral toženec na nepremičnini, ki leži na parc. št. xxxxxx, k. o. xxxxxx opraviti fasaderska dela proti plačilu xxxxxx EUR.

Dokaz: – pogodba z dne _____
– zaslišanje strank
– priči _____ in _____

II.

V pogodbi je bilo dogovorjeno, da mora toženec zgoraj omenjena dela končati najpozneje do 15. maja 2014, in sicer ne glede na morebitne neugodne vremenske razmere in ne glede na morebitne težave z njegovimi podizvajalci. Če toženec tega dne ne bi končal omenjenih storitev, je bila dogovorjena denarna kazen, in sicer za vsak zamujen dan 50 evrov.

Dokaz: – pogodba z dne _____

Toženec je fasaderske storitve končal šele 15. junija 2014. Ob tem ga je tožnik pozval, da zaradi zamude plača dogovorjeno pogodbeno kazen, vendar je ta to odklonil, češ, da se zaradi izrednih razmer ne čuti dolžnega, da bi jo plačal. Toženec je bil v zamudi 30 dni.

Dokaz: – zaslišanje strank
– priča _____

Glede na omenjeno tožnik predlaga, da sodišče na podlagi 247. člena OZ-A

r a z s o d i

Toženec je dolžan plačati tožniku znesek _____ EUR s _____ % obrestmi od vložitve tožbe dalje do polnega plačila, kakor tudi pravdne stroške, vse v petnajstih dneh, da ne bo izvršbe.

EVROPSKO PRVENSTVO MLADIH PEČARJEV EURO 2015

Kljub začetnim zapletom Žigu četrto mesto

Zadnje dni januarja je bil v Welsu v Zgornji Avstriji najprestižnejši evropski strokovni sejem na področju pečarstva in keramike. V okviru sejma je potekalo tudi 3. Evropsko prvenstvo mladih pečarjev rokodelcev, na katerem smo predstavnika imeli tudi Slovenci.

Tekmovanje mladih pečarjev organizira VEUKO – Zveza evropskih združenj graditeljev peči/pečarjev rokodelcev, ki združuje pečarje iz Avstrije, Češke, Estonije, Južne Tirolske, Italije, Litve, Luksemburga, Poljske, Rusije, Švice, Slovaške, Madžarske, Nemčije in Slovenije.

Pogoj za udeležbo na tekmovanju je bil, da ima kandidat dokončano ustrezno poklicno izobrazbo s področja pečarstva in ni starejši od 25 let. Pomerili so se predstavniki sedmih držav, in sicer iz Avstrije, Nemčije, Južne Tirolske, Švice, Slovaške, Češke in Slovenije, zunanji opazovalci pa so bili Rusi in Estonci. Pod okriljem Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in mentorstvom Jurija Hrovata, pečarskega mojstra in predsednika odbora pečarjev v sekciji gradbincev pri OZS, se je tekmovanja udeležil 19-letni Žiga Dobnikar, ki je šolanje za pečarja in polagalca oblog končal v SESGŠ – Šolski center Kranj, svoje znanje pa bogati v obrtni delavnici Pečarstva Hrovat v Mengšu.

Naloga tekmovalcev je bila izdelava lončene peči od podstavka do zaključka po projektu. Kriteriji za oceno so bili ro-

Žiga Dobnikar in mentor Jurij Hrovat na tekmovašču.

Žiga Dobnikar je za svoje delo prejel priznanje za četrto mesto in priznanje Rusov za najbolj prizadevnega in simpatičnega tekmovalca.

Kljub temu, da je Žiga začel s poldnevno zamudo, je tekmece hitro ujel.

kodelska natančnost vseh detajlov na zunanem izgledu in v notranjosti, pravilna izvedba vseh tehničnih zahtev, urejenost delovišča ter čistoča in varnost pri delu. Slovenska delegacija je imela na poti težave in je zamudila začetek tekmovanja. Žiga se je tako svoje naloge lotil s poldnevno zamudo, vendar je z vztrajnostjo in s prizadevnostjo hitro dohitel tekmece. Ob koncu so bili vsi izdelki tekmovalcev skoraj popolni. Razlike v izvedbi so bile izredno majhne, zato so o uvrstitvi odločali izključno drobni detajli. Žiga je kljub začetnim zapletom izdelek končal v roku in osvojil nevhvaležno četrto mesto. Na splošno presenečenje pa je na podelitvi prejel posebno priznanje neodvisne ruske delegacije za najbolj prizadevnega in najbolj simpatičnega tekmovalca. Poleg tega so Rusi z njim opravili tudi intervju, ki bo objavljen v ruski strokovni reviji.

Osnovni namen tekmovanja je seznanjanje mladih bodočih mojstrov s postopki in načini dela, ki jih uporabljajo njihovi vrstniki v sosednjih deželah, predvsem pa izmenjava mnenj, druženje in tkanje osebnih vezi. Na koncu lahko potrdimo, da je bilo tekmovanje organizirano in izvedeno odlično, Žiga pa je pustil odličen vtis, kar potrjuje, da so naši bodoči rokodelci po sposobnostih in znanju na najmanj enaki ravni, kot njihovi kolegi iz drugih evropskih držav.

JURIJ HROVAT, INŽ. STR.,
PEČARSKI MOJSTER

Stroka in druženje

V sekciji cementnarjev, kamnosekov in teracerjev so za strokovno srečanje pripravili pester program strokovnih tem. Zbranim kolegom v Metliki pa se je predstavil tudi Leon Mahnič, srebrni s tekmovanja Euroskills 2014.

Srečanje sta sicer začeli predstavnici Finančne uprave RS, ki sta predstavili način njihovega dela po združitvi davčne in carinske uprave. Kar nekaj besed je bilo izrečenih o boju proti delu na črno, prijavah in kaznovanju. Posebej so poudarili, da je anonimnost prijavitelja zagotovljena, prijava pa mora vsebovati čim več uporabnih informacij. »Ker je pri večini storitvenih dejavnosti potreben material, je pomemben podatek pri prijavi tudi, kje nekdo kupuje material,« sta še povedali predstavnici finančne uprave, ki sta sicer udeležencem dali tudi veliko koristnih pojasnil in navdih, tudi v zvezi z e-računi, vezanimi knjigami računov in davčnimi blagajnami.

Po predstavitvi dela finančne uprave so udeleženci popoldanski del strokovnega srečanja namenili strokovnim temam. Pokrovitelj srečanja, Salonit, d. d., je cementnarjem predstavil razvojne usmeritve na področju cementnih veziv, z velikim zanimanjem pa so obrtniki spremljali predavanje o vremenskih vplivih na cementne izdelke in čas, ki je bil namenjen tej temi, celo podvojili.

Kamnosekom se je predstavil Leon Mahnič, ki je na evropskem tekmovanju

v poklicnih spretnostih Euroskills 2014 v kategoriji kamnoseštvo osvojil srebrno medaljo. Mahnič je kolegom spregovoril predvsem o izkušnjah, ki jih je dobil na tekmovanju, ter o poznanstvih, ki jih je prineslo sodelovanje na tekmovanju in uspeh na njem. Udeleženci so se seznanili še s posebnostmi polaganja tlakov in fasadnih oblog iz naravnega kamna, saj se pogosto znajdejo tudi v vlogi tistega, ki vgrajuje, ne le izdelovalca oblog. Pri tem se srečujejo tudi s težavami, ki jih povzročajo reakcije naravnega kamna na različne podlage, zato so na tokratnem srečanju pozornost namenili predvsem tehnikam in veščinam, ki so potrebne za to, da kamen po vgradnji ne izgubi svoje kakovosti. Ob tem so poudarili še, da se domači kamen v naših vremenskih razmerah veliko boljše obnese, kot na primer kamen z Vzhoda, kar se lepo kaže tudi že v praksi.

Sestavni del srečanja je bilo tudi druženje in voden ogled Bele krajine. Udeležila se ga je večina udeležencev srečanja, ki so bili navdušeni nad tem, kar so videli in poskusili.

EVA MIHELIČ

Udeleženci strokovnega srečanja v Metliki so z zanimanjem spremljali predstavitev novosti v stroki.

SLIKOPLESKARJI, FASADERJI IN ČRKOSLIKARJI

Prijave dela na črno morajo biti kakovostne

Udeleženci strokovnega srečanja sekcije, ki je bilo na začetku minulega meseca na Bledu, so bili navdušeni nad programom in izvedbo. Iz prve roke so izvedeli, kako dela finančna uprava, kako ravnati pri zaposlovanju, z zanimanjem pa so prisluhnili tudi generalnemu pokrovitelju.

Slikopleskarji, fasaderji in črkoslikarji so uvodoma gostili predstavnici Finančne uprave RS, ki sta govorili o nadzoru različnih izvajalcev, ki je v njihovi pristojnosti. Glede na to, da je udeležence še posebej zanimalo, kako se učinkovito spopasti s konkurenco, ki jo predstavljajo šušmarji, sta gostji posebej poudarili, da je nadzor nad delom na črno lahko učinkovit le, če v roke dobijo kakovostno prijavo. Ta mora vsebovati podatke, kdo in kje dela na črno, kdaj je najbolj verjetno, da ga bodo ujeli, kaj je predmet prijave, kako pogosto se pri prijavljenem menjavajo stranke in podobno.

Generalni pokrovitelj srečanja slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev – Helios TBLUS – je v strokovnem delu srečanja pripravil predavanje s provokativnim naslovom Kar ste mislili da veste, pa ne. Klub temu, da je bila predstavitev dokaj dolga, je bil odziv med člani zelo pozitiven. Večina se je strinjala, da je ta tema še en dokaz več, da je narobe, da je dejavnost deregulirana; materiali, njihovo spajanje, tehnika in pogoji, v katerih se dela, imajo namreč velik vpliv na končni izgled opravljene storitve in zadovoljstvo stranke.

Govorili so tudi o pogodbi o zaposlitvi. Kako zelo je pomembno, da že na za-

četku mislimo na konec, je udeležencem slikovito predstavil generalni sekretar ZDOPS Igor Antauer, ki je predstavil tudi pogoste situacije, ki se dogajajo slikopleskarjem z zaposlenimi, in svetoval, kako naj konkretne primere rešujejo.

Na željo članov je zaključek srečanja pripadel direktorju OZS Danijelu Lampergerju, ki jim je povedal, kakšne so bonitete in priložnosti članstva v zbornici in zakaj se članstvo v zbornici izplača. Prav na koncu pa sta udeležence pozdravila še predsednik OZS Branko Meh in blejski župan Janez Fajfar in jim zaželela uspešno delo še naprej. **EVA MIHELIČ**

GRAFIČARJI IN FOTOGRAFI

Ne pozabite oddati letnega poročila o ravnanju z odpadki

Zavezanci za oddajo letnih poročil o nastalih odpadkih in o ravnanju z njimi oziroma povzročitelji odpadkov morajo na Agencijo RS za okolje najpozneje do 31. marca 2015 poslati letna poročila za preteklo koledarsko leto.

Obrazci za poročanje in navodila za izpolnjevanje ter navodila za izpolnjevanje letnih poročil v sistemu IS-Odpadki so dostopna na spletnih povezavah Agencije RS za okolje in na spletni strani Statističnega urada RS. Ponovno

naj spomnimo, da je v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/2011) povzročitelj odpadkov dolžan poročati, če je v preteklem koledarskem letu pri izvajanju njegove dejavnosti nastalo več kot 10 ton vseh odpadkov ali več kot

5 kg nevarnih odpadkov ali je v preteklem koledarskem letu zaposloval 10 ali več oseb, ne glede na vrsto zaposlitve. V primeru odpadnih olj je podjetje dolžno poročati v vsakem primeru, ne glede na količino. Dodatna vprašanja v zvezi s poročanjem lahko pošljete na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

A. P.

NOV SODNI IZVEDENEC ZA GRAFIČNO STROKO

Pretekli mesec je bil za področje grafična stroka oziroma za podpodročje tiskanje za sodnega izvedenca imenovan **Gorazd Golob**, predavatelj s področja grafike na Naravoslovno-tehniški fakulteti v Ljubljani. Golob je članom sekcije grafičarjev dobro znan, saj so ga že večkrat gostili na strokovnih srečanjih in sejmih, za aprilski dogodek v Celju pa pripravlja predavanje na temo digitalnega tiska.

Potrebujete kvalificiranega varilca?

Sekcija kovinarjev pri OZS bo v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje in Institutom za varilstvo članom pomagala, da bodo lahko zaposlili ustrezen kader ali pa dodatno izobrazili svoje zaposlene.

Sekcija kovinarjev obsega kar nekaj dejavnosti, ki pri svojem delu potrebujejo dobre varilce, glede na aktualnost zakonodaje, ki velja od 1. julija 2014, pa je zadostno število kvalificiranih (certificiranih) varilcev tudi ena izmed zahtev za pridobitev certifikata notranje kontrole proizvodnje po standardu EN 1090-1. Obrtnik oziroma podjetnik ima tri možnosti:

Osebe, prijavljene na zavodu za zaposlovanje, imajo možnost opraviti brezplačni 10-dnevni tečaj varjenja (2 dni teorije in 8 dni praktičnega dela) z zaključnim certificiranjem po standardu EN ISO 9606-1.

Glede na to, da varilcev v Sloveniji tudi sicer primanjkuje, bo sekcija kovinarjev zbirala informacije o potrebah posameznega tipa varilcev s kvalifikacijo (certi-

Informacije o potrebah po določenem tipu varilcev **do 31. marca** (prvi rok) zbira sekretarka sekcije kovinarjev Valentina Melkič na e-naslovu: valentina.melkic@ozs.si. Več informacij o predstavljenem sodelovanju bo sekcija kovinarjev sproti objavljala na svoji spletni strani (med koristnimi informacijami, zakonodajo in aktualno iz sekcije), člani pa bodo o novostih redno obveščeni tudi preko elektronske pošte.

VALENTINA MELKIČ

KAJ PRIDOBI OBRтник ALI PODJETNIK, ČE ZAPOSLI VARILCA Z ZAVODA?

Zavod RS za zaposlovanje nudi delodajalcem ugodne spodbude za zaposlovanje. Dobijo lahko subvencije za nove zaposlitve, povrnejo jim prispevke za novozaposlene sodelavce ali sofinancirajo stroške zaposlitve v javnih delih. Več o aktualnih programih lahko preberete na spletni strani www.ess.gov.si v rubriki Delodajalci (Finančne spodbude – ugodnosti pri zaposlovanju). Dodatne informacije glede zaposlovanja pa so na voljo tudi pri Dragomili Šeško (e-naslov: dragomila.sesko@ess.gov.si, telefon: 080 20 55).

- lahko dodatno usposobi zadostno število svojih zaposlenih,
- lahko pridobi zunanje – pogodbene kvalificirane varilce ali pa
- dodatno zaposli ustrezno usposobljen tovrsten kader.

Glede na potrebe obrtnikov in podjetnikov, ki so zaradi načina dela in zakonodaje vezani na specifične zahteve trga, bo sekcija kovinarjev pri OZS v sodelovanju s partnerjem kartice Mozaik podjetnih Institutom za varilstvo (IZV) in Zavodom RS za zaposlovanje obrtnikom in podjetnikom pomagala, da s pomočjo obeh omenjenih inštitucij **zaposlijo ustrezen kader oziroma dodatno izobrazijo svoje zaposlene.**

Institut za varilstvo ima z Zavodom RS za zaposlovanje sklenjeno pogodbo o usposabljanju in certificiranju varilcev.

fikatom), kot jo zahteva trg, hkrati pa bo svojim članom tudi omogočila, da preko IZV prejmejo informacije o ustreznih varilcih, ki so trenutno na izobraževanju. V vsaki skupini, ki konča usposabljanje preko IZV, so namreč vedno tudi dobri, marljivi in sposobni varilci. IZV bo članom OZS na podlagi njihovih potreb pripravil usposabljanja ali pa jih bo povezal s kadrom, ki bo ustrezal potrebam posameznega podjetja.

IZV organizira in izvaja usposabljanja za varilce, v okviru katerih jih ustrezno strokovno usposobi za varjenje po TIG, MIG/MAG ali REO načinu varjenja. Udeleženci, ki končajo usposabljanje, prejmejo certifikat, skladno s standardom EN ISO 9606-1 (ali na željo po EN 287-1), ki dokazuje uspešno opravljeno kvalifikacijo usposobljenosti varilca. Usposabljanja potekajo v Ljubljani in v Mariboru.

NA IZV S KARTICO MOZAIK PODJETNIH DO 10 % POPUSTA

Institut za varilstvo izvaja usposabljanja, zaključena s pridobitvijo certifikata, tudi po individualnih prijavah.

Članom OZS s kartico Mozaik podjetnih nudi za vsa izobraževanja 10 % popusta. Cenik je objavljen na spletni strani sekcije kovinarjev (zakonodaja), dodatne informacije pa imata vodja usposabljanja varilcev na IZV Ljubljana Zdravko Grmek (e-naslov: zdravko.grmek@i-var.si, telefon: 01 28 09 416, 041 722 156) in Matej Pečnik iz IZV PE Maribor (e-naslov: matej.pecnik@i-var.si, telefon: 051 689 547).

TELEKOM SLOVENIJE IN SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE PARTNERJA MOZAIKA PODJETNIH

V prihodnje tudi rešitve za blagajniško poslovanje

VEČ INFORMACIJ NA 080 70 70,
POSLOVNI@TELEKOM.SI ALI
WWW.TELEKOM.SI/PODJETNIKI.

Skupina Telekom Slovenije ima največje ter najbolj kakovostno in zanesljivo telekomunikacijsko omrežje v Sloveniji ter upravlja eno najkompleksnejših hrbtničnih omrežij v regiji Jugovzhodne Evrope. Z uvedbo davčnih blagajn pa vstopa tudi na trg blagajniškega poslovanja.

Telekom Slovenije je celovit ponudnik komunikacijskih storitev v Sloveniji. Prepoznaven je kot vodilni operater pri uvajanju in povezovanju novih generacij mobilnih in fiksnih komunikacij, sistemske integracije in računalništva v oblaku ter multimedijjskih vsebin.

Skupina Telekom Slovenije sodi med najbolj celovite ponudnike komunikacijskih storitev v regiji Jugovzhodne Evrope, ki poleg Telekoma Slovenije, kot nacionalnega operaterja telekomunikacij, preko odvisnih družb deluje tudi na trgih Jugovzhodne Evrope, in sicer na Kosovu, v Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Hrvaški in Črni gori, prav tako pa tudi v Nemčiji in Gibraltarju.

Dejavnost skupine obsega fiksne in mobilne komunikacije, digitalne vsebine in storitve, multimedijjske storitve in digitalno oglaševanje, sistemsko integracijo in računalništvo v oblaku, gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline.

Skupina Telekom Slovenije se ponaša

z največjim, najbolj kakovostnim in zanesljivim telekomunikacijskim omrežjem v Sloveniji ter upravlja eno najkompleksnejših hrbtničnih omrežij v regiji Jugovzhodne Evrope.

Razvoj mobilne blagajne

Telekom Slovenije načrtuje vstop na trg blagajniškega poslovanja z uvedbo davčnih blagajn. Razviti želi družino rešitev za blagajniško poslovanje. Skupni imenovalec rešitev je funkcionalnost elektronske blagajne za hitro izdajo računov in preprosto uporabo, ki bo nadomestila uporabo paragonških blokov in zastarelih DOS programov. Rešitve bodo sestavljene iz uporabniškega dela (naprave

in aplikacija) ter centralnega zalednega sistema v oblaku Telekoma Slovenije, kamor se pošiljajo vse transakcije. V primeru nadgradnje v davčno blagajno se bodo vsi ti podatki ločeno pošiljali tudi v informacijski sistem FURS.

Zaradi obsežnosti projekta bo Telekom Slovenije z vstopom na trg blagajniškega poslovanja sledil napovedanim korakom fiskalizacije v Sloveniji in se tako že v prvem koraku pozicioniral kot ponudnik rešitev blagajniškega poslovanja ter ponudil rešitev Android Mobilna blagajna tistim uporabnikom, ki bi se želeli izogniti vmesni uporabi papirne vezane knjige računov.

MATEJA PRINČIČ

ČLANI OZS IZKORISTITE UGODNOSTI:

- ▶ 200 enot storitev v mobilnem omrežju Telekoma Slovenije, ki jih porabite po svoje za klice v vsa slovenska omrežja, sporočila SMS/MMS ali prenos podatkov in jih lahko uporabljate en ali več naročnikov znotraj podjetja,
- ▶ 2 EUR popusta na naročnino za pakete SiOL,
- ▶ poslovno e-pošto z dvema poštnima predaloma Standard (1 GB),
- ▶ registracijo ene domene za 1 leto (s končnicami .si, .com, .net, .org, .biz, .info, .name).

BIG BANG – PARTNER MOZAIKA PODJETNIH

Po boljše nakupe v Big Bang

Boljša storitev za boljši nakup. Slovenski kupci jim zaupajo že 20 let. Zaupajte jim tudi vi! Povežite se z Bigbangovimi skrbniki, ki vam bodo v najkrajšem času pripravili zeleno ponudbo.

Februarja se je v podjetju Big Bang spremenilo kar nekaj stvari. Po tem, ko so lani obeležili že dvajseti jubilej, so letos prišli tudi do točke, ko so želeli svojega kupca še bolj jasno postaviti v ospredje in mu še bolj jasno povedati, da je pri njih najpomembnejši. Poslovlj se je stari slogan podjetja »Vedno nekaj novega«, rodila se je zaveza »Boljša storitev. Boljši nakup.«. Toda njihova nova zaveza ne pomeni le spremembe slogana, temveč kazalec razvoja, zrelosti in nove vizije, ki so jo začeli živeti in udejanjati. Vedno z mislijo na kupce.

Ker se zavedajo prednosti, ki jih nova tehnologija vsakodnevno prinaša posameznemu poslu, skrbijo, da se na njihovih policah vedno najdejo novosti iz sveta informacijske tehnologije, avdio-video tehnologije, zabavne elektronike, bele tehnike in telekomunikacij.

Imetnikom kartice Mozaik podjetnih so namenjeni skrbniki v različnih regijah po Sloveniji. V Big Bangu svetujejo, da se obrnejo nanje. V najkrajšem času bodo pripravili ponudbo z zelenimi artikli in konkurenčnimi cenami. Seznam skrbnikov najdete na spletni strani <http://partner.bigbang.si/mp/#skrbniki>. Poleg tega imetnikom kartice Mozaik podjetnih ponujajo tudi dostavo in montažo ter priklop pri njih kupljenih artiklov bele tehnike, avdio-video aparatov in informacijske tehnologije po ugodnih cenah:

- ▶ **10-odstotni popust** na montažo in priklop bele tehnike ali avdio-video izdelkov (s predstavitvijo funkcionalnosti),
- ▶ **5-odstotni popust** na montažo in priklop računalnikov (s predstavitvijo funkcionalnosti),

- ▶ **15-odstotni popust** na fotografski tečaj, tečaj uporabe računalnikov in tečaj uporabe tabličnih računalnikov (za najmanj osem zaposlenih v podjetju, izvedba na lokaciji podjetja),
- ▶ ker prihaja sezona sejmov, nudijo **10-odstotni popust** na najem sejemске opreme.

Imetnikom kartice Mozaik podjetnih Big Bang nudi ugodnosti ob vsakokratnem nakupu v njihovih poslovalnicah ob predložitvi veljavne kartice:

- ▶ **3 %** popusta na prenosne in namizne računalnike,
 - ▶ **3 %** popusta na mobilno telefonijo (ne velja za blagovno znamko Apple),
 - ▶ **5 %** popusta na tablične računalnike (blagovna znamka Samsung 3 %, za Apple ne velja),
 - ▶ **5 %** popusta na fotoaparate, videokamere in fotografske dodatke (na DSLR aparate 3 % popusta),
 - ▶ **7 %** popusta na TV sprejemnike, predvajalnike in snemalnike ter sisteme za domači kino,
 - ▶ **5- do 10-odstotni** popust na igre za računalnike in igralne konzole (1 kos = 5 %, 2 kosa = 7 %, 3 ali več kosov = 10 %),
 - ▶ **10 %** popusta na glasbene stolpe, prenosne avdio predvajalnike, HI-FI komponente, HI-FI zvočnike in slušalke,
 - ▶ **10 %** popusta na belo tehniko, gospodinjske aparate, sesalnike (robotski sesalniki 5 %),
 - ▶ **10 %** popusta na ogrevalno, hladilno in vlažilno tehniko,
 - ▶ **10 %** popusta na program za nego las, program za nego in oblikovanje telesa, brivnike, depilatorje in program za dobro počutje,
 - ▶ **20 %** popusta na CD plošče, LP plošče in DVD filme.
- Popusti se med seboj ne seštevajo in ne veljajo za akcijske izdelke oziroma izdelke, vključene v druge akcije. Povežite se z Bigbangovimi

skrbniki! Več informacij in vse kontaktne podatke najdete na spletni strani: <http://partner.bigbang.si/index.html>.

MATEJA PRINČIČ

Ekskluzivno v Big Bangu

Komercialni monitor in televizor v enem!

Monitor

Samsung H48RMDPLGU

Stara cena 839⁹⁹
797⁹⁹

ZA ČLANE
MOZAIK
PODJETNIH

- + Komunicirajte z vašimi kupci vsako sekundo 16-urno dnevno.
- + Predvajanje oglasov za vaše artikle in storitve.
- + Enostavna uporaba programske opreme, vzdržljivost in 3 letna garancija.

partner.bigbang.si

BIG BANG

BOLJŠA STORITEV. BOLJŠI NAKUP.

IZKORISTITE SPLETNO STRAN

Kupcev ne zanima, kako izgleda direktor

V zadnjem desetletju je spletna stran postala eno najbolj pomembnih prodajnih in predstavitvenih orodij vsakega podjetja. Kljub temu pa veliko podjetij spletne strani ne izkorišča tako, kot bi jo lahko.

Vnadaljevanju boste izvedeli, katere so tiste stvari, ki na spletni strani ne smejo manjkati, da bo ustrezala svojemu namenu in pozitivno prispevala k

vašemu poslovanju. Tu predpostavljamo, da je vaš cilj s spletno stranjo privabiti stranke, da se obrnejo na vas, vas pokličejo, pošljejo elektronsko pošto ali se

oglasijo pri vas. Za spletno trgovino so poudarki nekoliko drugačni, saj je tam cilj ta, da stranka opravi nakup, ko je na spletni strani.

Če je še nimate, morate za svojo spletno stran najprej izbrati domeno. Tukaj imate dve možnosti. Izberete lahko domeno, ki izhaja iz imena vašega podjetja. Druga možnost pa je ta, da izberete področje, ki ga s svojimi izdelki pokrivate. Recimo, da podjetje Vzorec, d. o. o. proizvaja alkoholne flomastre. Odloča se lahko med domenama vzorec.si in alkoholni-flomastri.si. Odločitev ni najbolj preprosta, a priporočam, da znano podjetje postavi spletno stran na domeno, ki je čim bolj podobna njenemu imenu, v tem primeru vzorec.si. Novo podjetje, ki še ni prepoznavno, pa se lahko odloči tudi za opisno ime, v tem primeru alkoholni-flomastri.si. Najboljše bi bilo v tem primeru kupiti obe domeni in nastaviti tako, da se preko obeh pride na spletno stran podjetja.

Tretja možnost je kombinacija, kot na primer flomastri-vzorec.si. Ta je priporočljiva za tista podjetja, ki niso mogla registrirati domene s svojim imenom, saj jo je morda registriral že nekdo drug. Seveda pa se opisu v imenu izognite, če mislite svojo dejavnost širiti ali če že pokrivate več področij.

Zanima jih ponudba

Sama vsebina spletne strani je odvisna od tega, s katerim področjem se ukvarjate. Pomembno je tudi to, ali prodajate končnim kupcem ali drugim podjetjem, ali prodajate izdelke ali storitve. So ti izdelki (oziroma storitve) za vse kupce enaki ali za vsakogar drugačni. Kljub temu pa mora imeti vsaka spletna stran določene elemente, ne glede na našeto.

Spletna stran naj bo narejena tako, da je obiskovalcem, ko pridejo nanjo, takoj jasno, s čim se ukvarjate. Ob obisku spletne strani avtohiše mora biti takoj razvidno, da prodajajo in servisirajo avtomobile, frizerski salon bo obiskovalcem sporočil, da urejajo pričeske in strižejo lase, proizvajalec izpušnih sistemov pa mora takoj povedati, da proizvaja izpušne sisteme. Na to opozarjam predvsem zaradi tega, ker se velikokrat zgodi, da ob obisku spletne strani najprej naletimo na sliko direktorja, sliko poslovne stavbe podjetja ali novico o tem, kako je podjetje ponosno na to, da imajo novo

spletno stran. Prepričani ste lahko, da vaših kupcev to ne zanima. Zanima jih vaš kakovostni izdelek in to, kako lahko pridejo do njega.

Zavedajte se, da smo ljudje, ko smo na internetu, še bolj nestrpni kot v prometu in želimo informacijo, ki jo iščemo, najti takoj (!). Če je ne bomo, bomo spletno stran zapustili in jo poiskali drugje. Zato je pomembno, da kupec takoj, ko pride na spletno stran, spozna, s čim se ukvarjate. Če lahko, mu to pokažite s slikami in opisi. Če ne gre s sliko, to napišite, in sicer s čim manj besedami in tako, da je ob obisku spletne strani to vidno v trenutku.

Poleg prvega vtisa in sporočila o tem, kaj je tisto, kar strankam ponujate, so vedno pomembne tudi dodatne informacije. Najpomembnejša je predstavitev vaše ponudbe, informacija o tem, kako vas lahko stranke kontaktirajo in kje se nahajate. Strankam pa morate tudi povedati, zakaj naj se obrnejo prav na vas.

Če ne prodajate samo ene stvari, vam bo priprava predstavitve ponudbe vzela največ časa, še posebej, če se ukvarjate s trgovino in imate v ponudbi večje število izdelkov. Pripraviti morate slike izdelkov, njihove opise, tehnične specifikacije in cene. Sicer pa je neko splošno pravilo, da večja kot je konkurenca na področju, s katerim se ukvarjate, več podatkov je treba objaviti. Lokalni električar bo tako objavil manj podatkov, kot trgovec z rabljenimi avtomobili. Električar bo kot prvo težko detajlno opisal storitev, s katero se ukvarja in vse, kar za stranko lahko naredi, popolnoma nemogoče pa je, da napiše točno ceno dela, ki ga bo opravil za stranko. Trgovec z rabljenimi vozili mora po drugi strani o vozilih, ki jih prodaja, napisati čim več, objavljen cena pa je pravzaprav pogoj, da se stranka sploh obrne nanj. Podatki, ki jih objavite, naj bodo tisti, ki prepričajo tudi stranke, ki poslušajo z vami osebno.

Kontaktne podatke naj bodo vidni

Posebej pomembni so za stranke kontaktne podatki. Ti morajo biti preprosto dostopni in prav nič ni narobe, če jih na spletu objavite večkrat. Na prvo stran tako lahko objavite kontaktno številko,

na podstraneh pa objavite kontaktni obrazec in naslov elektronske pošte. Če se stranke na vas lahko obrnejo zaradi različnih stvari, če imate na primer v ponudbi bovling, restavracijo in hotel, potem objavite kontaktne podatke vseh enot. Prav tako na vidnem mestu objavite povezavo do kontaktov vaših trgovin. Nič ni bolj frustrirajočega za stranke, kot da vedo, da imate dve trgovini, eno v Novem mestu, drugo v Brežicah, pa nikakor ne morejo najti telefonske številke tiste v Brežicah. No ja, ena stvar je zagotovo še slabša. Poskrbite, da se bo tista oseba, ki odgovarja strankam, hitro odzvala na njihova vprašanja. Najsi vprašanja prispejo po elektronski pošti, telefonu ali drugače, nanja odgovorite takoj. Vrnite elektronsko pošto, odgovorite na neodgovorjene klice in sporočite stranki tisto, kar jo zanima.

Na spletno stran vključite tudi podatke o podjetju. Tukaj objavite osnovne podatke, da stranke vedo, s kom poslušajo. Če so vaši zaposleni veliko v kontaktu s strankami, objavite tudi njihove kontaktne podatke, da se kupci lahko obrnejo na njih.

Vse te elemente vključite tako, da je do njih preprost dostop z vstopne spletne strani, to je tista stran, na katero obiskovalci pridejo, ko vnesejo v brskalnik vašo domeno (na primer www.vzorec.si). Za samo obliko in izvedbo projekta se obrnite na strokovnjaka, saj se trendi na tem področju hitro spreminjajo, veliko strani pa sicer izgleda blazno zanimivo in »lepo«, a so z vidika uporabnikov neuporabne in jih tudi odbijejo namesto, da bi spodbudile nadaljnje raziskovanje in kontakt s podjetjem.

Spletne strani seveda ne boste pripravili sami, ampak se boste za postavitev obrnili na strokovnjake. Svetujem vam, da izberete takšne, ki se na svoje delo dokazano spoznajo, preverite tudi, kakšne imajo reference. Glavno vodilo pri postavitvi naj vam ne bo cena, ampak predvsem kakovostna spletna stran, ki bo podpora vaši promociji in prodaji.

MIHA AHAČIČ

SODELOVANJE GOSPODARSTVA S CENTRI ZNANJA

Sveže znanje in ideje!

Ste se že kdaj vprašali, od kod paradnim konjem vse ideje za inovativne nove izdelke in storitve, po katerih nato množično povprašujejo številni potrošniki. Skrivnost je v viziji, raziskavah in razvoju. Vedno je tako, da najbolj inovativen tekmelec v panogi žanje največje uspehe, drugi pa so tako imenovani sledilci. Treba je imeti pogum in z vizijo ter načrtovanjem svojih aktivnosti že danes stopiti korak v prihodnost.

Vendar to ni preprosto, pogled v prihodnost je vrlina sanjačev, vendar le tistih, ki so še neobremenjeni s sedanostjo (mladi), in tistih, ki imajo res široko znanje in vpogled v sedanost (raziskovalci). V povezovanju z mladimi in raziskovalci je torej danes ključ do uspeha pri razvoju novih uspešnih proizvodov in storitev, ki bodo jutri korak pred sledilci in zato želi največje uspehe.

Brez strahu, navedeno ne velja le za vrhunska tehnološka podjetja in znanstvene institucije, pač pa velja povsod. Tudi v obrti. Praktično je ni dejavnosti, kjer se konceptov dela ali proizvodov ne bi dalo izboljšati. Problem vseh tistih, ki proizvajajo bodisi izdelke ali storitve, je v tem, da so dnevno v njih, da jim čas hitro teče, da svojega dela ne uspejo videti od zunaj, ne morejo biti kritični, ustvarjalni in posledično sami težko izvajajo razvoj. Vsa večja podjetja, da ne rečemo globalne multinacionalke, imajo zato posebne razvojne oddelke, nekatera celo lastne raziskovalne institute, zaposlenih mnogo raziskovalcev z enim samim ciljem, da bodo v prihodnost stopili korak pred drugimi.

In kaj ostane obrtnikom, malim in mikro podjetjem? Pravzaprav zelo veliko, ostane jim sodelovanje z neodvisnimi izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami na vseh ravneh.

Po šolah, na primer, se dogaja zelo veliko, mladi se vedno bolj zavedajo dejstva, da bodo morali sami poskrbeti za svojo prihodnost, da bodo odvisni od lastnih idej in iznajdljivosti. Razmišljajo, ustvarjajo, se učijo, pa čeprav na videz le skozi igro ali učni proces generirajo celo vrsto novih idej in poti za doseganje ci-

Obisk dijakov tehniškega šolskega centra Koper v laboratoriju Lotrič. Mlade tako pritegnejo k sodelovanju v obojestransko korist.

ljev. Večina stvari, ki so generacijam pred njimi še pomenile življenjsko pot ali vsaj proces učenja, so mlajšim že samoumevne in jih preprosto uporabljajo le še kot enega od gradnikov za svoje nove rešitve in inovacije, ki, bodimo iskreni, kar bruhajo iz njih. Nečesa pa vsi ti mladi le nimajo. Nimajo vzpostavljenega sistema

Marko Lotrič, direktor podjetja Lotrič meroslovje, d. o. o., in prof. dr. Danijel Rebolj, rektor Univerze v Mariboru, ob podelitvi listine za uspešno sodelovanje v okviru mednarodnega projekta CROSS INNO.

ali osnove, kamor bi vse svoje ideje in inovacije cepili, da bi se lahko hitro prijele, vzcvetele in obrodile sadove. In prav v tem je bistvo sodelovanja, da z znanjem in idejami nadgradimo obstoječe delovne procese, da združimo zanesljivost starejših s svežino mlajših, oboji skupaj so formula za uspeh in dobre prakse prenosa znanja v gospodarstvo.

Tudi znanstvene institucije generirajo veliko spoznanj, idej in rešitev, kar je tudi njihovo osnovno poslanstvo. Z izjemo redkih izjem so vsaj pri nas še vedno preveč zaprte in samozadostne. Financirajo se večinoma iz sistemskih sredstev in projektov, kar daje osnovo za bazične raziskave, še posebej, ker večinoma delujejo v okviru univerz. Vseeno pa se velja posvetiti tistim izjemam, ki svoje ugotovitve postavljajo na ogled javnosti in predvsem industriji. Navajajo svoje teme, ugotovitve in rešitve ter jih

ponujajo v uporabo. Tiste pametne, ki jih je vedno več, vedo, da brez povezovanja in implementacije njihovega dela v industrijo kmalu ne bo več materialne osnove za bazične raziskave. Novih projektov se večinoma že lotevajo skupaj z industrijo. Vedno bolj je prisotna uporabna ali aplikativna znanost.

Bralcem želimo predstaviti čim več možnosti sodelovanja in primerov dobrih praks prenosa znanja iz izobraževalnih in raziskovalnih institucij v industrijo in druga delovna okolja. Potrudili se bomo najti kar največ uporabnih informacij in predstaviti čim več primerov dobrih praks, ki bodo lahko spodbudile razmišljanja v tej smeri in opogumile še koga, da stopi na pot plodnega sodelovanja. Če dobro prakso že imate, nam jo opišite in sporočite v uredništvo, saj vsaka že prehojena pot lahko da pobudo za več novih.

Kot prvo dobro prakso prenosa znanja v podjetje vam predstavljamo povezovanje družinskega podjetja Lotrič meroslovje, d. o. o. iz Selc. Pogovarjali smo se z lastnikom in direktorjem podjetja **Markom Lotričem**.

Kaj vas je vodilo k povezovanju s centri znanja?

»V družinskem podjetju Lotrič Meroslovje že 24 let širimo dobro meroslovno prakso. Prerasli smo v skupino Lotrič Metrology, ki izvaja dejavnosti v Sloveniji v Selcih, Kranju in Otočah ter v tujini, v Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, v Srbiji in Makedoniji. Na lokaciji v Selcih izvajamo fizikalna in termodinamična merjenja, v Kranju kemijska in mehanska merjenja ter v Otočah električne veličine in fotometrijo. Ponujamo širok spekter meroslovnih rešitev, zajetih v 160 akreditiranih postopkih za obvladovanje dvanajstih merskih veličin. Z lastnimi produkti, kot je lastno razvito programsko orodje za nadzor in spremljanje pogojev okolja v prostoru in napravah – QTree Log, je naš cilj aktivno širiti blagovno znamko Lotrič. Verjamem v moč znanja in povezovanja. Vzajemna in skupna dolgoročna sodelovanja s fakultetami, razvojnimi centri znanja, instituti in šolami nam zagotavljajo medsebojno sinergijo in ureničevanje strategije. Multidisciplinarno

sodelovanje se odraža tudi v skupnih prijavah na slovenske in evropske razpise.«

Vemo, da sodelujete z različnimi znanstvenimi in raziskovalnimi institucijami. Sodelujete morda tudi z izobraževalnimi institucijami na nivoju srednjih šol in poklicnega izobraževanja?

»Skupaj z Inštitutom za kovinske materiale in tehnologije iz Ljubljane smo bili uspešni na javnem razpisu Mladi raziskovalci iz gospodarstva – generacija 2008. Prvi mladi raziskovalec je imel magisterij iz fizike in je opravljal dvoletni doktorski študij na Mednarodni podiplomski šoli Jožef Stefan, smer Nanoznanosti in nanotehnologije. Uspešno je zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom Razširitev merilnega območja primarnih vakuumskih kalibracijskih metod z uporabo nenaparljivih getrov in dosegel znanstveni naslov doktor znanosti. Drugi mladi raziskovalec je bil univerzitetni diplomirani inženir fizike in je opravil štiriletni doktorski študij na Mednarodni podiplomski šoli Jožef Stefan in prav tako uspešno doktoriral s temo Raziskave sorpcijskih pojavov vodne pare ter permeacije atmosferskih plinov v vakuumskih sistemih.

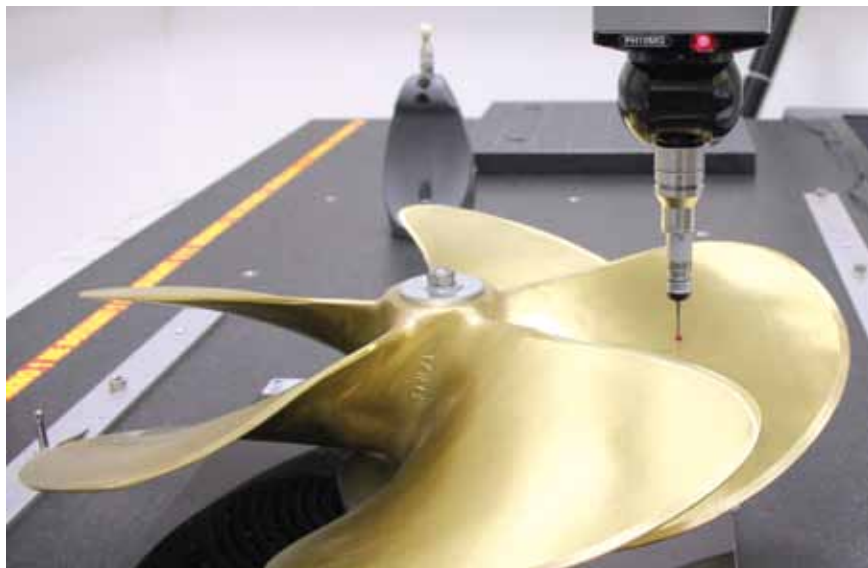
V podjetju skrbimo za razvoj inovativnih izdelkov. Tako smo v sklopu javnega razpisa Krepitev razvojnih oddelkov ustanovili novo razvojno raziskovalno skupino, imenovano Meroslovje, ki je

vkjučevala dva mlada raziskovalca. Pri projektu smo povezali razvoj elektronike in senzorjev z inovativnim trženjem, kar je za mlada raziskovalca predstavljalo tudi temelj za doktorsko disertacijo. Za uspešno izvajanje projekta in dodatno strokovno pomoč smo v skupino vključili tudi dva vrhunska strokovnjaka z Inštituta Jožefa Stefana.

Rezultat sodelovanja, orodje za nadzor in spremljanje pogojev okolja v prostoru in napravah QTree Log.

Ponosni smo na Rektorjevo priznanje Univerze v Mariboru, Fakultete za organizacijske vede za sodelovanje v projektu CROSS INNO, kjer so bile naše usmeritve v postavitvi poslovnih procesov, predvsem na področju marketinga, ureditev tehnološkega področja in nov korak v organizacijski strukturi. V skladu z modelom EFQM smo uvedli tudi merjenje

Del delovnega procesa laboratorija Lotrič – izvedba meritve na ladijskem vijaku.

Z mladimi začnejo delati že zgodaj – na podlagi obiska osnovnošolcev v laboratoriju Lotrič je nastala raziskovalna naloga otrok o debelini las.

učinkovitosti, kar smo elektronsko podprli v lastno razvitem programu QTree.

V sklopu MIC Šolskega centra Škofja Loka je bil ustanovljen konzorcij štirinajstih podjetij, ki bo skupaj z MIC skrbel za dvig kakovosti tehničnega izobraževanja. Namen konzorcija je hitrejše vključevanje dijakov in študentov v delovne procese podjetij ter pridobitev tehničnega znanja in sodelovanje v projektih gospodarstva.«

Kakšne so koristi takšnega sodelovanja za vaše podjetje?

»V podjetju Lotrič Meroslovje skozi izvedbo meroslovnih dni, opravljanje praktičnega usposabljanja na delu in

štipendiranje dajemo možnost mladim, da spoznajo meroslovje v vsakdanjem življenju. V času študija imamo tako možnost, da vsakega posameznika dobro spoznamo. Torej je to izvrstna priložnost za mlade, da se izkažejo in že v času študija dobijo možnost zaposlitve. Veliko sodelavcev smo zaposlili na takšen način. Trenutno imamo 6 štipendistov. Pogosto so naši zaposleni mentorji pri diplomskih nalogah študentov in včasih tudi pri sodelavcih, ki jih spodbujamo pri nadaljnjih izobraževanjih. Pri tem je želja podjetja usmerjena v aktivnost, ki jo potrebujemo. Tako je na primer nastala diplomska naloga na področju razvoja etalona za centrirne stroje.«

Ste redni udeleženci tradicionalnih nanotehnoških dni, ki jih organizira Odbor za znanost in tehnologijo OZS. Ali so vam ti dogodki pomagali pri povezovanju?

»Nanotehnoški dnevi so odlična priložnost za srečanje partnerjev iz znanstvene in gospodarske sfere ter predstavitev dosežkov na področju nove tehnologije. V spominu so mi ostale besede direktorja Instituta Jožef Stefan prof. dr. Jadrana Lenarčiča, ki je v svoji predstavitvi dejal: »Če ne najdete poti do raziskovalcev, pokličite mene!«. Besede so obrodile sadove in danes lahko govorimo o uspešnem sodelovanju. Rezultat se izkazuje tudi v prejetem priznanju Taras, ki smo ga leta 2011 prejeli za najuspešnejše sodelovanje gospodarstva in znanstvenoraziskovalnega okolja na področju inoviranja, razvoja in tehnologij. Skupaj smo razvili postopek za inteligentni nadzor delovanja hladilne naprave.«

In vaš napotek vsem, ki (še) ne sodelujejo s šolami, fakultetami, inštituti.

»Centri znanja so vedno bolj odprti za sodelovanje, od nas podjetnikov pa je odvisno, ali bomo znali izkoristiti to možnost sinergij. V večini primerov naletimo na široko odprta vrata, v primeru, da naletimo na gluha ušesa, pa ne smemo obupati in izkušnjo drugič izkoristiti v naš prid.«

ANTON ŠIJANEC,

SLIKE: ARHIV PODJETJA
LOTRIČ MEROSLOVJE

Izračunaj si svoj prihranek

Kalkulator ugodnosti najdete na: mozaikpodjetnih.si/kalkulator

Sami preverite koliko lahko privarčujete na leto!

S klikom ali dotikom do Mojega obrtnika!

Spletni portal OZS - Promocijski kanal za obrtnike in podjetnike

Ponudbo izdelkov in storitev članov OZS širši javnosti predstavljamo v obliki sodobnega in uporabnega kataloga izdelkov in storitev.

Obrtnik ali podjetnik v žepu

Mobilna aplikacija za pametne telefone

Mobilna aplikacija je dostopna za android in iPhone - naložite si jo brezplačno

Interaktivni zemljevid z označeno lokacijo

MOJ OBRITNIK - spletni in mobilni katalog izdelkov in storitev obrtnikov in podjetnikov

Najhitrejša pot do obrtnikov
WWW.OZS.SI

Vaša predstavitev na spletu je že skoraj nujna

Če nimate svoje spletne strani, vas sedaj Google najde v katalogu *Moj obrtnik*. Preverite svoje podatke in si jih brezplačno posodobite. **Postali ste vidni in lažje najdljivi!**

»Če vas ni na spletu, potem je že skoraj tako, kot da vas sploh ne bi bilo« je eden od pogostih stavkov strokovnjakov, ki se ukvarjajo s trženjem in promocijo. Po zadnjih raziskavah uporablja internet preko 70 % prebivalcev Slovenije v starosti od 10 do 75 let. Predvsem mlajše generacije brez interneta ne morejo več zdržati. Pogovarjajo se preko Facebooka, Twitterja, Skypa ... vse to so popolnoma vsakdanje stvari. Tudi pametni telefoni, ki so pravi »mali računalniki«, omogočajo vse omenjene komunikacijske poti in njihova prodaja v zadnjih parih letih strmo narašča.

Pri iskanju obrtnika ali podjetnika tradicionalno še vedno velja, da najprej povprašamo prijatelje in znanke, če nam lahko koga priporočijo. A vse bolj se uveljavlja tudi iskanje po spletu. V enega od iskalnikov (pri nas je najpogosteje uporabljen Google ali Najdi.si) vpišemo ključne besede in v parih sekundah imamo pred sabo zelo veliko zadetkov, ki jih moramo pregledati. Najbolj gledana je prva stran izpisanih zadetkov, le redkokateri je dovolj vztrajen, da išče tudi na naslednjih straneh.

Mnogi obrtniki in podjetniki se zavedajo izjemne moči interneta in del

denarja namenijo predstavitvi na spletu, mogoče celo spletnemu oglaševanju. Veliko pa je še vedno takšnih, ki imajo zaenkrat dovolj dela in se z internetom nimajo časa ukvarjati.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije smo **za vse člane** na njeni spletni strani objavili katalog izdelkov in storitev članov OZS Moj obrtnik. Člani si lahko svoje podatke, ki smo jih »uvozili« iz obrtnega registra, **brezplačno** posodobijo, popravijo, dodajo slike, opišejo svoje izdelke in storitve ipd. Uporabnikom, ki iščejo v katalogu Moj obrtnik, je na vstopni strani na voljo iskalnik s številnimi kategorijami (filtri) za bolj ali manj omejeno iskanje. Dodan je tudi interaktivni zemljevid (Google zemljevid) z označeno lokacijo obrtnika.

Katalog si lahko uporabniki brezplačno naložijo tudi na svoj pametni telefon. Ko najdejo obrtnika, ga lahko takoj **pokličejo, mu pošljejo elektronsko sporočilo ali pa izpišejo pot do poslovalnice**. Bistvo mobilne aplikacije je lokacijska vezanost, kar pomeni, da uporabnik ob iskanju ponudnika določenega izdelka ali storitve dobi rezultate svojega iskanja razvrščene glede na oddaljenost od svoje trenutne lokacije.

POGLED V PRIHODNOST IN GLOBALNE PRIORITETE

Zdravje, energetika, pametni materiali, IT in IKT ter drugo

Tehnološko prihodnost danes napovedujejo mnogi, še zlasti pa multinacionalke, ki skušajo identificirati tehnologije z velikimi možnostmi rasti, prepoznati pomembne tehnološke preboje in predvideti prihodnje potrebe svojih strank. Multinacionalke se namreč izjemno zavedajo pomembnosti odkrivanja obetavnih zamisli, novih pristopov že na zgodnji stopnji načrtovanja postopkov, gradnje in inovativnih usmeritev.

Procesne in proizvodnje tehnologije so vedno bolj rezultat interdisciplinarnih ved.

Leta 2030 bo na svetu že skoraj osem milijard ljudi, od tega prek 90 % v mestih. Treba bo zagotoviti energetske vire, ogrevanje in vzpostaviti učinkovito komunikacijo in nadzor nad vsemi sistemi. Prebivalstvo bo soočeno z večpredstavnostnimi tehnologijami, vsepovsodnimi komunikacijami ter mrežnim povezovanjem podatkov, informacij in znanja. Z razvojem nanotehnologije in optične obdelave podatkov bo razvoj še veliko hitrejši in intenzivnejši. K bistvenemu napredku bosta pripomogli izjemno razvijajoča se fotonika in še zlasti bionika, kot veda, ki proučuje funkcije živih bitij in v njih išče rešitve za tehnične probleme. Proizvodne in procesne tehnologije, energetska samozadostnost, razvoj pametne rabe virov, pametnih zgradb, domov, mest in zdravje. To so

prioritete, kamor visokotehnološke države usmerjajo proizvodne tehnologije in pospešujejo industrijsko avtomatizacijo, robotizacijo in izgradnjo vsepovsod prisotnih tehnologij. Omogočajo pa jih informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), razvoj interneta stvari in intenziven razvoj pametnih materialov, nanotehnologije, biotehnologije in drugih področij. Ko govorimo o zdravju kot eni izmed globalnih prioritete, imamo v mislih nove tehnike in tehnologije v medicini, razvoj novih zdravil in vpeljevanje robotike v medicinske aplikacije in razvoj novih pristopov diagnostike in tudi zdravljenja ter rehabilitacije.

Poudarek na alternativnih virih energije in razvoju IT in IKT

Pri novih pametnih materialih bo poudarek na okolju prijaznih, samorazgradljivih, energetsko učinkovitih in obdelovalno uspešnih materialih. Do leta 2030 se bodo bistveno povečale dodajalne tehnologije in zmanjšale obdelovalne, predvsem zaradi velikega prihranka pri materialu in energiji, poleg tega pa bo tako lažje izdelati izdelke z visoko dodano vrednostjo. Pri energiji bo poudarek na razvoju in iskanju novih alternativnih virov energije, na kompleksnem razvoju pametnih omrežji, na shranjevanju energije in na učinkoviti rabi. O prihodnosti lahko sklepamo tudi na podlagi poročila Svetovnega gospodarskega foruma. Glavna področja za razvoj tehnologij prihodnosti bodo zdravje, učinkovita proi-

zvodnja in raba energije, novi viri energije ter izjemen razvoj informacijskih tehnologij (IT) in informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT).

Zgodnja diagnostika in učinkovito zdravljenje

Z zdravjem povezane dejavnosti so na svetovnem gospodarskem forumu razdelili na diagnostiko bolezni v zgodnji fazi (na primer z informacijsko tehnologijo ali mapiranjem genoma), osredotočeno doziranje zdravil v rakaste oziroma obolele celice (nanotehnologije), učinkovito zdravljenje bolezni (regeneracija celic, biomehatronika z inteligentno protetiko in vsadki) ter na sodobno proizvodnjo in pridelavo zdrave hrane ter različnih živil.

Obetavna tudi nuklearna fuzija

Pri energiji so na svetovnem forumu poudarili učinkovito rabo sončne energije, učinkovito čiščenju vod, nuklearno fuzijo, zmanjšanje porabe fosilnih gradiv, razgradnjo in zmanjšanje ogljikovega dioksida. Pri IKT je poudarek na socialnih mrežah, izmenjavi znanja in izkušenj med podjetji v realnem času, varnosti sistemov IKT in večpredstavnosti. Posebej izpostavljene panoge prihodnosti so interdisciplinarne tehnologije, čezmejno sodelovanje, biotehnologija, novi materiali, nanotehnologije, IT in IKT ter veliko prepletanje tehničnih in družboslovnih znanosti.

JANEZ ŠKRLEC, PREDSEDNIK ODBORA ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO PRI OZS

MOZAIK
PODJETNIH

mreža popustov

Spoštovani član!

Ste že vključeni v mrežo popustov jaz-TEBI?

Mreža popustov **jaz-TEBI** deluje v okviru projekta Mozaik podjetnih in že njeno ime pove, da je, s tem ko si obrtniki in podjetniki izmenjujete popuste za blago in storitve, namenjena navezovanju in utrjevanju poslovnih stikov med vami. Verjamemo, da je vključitev v to mrežo za vas dodana vrednost, saj vam poleg povezovanja omogoča tudi:

- ★ **brezplačno promocijo** vaše ponudbe na spletnem mestu Mozaik podjetnih in v okviru promocije kartice Mozaik podjetnih,
- ★ pridobitev nalepk za označevanje prodajnih mest, ki **pritegnejo pozornost kupcev in povečajo možnosti za uspešno poslovanje.**

Želimo si, da bi se v mrežo popustov jaz-TEBI vključilo čim več obrtnikov - članov OZS vseh dejavnosti, tako storitvenih kot proizvodnih.

Če bi želeli tudi vi sodelovati v mreži popustov izpolnite priloženi pristopni obrazec in ga posredujte na e-naslov: **mozaik.podjetnih@ozs.si**, sočasno pa navedite tudi število nalepk **Mozaik podjetnih/jaz-TEBI** za svoje poslovalnice. Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na gospo Barbaro Peteros, tel. 01 5830 507 ali na brezplačno telefonsko številko 080 12 42.

Vljudno prosimo, da pristopni obrazec izpolnite tudi tisti, ki ste v preteklosti sodelovali v mreži popustov član-članu, saj želimo to mrežo ažurirati in posodobiti ter vključiti v sistem ugodnosti Mozaik podjetnih. Preko obrazca nam sporočite morebitne dopolnitve ali spremembe glede nujenja popustov.

Izkoristite priložnost ter z vključitvijo v mrežo popustov jaz-TEBI povečajte svojo prepoznavnost in pridobite nove stranke.

MODRA ŠTEVILKA
080 12 42

mozaikpodjetnih.si/jaztebi

V PRIHODNJEM ŠOLSKEM LETU SPET ŠOLANJE GRAVERJEV

Kot kaže, poklic ne bo zamrl

V Sekciji kovinarjev pri OZS je vrsto let zorela želja po obuditvi izobraževanja za graverje. Kot kaže, bodo njihova prizadevanja vendarle obudila sadove. Na Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad bodo prve dijake, ki bodo pokazali zanimanje za ta zanimivi poklic, vpisali jeseni.

Danes je v Sloveniji le še peščica izobraženih graverjev, ki obvladajo tudi ročno gravuro, potrebe po tem profilu kovinarjev pa so. Glede na to, da vrsto let v Sloveniji ni bilo izobraževanja za graverje, so se kovinarji, kjer so bile potrebe, teh veščin nekako priučili.

V sekciji kovinarjev pri OZS pa so že pred leti izrazili željo, da bi se izobraževanje za poklic graverja obudilo in da bogato znanje graverjev, ki jih še imamo, ne bi šlo v pozabo. Januarja 2010 so tako na Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) posredovali pobudo za pripravo poklicnega standarda graver/graverka. Ta

se je nato prebijal skozi strokovna sita, področni odbor za poklicne standarde tehnika in računalništvo ga je skupaj s katalogom strokovnih znanj in spretnosti potrdil oktobra 2011, novembra 2011 pa so poklicni standard potrdili tudi člani strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje.

Včasih so bili graverji zelo cenjeni in iskani. Še pred 2. svetovno vojno jih je na Dunaju delovalo okrog 2000, v Parizu pa še enkrat toliko. Graverji so bili zaposleni tudi pri finomehanikah, urarjih, nepogrešljivi so bili pri izdelavi denarja, pa tudi pri izdelavi sakralnega posodja, ki je bilo

pogosto bogato okrašeno. Pravo revolucijo so na tem področju naredili računalniško vodeni stroji, ki so delo opravili precej hitreje in natančno, omogočali pa so tudi kopije izdelkov. Njihovemu tempu se na stari način ni dalo več slediti, kljub temu pa stroji ročnih spretnosti vrhunskih graverjev ne morejo nadomestiti.

Graverji so umetniki med kovinarji. Podobno kot v drugih umetniških poklicih morajo imeti smisel za oblikovanje, oster vid, mirno roko in predvsem veliko potrpljenja. V sekciji kovinarjev se zavedajo, da veliko zanimanja med mladimi

Frančiška Al-Mansour, ravnateljica Srednje poklicne in strokovne šole Bežigrad

verjetno ne bo, prepričani pa so, da jim je vseeno treba dati možnost.

Bežigrajska šola je sprejela izziv

Podobnega mnenja je tudi ravnateljica Srednje poklicne in strokovne šole Bežigrad Frančiška Al-Mansour, ki je skupaj s svojimi sodelavci sprejela izziv in pripravila program za izobraževanje graverjev, ki bo, tako si vsaj želijo, zaživel v prihodnjem šolskem letu. Zakaj so sprejeli ta izziv?

»Po izobrazbi sem inženirka strojništva, zato težko sprejemam, da so poklici v strojništvu izgubili veljavo. Ko je prišla pobuda iz OZS, da bi sodelovali pri prenovi poklicnega standarda graver, smo se takoj odzvali, saj smo samo na podlagi poklicnega standarda lahko pripravili izobraževalni program. Na naši šoli imamo tudi vse pogoje za izvajanje izobraževanja in pridobivanje osnovnih informacij s področja strojništva. V sodelovanju z delodajalci, ki bi izvajali odprti kurikulum graverstva, pa bi mladi dobili vsa znanja za spoznavanje in začetek dela v poklicu,« je povedala ravnateljica Al-Mansourjeva in dodala, da bi bilo za opravljanje samostojnega dela v graverstvu potrebno pripraviti izobraževanje za specializacijo na tem področju. V to pa bi se morala spet aktivno vključiti tudi sekcija kovinarjev in CPI.

Modul graverstva bi bil vključen že v prvi letnik izobraževanja bodočih kovinarjev, pri izobraževanju pa bodo aktivno vlogo igrali tudi delodajalci. »S sekcijo kovinarjev se dogovarjamo o načinu izvedbe in iščemo delodajalce, ki bi v primeru, da bo izkazan interes za izobraževanje v tej smeri, skupaj z nami ustvarjali pogoje, da dijaki pridobi kakovostno znanje in veščine iz graverstva,« je pojasnila ravnateljica.

Tudi v šoli predvidevajo, da navala dijakov na ta program ne bo, kljub temu pa si zelo želijo, da bi poklic graverja živel. Eden takšnih je tudi Alojz Kranjc, pomočnik ravnateljice, ki je sodeloval pri prenovi poklicnega standarda gra-

ver/graverka: »Pri sestavi poklicnega standarda smo gledali na to, da smo novemu modulu prilagodili tudi druge module, poleg tega pa smo v izobraževanje vključili tudi vsebine s področja kakovosti, varstva okolja, podjetništva ... in poklic obdelali celostno.« Izpostavil je tudi sodelovanje z delodajalci, ki je po njegovem mnenju zelo pomembno tudi za to, da dijaki začitijo realno delovno okolje. »Delati želimo z roko v roki z delodajalci. V izobraževalne programe želimo vključiti to, kar si želijo delodajalci. Izobraževanje je uspešno šele takrat, ko so delodajalci zadovoljni s kadrom, ki ga zaposlijo,« je še dodal Kranjc.

EVA MIHELICH

NOVOST PRI VPISU V SREDNJE POKLICNE ŠOLE!

Vpis z individualno učno pogodbo

Prihodnje šolsko leto prinaša dobrodošlo novost pri vpisu v srednje poklicne šole. Šole bodo morale izvajati vsak program, za katerega bodo imele vpisanega vsaj enega dijaka s sklenjeno individualno učno pogodbo.

Že vrsto let je opaziti upad zanimanja mladih za posamezne poklice, zato je Ministrstvo za šolstvo znanost in šport RS pripravilo novost pri vpisu v srednje šole za šolsko leto 2015/2016. Doslej se je dogajalo, da v posamezne izobraževalne programe na srednjem poklicnem nivoju ni bilo dovolj vpisanih dijakov. Ker je bilo minimalno število za izvajanje programa določeno, se posamezni izobraževalni programi niso izvajali, kljub temu, da je povpraševanje na trgu dela obstajalo. Z letošnjim vpisom se ta anomalija odpravlja, saj se bodo vpisali lahko vsi zainteresirani, šola pa bo morala ne glede na število vpisa program tudi izvajati.

Pogoj za vpis v takšne programe je sklenjena individualna učna pogodba, ki jo bodoči dijak sklene z delodajalcem. Sklenjena individualna učna pogodba

omogoča podaljšanje praktičnega usposabljanja z delom na račun praktičnega pouka, ki se izvaja v šoli. S tem seveda delodajalci prevzemajo tudi večjo odgovornost, da mlade opremijo z uporabnimi veščinami, ki bodo v prihodnosti ključne za vstop na trg dela. Sistem srednjega poklicnega izobraževanja to možnost daje že od sprejema Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju iz leta 2006, vendar jo dijaki, delodajalci in šole premalo uporabljajo.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije ob tem delodajalce poziva, da se aktivno vključijo v izobraževanje svojega bodočega kadra in jim z individualno učno pogodbo omogočijo učno mesto ter jim tako v največji možni meri omogočijo pridobivanje praktičnih znanj.

M. K.

FLORA, POROKA, ALTERMED IN DNEVI ČEBELARSTVA APISLOVENIJA

Trije dnevi vsega za vrt in dom, za srečo in za zdravje

Sejemska sezona v Celju se bo letos začela 13. marca s tremi spomladanskimi sejmi – Flora, Poroka in Altermed, za konec tedna pa bo ponudbo sejmov dopolnila še mednarodna prodajna razstava in največje regijsko srečanje čebelarjev – ApiSlovenija. Postavitev posameznega sejma bo letos nekoliko drugačna, s čimer je Celjski sejem pridobil dodatne razstavne površine in tako prostor za nove sejemske vsebine.

tno mehanizacijo, bodo dopolnjevale še aktualne delavnice, predavanja in sveto- vanja za strokovno javnost in ljubitelje. Med drugim se bodo lahko obiskovalci podučili, kako zasnovati samooskrbni zelenjavni vrt, kako se lotiti obrezovanja sadnega drevja in jagodičevja, kako se lotiti pridelave geografsko zaščitene čebule Ptujski lük, katera semena bodo prinesla najbolj bogat in zdrav pridelek ...

Dogajanje na Flori bo pomembno sooblikovala tudi skupinska predstavitev članov Sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS, ki je dolgoletni pomembni partner sejma. Skupinska predstavitev bo namenjena predstavitvi domače vrtnarske proizvodnje, parkovnih zasaditev, ponudbe cvetja in dodatkov, šopkov ... Koncept ce-

Jubilejna Flora s še več ponudbe za urejen vrt in dom

Razstavljalci na 20. Flori napovedujejo ugodne nakupe najboljših semen, sadik in zelišč, sadnega in okrasnega drevja, izbirati bo mogoče med trajnicami in enoletnicami, eko sadikami zelenjave in eko dišavnicami. V ospredju razstavnega programa je samooskrba in domača pridelava. Bogato razstavno ponudbo, ki prinaša tudi opremo za vrtnarjenje in vr-

Sejemski trojček bo mogoče vse tri dni obiskati med 9. in 18. uro, za prvi sejemski dan pa so organizatorji pripravili še posebno akcijo – 2 + 1 vstopnica gratis. Pri nakupu dveh vstopnic za odrasle prvi sejemski dan (13. 3.) tretjo vstopnico podarijo. Akcija velja ob sočasnem vstopu treh oseb.

lotne letošnje predstavitve bo potekal na temo Zasaditev priložnosti novemu razcvetu. Skupinska predstavitev bo letos v sejmski dvorani L, tekmovanja mladih cvetličarjev in vrtnarjev pa v dvorani E, kjer bodo tekmovalni izdelki na ogled do konca sejmskega dogajanja.

Poroka o top poročnih trendih

14. sejem Poroka prinaša top poročne trende, vrhunske kreacije na modni pisti, sejmske ugodnosti ter ideje in nasvete za popolni poročni dan. Na sejmu bo že peto leto zapored velika promocijska razstava poročnih šopkov, s katero želi ta Celjski sejem in Sekcija cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS promovirati slovenske cvetličarne in njihovo kreativnost. Med novostmi pa bodo letos modna revija Srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko, Šolski center Celje, kjer bodo dijaki predstavili lastne poročne kreacije. Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje pripravlja Slovensko poroko 2015, ki bo izvedena kot praktični prikaz poroke. V nedeljo se bo zgodila modna revija trendovskih poročnih oblek razstavljalcev s priznanimi slovenskimi modeli ter predstavitev sanjskih poročnih frizur na dogodku Sanjski frizer, ki ga Celjski sejem pripravlja v sodelovanju s Haircenter Celje. Strokovnjaki Sekcije zlatarjev in draguljarjev OZS pa bodo na sejmu izvedli predavanje z naslovom Izbira pravega poročnega prstana.

Na sejmu Altermed veliko pozornosti konoplji

Največji sejem zdravega načina življenja, zdravilstva, zeliščarstva, zdrave prehrane, naravne kozmetike in okolju prijaznega bivanja – Altermed – bo letos v večji sejmski dvorani K. V treh sejmskih dneh bo mogoče obiskati več kot 100 predavanj, predstavitev in zdravih kuharskih doživetij. Posebna pozornost bo letos namenjena razpravi o vsestranski uporabnosti konoplje in predvsem demistifikaciji njene uporabe v medicinske namene, prvi sejmski dan pa v Celju pripravljajo tudi poseben program za seniorje.

N. V. F.

EXPOMEGO

Izložba čezmejnega prostora

Več kot 150 razstavljalcev se je od 19. do 22. februarja predstavljalo na 43. sejmu Expomego v italijanski Gorici. Med njimi je bilo tudi skoraj 40 slovenskih podjetnikov in obrtnikov ter okrog 40 slovenskih ponudnikov s področja turizma in gostinstva, ki so skupaj zasedli 1100 m² razstavnega prostora, kar 200 m² več kot v lanskem letu.

OOZ Nova Gorica je v vlogi soorganizatorja in ekskluzivnega zastopnika za slovenska podjetja poskrbela, da so se lanskim razstavljalcem pridružili tudi novi obrtniki in podjetniki, ki potencialne kupce iščejo predvsem med italijanskimi obiskovalci sejma. Na uradni otvoritvi so obiskovalce nagovorili predsednik OZS Branko Meh, podpredsednik regije FVG Sergio Balzonello, podpredsednik Udine e Goriza Fiere Gilberto Procura, predsednik Gospodarske zbornice Gorica Gianluca Madriz, župan Mestne občine Nova Gorica Matej Arčon, podžupan Občine Šempeter-Vrtojba Ivo Podbersič, župan Gorice Ettore Romoli in predsednik OOZ Nova Gorica Zoran Simčič, ki je med drugim povedal: »Veseli nas, da je med osemdesetimi slovenskimi razstavljalci veliko takšnih, ki so na sejmu že razstavljali. To je obenem potrditev, da je Expomego res postal izložba čezmejnega prostora in izložbeni projekt, ki živi v praksi in prinaša otipljive rezultate, kljub gospodarstvu nenaklonjenim časom«.

Sejem je namenjen predstavitvi različnih storitev in izdelkov ter gostinstva in turizma in je ena od najučinkovitejših in cenovno sprejemljivih oblik promocije predvsem v lokalnem okolju. Sejma, kjer se lahko predstavijo ponudniki iz različnih dejavnosti, na slovenski strani ni vse do Ljubljane, poleg tega je Expomego priložnost, kjer si ponudbo izdelkov in storitev ogledajo tako slovenski kot tudi italijanski obiskovalci.

Sporazum o sodelovanju med OOZ Nova Gorica in Udine e Gorizia Fiere omogoča slovenskim razstavljalcem,

Slovesno odprtje letošnjega sejma Expomego, na katerem je sodelovalo tudi 80 slovenskih razstavljalcev.

predvsem pa članom OOZ Nova Gorica, zares ugodne pogoje razstavljanja in možnost, da se predstavijo tako italijanskim kot tudi slovenskim kupcem. Tesno večletno sodelovanje, delo »z roko v roki«, je vsekakor dobra praksa čezmejnega sodelovanja, ki pripomore k promociji gospodarstva in turizma.

Projekt podpirajo tudi občine na območju, katerih deluje OOZ Nova Gorica: Mestna občina Nova Gorica, Občina Brda, Občina Šempeter-Vrtojba, Občina Brda, Občina Kanal in Občina Renče-Vogrsko ter institucije, ki na sejmu skrbijo za turistično predstavitev goriškega prostora RRA severne Primorske, Turistična zveza-TIC Nova Gorica, ZTKMŠ Brda-TIC Brda, KŠTM Šempeter-Vrtojba in LTO Posočje.

B. L.

Sejemski napovednik

april 2015

9. – 12. 4. FIBO

Köln, Nemčija (svetovni sejem fitnesa, wellnesa in zdravja)

Informacije: DESLO d.o.o., Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, telefon: 01 252 88 70, faks: 01 252 88 69, e-pošta: karin.crepinko@ahkslo.si.

10. – 12. 4. FREIZEIT

Celovec, Avstrija (mednarodni sejem športa, potovanja, mode, in vrtnarstva)

Informacije: Klagenfurter Messe, Celovec, Avstrija, tel.: 00 43 463 568 000, faks 00 43 463 568 00 28, e-pošta: office@kaerntnermessen.at

13. – 17. 4. HANNOVER MESSE

Hannover, Nemčija (svetovni industrijski sejem tehnologij, inovacij in avtomatizacije s specializiranimi sejmi)

Informacije: DESLO d.o.o., Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01 252 88 54, faks: 01 252 88 69, e-pošta: danijel.gostencnik@ahkslo.si

14. – 18. 4. Mednarodni sejem gospodarstva

Mostar, BiH

Informacije: MOSTARSKI SAJAM d.o.o., Rodoč b.b., 88000 Mostar, BiH, telefon: 00 387 36 350 194, faks: 00 387 36 350 134, e-pošta: info@mostarski-sajam.com.

14. – 19. 4. MEDNARODNI POHIŠTVENI SEJEM, EUROLUCE

(mednarodni sejem svetil, vsaki dve leti), **SALONE UFFICIO** (mednarodni sejem pisarniškega pohištva, vsaki dve leti), **SALONE INTERNATIONALE DEL COMPLEMENTO D'ARREDO** (mednarodni sejem dodatkov k pohištvu)

Milano, Italija

Informacije: Cosmit spa, Milano, Italija, tel.: 00 39 02 725 941, faks: 00 39 02 8901 1563, e-pošta: info@cosmit.it

15. – 18. 4. MUSIKMESSE

(svetovni sejem glasbil, not, opreme in dodatkov ter strojne in programske

opreme), **PROLIGHT + SOUND** (svetovni sejem profesionalne opreme za avdiovizualno produkcijo, opreme za prireditvene prostore in industrijo zabave)

Frankfurt, Nemčija

Informacije: Andrej Prpič s.p., APR Predstavništvo tujih sejmov, Ulica Rozke Usenik 10, 1210 Ljubljana Šentvid, tel.: 01 513 14 80, faks: 01 513 14 85, e-pošta: info@sejem.si, andrej.prpic@sejem.si

15. – 19. 4. SEBE

Beograd, Srbija (mednarodni sejem gradbeništva)

Informacije: Zdenko Jager, Želimplje 73, 1291 Škofljica, tel./faks: 01 366 14 38, 041 695 512, e-pošta: zdenko.jager@veritasco.si

16. – 19. 4. TRANSPORT & LOGITECH

Verona, Italija (mednarodni sejem transporta in logistike)

Informacije: MŽ Consulting & Fairs, mag. Matjaž Žigon, Grčarevec 8, 1370 Logatec, telefon: 01 750 94 90, 041 395 377, faks: 01 754 36 58, e-pošta: info@mz-consulting.org

17. – 19. 4. LOV

(mednarodni sejem lovstva, ribištva, turizma in aktivnosti v naravi, vsaki dve leti), **NATURO** (mednarodni sejem aktivnosti in oddiha v naravi, vsaki dve leti), Gornja Radgona

Informacije: POMURSKI SEJEM d.d., Cesta na štadion 2, 9250 Gornja Radgona, telefon: 02 564 21 00, faks: 02 564 21 60, e-pošta: info@pomurski-sejem.si

17. – 19. 4. COSMOFARMA

Bologna, Italija, (mednarodni sejem farmacevtskih proizvodov in storitev za zdravje, wellness in lepoto)

Informacije: Bologna Fiere, Viale della Fiera, 20, 40127 Bologna, Italija, telefon: 00 39 051 282 111, faks: 00 39 051637 40 04, e-pošta: segreteria.generale@bolognafiere.it

21. – 23. 4. European Coatings Show

Nürnberg, Nemčija (svetovni sejem za industrijo premazov in barv, tesnilnih sredstev, lepil in surovin, vsaki dve leti) **Informacije:** Andrej Prpič s.p., APR Predstavništvo tujih sejmov, Ulica Rozke Usenik 10, 1210 Ljubljana Šentvid, tel.: 01 513 14 80, faks: 01 513 14 85, e-pošta: info@sejem.si, andrej.prpic@sejem.si

21. – 24. 4. FORMA – TOOL

(sejem orodja, orodjarstva in orodnih strojev, vsaki dve leti), **PLAGKEM** (sejem plastike, gum in kemije, vsaki dve leti), **GRAF&PACK** (sejem grafika, papir, grafični stroji, oprema, embalaža, vsaki dve leti), **VARJENJE IN LIVARSTVO** (sejem plastike, gum in kemije, vsaki dve leti) Celje

Informacije: CELJSKI SEJEM, Dečkova 1, 3102 Celje, telefon: 03 543 30 00, faks: 03 541 91 64, e-pošta: info@ce-sejem.si

22. – 25. 4. SEJEM ZELENE GRADNJE

(mednarodni sejem gradbeništva), **ENERGETIKA** (mednarodni sejem energetike, elektronike in avtomatike), **INTERKLIMA** (mednarodni sejem gretja, hlajenja, klimatizacije in obdelave pitne vode, vsaki dve leti) Zagreb, Hrvaška

Informacije: ZAGREBAČKI VELESAJAM, Avenija Dubrovnik 15, 10020 Zagreb, Hrvaška, telefon: 00 385 1 6503 111, faks: 00 385 1 6550 619, e-pošta: zagvel@zv.hr

24. 4. – 3. 5. Mednarodni sejem

Firenze, Italija

Informacije: Firenze Fiera SpA, Firenze, Italija, tel.: 00 39 055 49 721, faks: 00 39 055 4973 237, e-pošta: info@firenzefiera.it

29. 4. – 10. 5. FOIRE DE PARIS

Pariz, Francija (mednarodni splošni sejem)

Informacije: Expositum, Pariz, Francija, tel.: 00 33 1 49 68 51 00, faks: 00 33 1 49 68 54 49, e-pošta: mjpost@comexpo-paris.com

že 45 let

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE**

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

STOPAR PGM, D. O. O., LOKAVEC

Kakovostne in zanesljive storitve

V lanskem letu je minilo dvajset let, odkar je Stojan Stopar, lastnik in direktor podjetja Stopar PGM, d. o. o. iz Lokavca pri Ajdovščini začel samostojno pot prevoznika. Danes podjetje s triinštiridesetimi zaposlenimi in tridesetimi kooperanti postaja vodilno v gradbenih in prevoznih storitvah na tem koncu Slovenije. Lani so z najemom nekdanjega Primorjevega obrata ABK v Ajdovščini začeli izdelovati še betonsko galanterijo, svež beton in armirane betonske drogove za elektrodistribucijo.

Vodilo zaposlenih v podjetju je kakovostno delo in pošten odnos do strank. Pogoj temu so zadostne kapacitete in število zaposlenih, kar omogoča, da dogovorjena dela opravijo v roku in v skladu z naročnikovimi željami. Do takšnega razmišljanja se je Stojan dokopal skozi dolgoletne izkušnje, ki si jih je nabiral še kot zaposleni strojni tehnik in avtomehanic v oddelku vzdrževanja v nekdanjem Primorju in pozneje, ko je začel lastno dejavnost. »Leta 1994 se je začelo kazati delo v avtocestnem programu. Kupil sem rabljen tovornjak in začel kot kooperant Primorja,« pove. Že čez dve leti, ko je odplačal kredit, je kupil dva bagra in hkrati zaposlil prva dva delavca. Takšen tempo je nadaljeval vsa poznejša leta; kupoval novo mehanizacijo, zaposloval in iskal dodatno delo. Leta 2006 je podjetje preoblikoval v d. o. o., čez dve leti pa so se na trgu pojavili kot samostojni izvajalci.

Glavna dejavnost podjetja so splošna gradbena dela na področju nizkih in visokih gradenj, inženirskih objektov, izvajajo zemeljska in rušilna dela, gradijo fekalne in meteorne kanalizacije, vodovode in plinovode, sanirajo plazove in pripravljajo ceste za asfaltiranje, lotijo pa se tudi gozdnih in poljskih poti, urejanja okolice objektov in priprave zemljišč za vinograde. Gradijo na celotnem območju Vipavske in Soške doline, od Krasa do Postojne in Notranjske. S prevoznimi zmogljivostmi razvažajo gradbeni material in po potrebi nudijo storitve s kaminoskim dvigalom.

Z lanskoletno širitvijo proizvodnje v obratu ABK so dodatno zaposlili celotno ekipo. »Vzeli smo delavce, ki so v okviru Primorja že prej delali na teh delovnih mestih. Ko sedaj gledam na to, vidim,

Ožja ekipa vodilnih delavcev podjetja Stopar PGM.

da se nismo zmotili. Ljudje znajo delati, hvaležni so nam za zaposlitev, saj je Ajdovščina po propadu Primorja doživela pravi šok,« pove Stojan in doda, da so sedaj edini proizvajalec betonskih elektrodrogov v Sloveniji, poleg tega pa v obratu proizvajajo vse vrste svežih transportnih betonov za prodajo in izdelujejo različno betonsko galanterijo – od cevi, robnikov, ograj, cvetličnih korit do oblog za brežine.

Pred dvema letoma se je podjetje preselilo v nove poslovne prostore, ki so jih zgradili v dobrem letu dni v industrijski coni Pod letališčem v Ajdovščini. V modernem posloplju s potrebno infrastrukturo za skladišče in delavnico za vzdrževanje vozil je dovolj prostora tudi za upravo podjetja. Vanje so se preselili

Stojanovi ožji sodelavci, sestra Saša in hčerka Tadeja, ki opravljata računovodska in pisarniška dela, sin Klemen kot vodja servisa gradbene mehanizacije, vodji operative Roman Bratina in Nejc Pižent, Matej Slokar, zadolžen za kalkulacije, ter Silvan Žigon kot vodja proizvodnje (na sliki).

Stojan nam zaupa, da so delovne izkušnje in pridnost odločilni pri izbiri njegovih ožjih sodelavcev, hkrati pa stavi tudi na mlade, da bodo lahko nekoč prevzeli vajeti podjetja. Naš sogovornik pa ne zanemarja prostega časa, rad se odpravi na pohode, aktiven je v nogometnem klubu Škou, kjer ima funkcijo podpredsednika, v prejšnjem sestavu je bil član UO OOO Ajdovščina ter predsednik KS Lokavec.

URŠKA TESTEN

Kamnoseštvo je obrt in umetnost

Dober kamnosek je pravi umetnik in gospod, je Štefana pred leti oče spodbujal pri izbiri poklica. Danes Kamnoseštvo Bunderla sodi med najuspešnejše tovrstne obrti na severovzhodu države.

Zagotovo so redki odrasli prebivalci Pomurja in Štajerske ter tudi sosednje avstrijske Štajerske, ki niso slišali za uglednega prekmurskega kamnoseka Štefana Bunderlo. Za storitve Kamnoseštva Bunderla, ki je po specializaciji v Ljubljani leta 1981 začel svojo dejavnost pri Gradu na Goričkem, se zanimajo tudi drugje po Sloveniji. Kot pravi 56-letni kamnoseški mojster Štefan, je na to, da je ostal v domačem kraju, vplivala predvsem močna navezanost na domače okolje. Izdelava in postavljanje nagrobnih spomenikov sta bili osnovi za začetek, temu pa je sledila izdelava stopnic in okenskih polic za potrebe gradbeništva. Postopoma so ponudbo storitev dopolnjevali z izdelavo talnih in zidnih oblog iz kamna in izdelavo kuhinjskih pisarniških pultov, opremljanje cerkva in drugih sakralnih objektov, pomemben del pa predstavlja tudi restavriranje poškodovanih predmetov ali objektov. Širitev programov za potrebe gradbeništva je Štefanu odpirala trg tudi zunaj ozkega lokalnega okolja, pomembno pa je vplivala na preboj na sosednji avstrijski trg.

Za zanimivo dejavnost sta Štefana navdušila oče, ki se je ukvarjal s teracerstvom, in dedek, ki se je prav tako ukvarjal z gradbeništvom. Že kot osnov-

nošolec je mladi Bunderla rad pomagal očetu in vzljubil gradnjo objektov. Zato je začel razmišljati o svoji prihodnosti v tej dejavnosti. Oče mu je dejal, da bi lahko bil kamnosek, ker da je to gosposko delo, zanimiva obrt in tudi umetnost. Tako se je Štefan vpisal na poklicno kamnoseško šolo v Ljubljani, kjer se je, kot pravi sam, veliko naučil, pozneje pa je opravil še mojstrski izpit.

V Kamnoseštvu Bunderla ves čas veliko vlagajo v sodobno tehnologijo. V prostornih delavnicah za obdelavo kamna, granita, marmorja in drugega kamna uporabljajo naj sodobnejše, računalniško podprte stroje za rezanje, brušenje, oblikovanje, pisanje in risanje, kar bistveno olajšuje delo zaposlenih.

»Imamo dolgo in bogato tradicijo izdelovanja nagrobnih spomenikov, hkrati pa veliko pozornost posvečamo gradbenemu kamnoseštvu. Čeprav sloni naša proizvodnja na moderni tehnologiji, se veliko posvečamo tudi ročni izdelavi. Ob izdelavi nagrobnih spomenikov in mnogih drugih programov pa veliko pozornost namenjamo svetovanju, predvsem v zvezi z vrsto kamna glede na okolje, saj različna klimatska območja terjajo druge vrste materiala. Sploh pri nagrobnih spomenikih imamo veliko možnosti in ga lahko izdelamo povsem po željah strank. Pri nas je vsak nagrobni spomenik unikat,« razlaga Bunderla in dodaja: »Dve naši drugi, a nič manj pomembni dejavnosti sta restavracija

Štefan Bunderla je ponosen na svoje sodelavce.

in izdelava stanovanjske opreme. V svoji viziji in poslanstvu smo zapisali, da želimo postati eno izmed vodilnih podjetij v kamnoseški dejavnosti v pomurski regiji, specializirano predvsem v gradbenih delih in izdelavi nagrobnih spomenikov. Svoje delo opravljamo kakovostno, po konkurenčnih cenah, držimo se dogovorjenih rokov, sledimo potrebam investitorjev in kupcev, poleg tega pa se stalno izobražujemo, da lahko izboljšujemo ponudbo na trgu.« Bunderla je vesel, da je vsa njegova družina neposredno vpeta v delo družinskega podjetja, tako da niti po njegovi upokojitvi ne bo težav z nadaljevanjem dejavnosti. »Moja največja želja je, da bi sin nadaljeval dejavnost in jo tudi širil, kar je tudi naša dolgoročna vizija«, je še dejal Štefan Bunderla.

Mojster Štefan je ponosen na svoje sodelavce, ki sicer veliko delajo, a so za to tudi ustrezno plačani. V podjetju je sicer poleg njega zaposlenih še 14 ljudi; 12 v Sloveniji in 2 v Avstriji.

Ob tem sogovornik še posebej poudarja, kako ni imel nobenih težav v sosednji državi urediti vse potrebno za delovanje, in da si želi, da bi bilo tako tudi pri nas, kjer birokrati prepogosto grenijo življenje. Hčerka in bodoči zet celo načrtujeta selitev čez mejo.

OSTE BAKAL

Poleg Štefana je v podjetje vpeta vsa družina; žena Ana in hčerka Petra, ki skrbita za administrativne in druge pisarniške zadeve, sin Štefan, izučen kamnosek, pa skrbi za proizvodnjo.

OSEBNE ZGODBE FANI VACIK, CVETLIČARNA FANI VACIK

S cvetjem polepšajo dan in prostor

Fani Vacik že dobrih 40 let z največjo ljubeznijo in občutkom za estetiko oblikuje šopke, ikebane, vence, poročne šopke in neštete druge cvetlične aranžmaje. S predanim delom je skupaj z možem Dušanom uresničila svoje mladostne sanje, da bo nekoč vodila lastno cvetličarno. Na Črnučah in v širši okolici je Cvetličarna Fani Vacik, katere slogan je »Vaše zaupanje naše cvetje«, znana kot prijazna in kakovostna, kjer rože ne le prodajajo, ampak z njimi strankam polepšajo dan in prostor.

Od travniškega do poročnega šopka

»Rojena sem bila v majhni vasi Lupinica pri Šmartnem pri Litiji. Izhajam iz velike družine z osmimi otroki, od katerih sem bila najstarejša. Ko sem bila še majhna, me je mama velikokrat našla na travniku, kje sem nabirala rože in jih vezala v šopke. Obiskovala sem OŠ Šmartno pri Litiji, in ko smo se v šoli pogovarjali, kaj si želimo delati v življenju, sem

rekla, da bi rada postala cvetličarka. To me je že od nekdaj veselilo. Oče me je po osnovni šoli vpisal v gimnazijo, dejal mi je, 'a boš celo življenje delala vence'. A na koncu je pretehtala moja želja in tako smo šli v Ljubljano iskat prosto učno mesto,« svojo osebno zgodbo začne Fani Vacik, ki že 40 let uspešno vodi družinsko Cvetličarno Fani Vacik.

Od leta 1966 do leta 1969 je obiskovala poklicno šolo v Celju, praktični

del pa opravljala pri mojstrici v Ljubljani. »Kot je bilo v tistem času običajno, sem morala kot vajenka najprej poprijeti za metlo, obrezovati cvetje in opazovati mojstrico pri delu, preden sem lahko tudi sama začela izdelovati šopke in aranžmaje. Po končanem šolanju sem bila še nekaj let zaposlena v Vrtnarski šoli v Celju, kjer sem spoznala tudi svojega življenjskega in poznejše poslovnega partnerja Dušana Vacika, ki je po poklicu

prav tako vrtnar-cvetličar. Leta 1972 sva se poročila. Imela sem 20 let. Za najino poroko sva z mojstrico pripravili poseben šopek. Namesto poročnega šopka sem imela vejo orhideje. Dobila sem jo iz Italije. Orhideje so bile takrat še nekaj nenavadnega, eksotičnega,« se spominja enega svojih najlepših dni v življenju.

Cvetličarna na nekdanji stari vaški »vagi«

Po poroki in rojstvu sina, ki opravlja poklic v veterini, je Vacikova še vedno čutila, da je njeno poslanstvo ustvarjati lepoto iz cvetja. Leta 1974 je zbrala pogum in šla na svojo podjetniško pot. »Z možem in s pomočjo očeta sva adaptirala staro kmečko poslopje na Črnučah in z minimalnimi sredstvi uredila prostore prve cvetličarne. Prva leta smo živeli v stanovanju na drugi strani Ljubljane, pozneje pa smo se preselili na Črnuče. Nekaj let sem sama vodila obrt, vendar je bilo to pri treh otrocih – poleg sina imava še dve hčeri, Mija danes dela v zdravstvu, najmlajša Anja pa je zaposlena v cvetličarni – izredno naporno. Dušan je zato pustil službo v ljubljanskih cvetličarnah in se leta 1977 tudi sam zaposlil v družinski cvetličarni. Istega leta sem k sebi za vajenko vzela še mojo 8 let mlajšo sestro Marjano Knez, ki se je prav tako izučila za cvetličarski poklic in je še danes zaposlena pri nas. Vsa leta je poklicu predana in zvesta naši družinski cvetličarni,« pove Fani in ji je iskreno hvaležna.

Po nekaj letih so cvetličarno preselili v nove stare prostore. »Črnuška krajevna skupnost nam je leta 1983 odstopila prostore nekdanje 'vage'. Poslopje smo sami adaptirali, dozidali in pozneje tudi odkupili. Veliko dela je bilo vložnega. Tudi v cvetličarni je bilo veliko dela. Zaposlenih nas je bilo več kot danes. Pri meni se je izučilo kar nekaj vajencev, pozneje tudi nekaj pripravnikov. Zaradi padca prodaje pa smo zadnja leta v cvetličarni zaposleni zgolj štirje družinski člani,« pove Fani.

»Včasih je bilo veliko manj cvetličarno in ponudbe cvetja. Stranke so v cvetličarno prihajale ves čas, ne le za praznike, kot sta dan žena in prvi november. Ženske so si ob petkih in sobotah kupovale šopke za domov. To je v zadnjih letih skoraj povsem odpadlo, saj zdaj cvetje

prodaja že skoraj vsaka trgovina. Z njeni cvetličarji ne moremo konkurirati. Pa tudi odnos do cvetja je bil drugačen,« poudarja. »Večina kupi nekaj minimalističnega, en cvet z dekoracijo. Še za pogrebe naročijo en venec ali zgolj sveče in se moraš kar precej potruditi, da zraven še kakšno rožico prodaš,« Vacikova opisuje spremembe, ki jih v zadnjem desetletju, sploh po nastopu gospodarske krize doživlja cvetličarski poklic.

Prepoznavni po drobni marjetici

»V sedemdesetih in osemdesetih letih smo v glavnem prodajali cvetje, vzgojeno pri nas, v takratni Jugoslaviji. Večina cvetja je prišla iz Dalmacije in nekaj malega iz San Rema. Bile so še gerbere, anemone, ranunkule in krizanteme. Sprva smo rože tudi sami gojili v rastlinjaku, a ko se je začela množična trgovina s cvetjem, se to ni več izplačalo,« pripoveduje Fani.

»Pred desetletji, ko še ni bilo interneta in kataloške prodaje, sva večkrat obiskala floristične sejme v tujini, udeleževala sva se borz cvetja in včasih tudi sama nabavila in uvozila material iz Nizozemske,« se pogovoru pridruži mož Dušan Vacik, ki skrbi za logistiko in administracijo. »Nizozemska je zakon za celo Evropo in širše. Česar ne gojijo sami v rastlinjaki, z letali pripeljejo z vsega sveta. Danes je v kataloški prodaji več sto vrst, barv in oblik cvetja z vseh celin,« še doda.

»Včasih smo imeli le sezonske rože, zdaj pa lahko v vseh letnih časih ljudje dobijo vse, kar si zaželijo. Osebnost se bolj navdušujem za cvetje, primerno zimskemu času. Priznati moram, da je vrtnica še vedno kraljica – za valentino, dan žena, materinski dan in rojstne dneve. Lahko je samo en cvet, pa tisti malo aranžiran. Zelo zaželene so tudi orhideje in pisani bidermajer šopki. V zadnjem času se vračajo nageljni. Marsikoga bo razočaralo, da so 'naši' alpski nageljni gojeni v Kolumbiji, vrtnice priletijo iz Ekvadorja, eksotične rastline pa so večinoma iz Kenije,« pravi Vacikova, in dodaja, da so vse rože lepe in da bi jim naredila krivico, če bi rekla, da je katera lepša od druge. Njej pa je najljubša

navadna marjetica (*Bellis perennis*), ki raste domala po vsem travniku: »Rada imam marjetice, zato je ta drobna roža tudi naš znak. Maja, ko vse cveti, grem najrajši na sprehod in si naberem pisan šopek travniškega cvetja.«

Žito za papeža

»Veliko smo se izobraževali v tujini, sodelovali smo na cvetličnih razstavah in tekmovanjih. Od vsega začetka pa do pred kratkim smo bili s svojo cvetlično gredo in delom prisotni v Mozirskem gaju in Arboretumu Volčji Potok. Aktivno smo delovali v sekciji cvetličarjev Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in v Društvu vrtnarjev Slovenije. Večkrat smo obiskali sejem Narava Zdravje, Floro v Celju, obrtni sejem v Kranju, Celju in drugje. Veliko smo urejali in opremljali poslovne objekte,« pripovedujeta Vacikova, to pa dokazujejo tudi številne diplome, priznanja, pohvale in zahvale na

steni cvetličarne. Na steni je razobešena tudi fotografija, ki priča o prav posebnem delu: »Za papeža Janeza Pavla II. smo posejali žito, ki mu ga je izročila slovenska delegacija ob prvem uradnem obisku Vatikana, tik po osamosvojitvi Slovenije,« je ponosna Fani Vacik. »Spominjam se, da smo v štiridesetih letih okrasili nešteto cerkva za obhajila, birme, nove maše in mnogo odrov za različne prireditve. Ob različnih državnih praznikih, cerkvenih praznikih, koncertih in proslavah smo v kraju vedno prisotni s svojim delom in cvetjem že vsa leta in

DEJAVNA V SEKCIJI CVETLIČARJEV

Fani Vacik: »Odkar imam obrt, smo člani centralne in bežigradske obrtne zbornice. Dejavna sem bila v odboru sekcije cvetličarjev. Zbornica se kar trudi za svoje člane. Lani sva se udeležila koristnega seminarja o podaljšanju statusa in prenosu obrti. Zbornica si prizadeva tudi za izboljšanje statusa obrtnih poklicev, a žal jim tega z mojstrskim izpitom še ni uspelo doseči. Vsekakor je zbornica nepogrešljiva v pogajanjih z državo za pravice obrtnikov«.

tako veliko doniramo. Nekajkrat smo gostili tudi Korante iz Podvinc. Bilo je prijetno druženje s svojimi strankami, krajani in stanovskimi kolegi.«

Delo cvetličarjev, tehnike in materiali so se v štirih desetletjih zelo spremenili. Nekoč so za vence najprej morali splesti podlago iz šibja in smrečja, nato pa vanjo zapikovati cvetje in zelenje. Čeprav je uporaba umetne podlage, biorazgradljive gobe, izdelavo poenostavila, pletenje venca še vedno velja za eno najzahtevnejših mojstrov in cvetličarskega poklica, in celo izkušene roke cvetličarke so z izdelavo venca zaposlene vsaj dve uri.

Rože nas spremljajo vse življenje

Fani Vacik pravi, da v cvetličarni obdelajo vse priložnosti, od rojstva do

smrti. »Glede na to, da so Črnuče bolj spalno naselje, stranke k nam pridejo s posebnim namenom, ko nekaj potrebujejo, bodisi za krst, rojstni dan, birmo, poroko ali pogreb. Naša cvetličarna je poznana po kakovosti, saj vedno nabavimo le najbolj kakovostno cvetje, in po dobri izdelavi, zato nam stranke zaupajo. K nam prihajajo s Črnuč in širše okolice. Še vedno prihaja nekaj starih strank, ki so bile prisotne že leta 1974, k nam pa prihaja že tretja generacija, njihovi vnuki,« pove Fani, ki se veseli prihoda svojih šestih vnukov, ki ji včasih priskočijo na pomoč. »Če otroke že od malega naučiš občudovati in podariti cvetje, bodo to počeli tudi kot odrasli.«

»Meni je bilo povsem normalno, da sem prišla ob petkih po šoli pomagat mami in očetu. Tako sem dobila tudi ne-

kaj žepnine,« v smehu pove Anja. »Že v osnovni šoli je imela veselje za ta poklic. Želela je na vrtnarsko šolo v Celje. Meni je bilo hudo, da bi šla od doma, zato sva jo z možem prepričala, da se je vpisala na aranžersko šolo v Ljubljani, kjer je pridobila še druga znanja, ki v cvetličarni prav pridejo. Doma se je naučila dela s cvetjem, tako da je leta 2007 opravila tudi mojstrski izpit,« je ponosna na svojo najmlajšo hčer, prav tako pa tudi na Jana in Mijo, ki sta v svojih poklicih zadovoljna in uspešna. »Vsi trije otroci so odraščali z nama, tako so si od majhnega pridobili delovne navade. Vesela sva, saj nama še danes vsi trije z veseljem pomagajo. Delavnost in pridnost je postal tudi njihov način življenja.«

»Rada delam lepo, ne kičasto«

»Za cvetličarski poklic je vsekakor dobro, da ti je dano nekaj talenta za vizualizacijo, kompozicijo in barvne kombinacije. Po pogovoru s stransko dobim občutek, kaj potrebuje, kaj ji je všeč, kaj želi, kakšno poročno obleko ima ... Preden začnem delati, si zamislim aranžma. Skic ne rišem, kar nekako čutim, kako je prav. Je pa res, da če imaš ta poklic rad, se lahko marsičesa tudi priučiš,« meni Vacikova, a je hkrati nezadovoljna z obstoječim izobraževalnim sistemom. »Mladi nimajo pravega interesa za to delo. Zadnja leta smo imeli nekaj praktikantov, a kaj, ko večina nadaljuje šolanje 3+2 in se nato razgubijo po drugih službah.«

Fani in Dušan Vacik sta že nekaj let upokojena. »Še vedno delava, ker sva življenje posvetila temu poklicu in vse vložila v cvetličarno, praktično sva začela iz nič. Več kot štiri desetletja sva plačevala prispevke in davke, ampak da bi zdaj morala vračati del pokojnine ...,« Vacikova zmigujeta z glavo nad ukrepi države. »Za naju je delo s cvetjem način življenja. Želiva si, da bi to, kar smo ustvarili, lahko vsaj vzdrževali,« se poslovita v upanju, da bo cvetličarska obrt kmalu spet zacvetela.

ANITA IVAČIČ,

SLIKE: ARHIV DRUŽINE VACIK

OSEBE, KI BI JIH MORAL POZNATI

Gizzmo.si
26,894 prijateljev

[+ Dodaj Prijatelja](#)

KALUP IZ MEDENINE ALI BRONA ZA VLI-VANJE VRSTIC ALI ČRK	GOSTA ZELENJAVNA JUHA	FRAN-COSKI FILOZOF (PETER)	ŠTEVILO NIČEL V TISOČICI	DIRKAČ SCHUMACHER	IVAN HRIBAR	GNOJNA ALI VODENA BULA	POVIŠANI BRALNI ODER V PRAVOSL. CERKVI
NEKDANJI KOSOVSKI POLITIK RUGOVA							
VESOLJEC ARM-STRONG					SLAVKO BOBOVNIK	KDOR KAJ OBNOVI	
EVA LONGORIA			FOTOGRAFIJA SMUČ. SKAKALKA ROGELJ				
RASTLINA S TROBIM STEBLOM IN CVETI				NAŠ IGRALEC (IVO)	PREBI-VALKA IRANA		
MUČENEC						PEVEC ROCK SKUPINE U2 VOX	SKLADATELJ HAČATURJAN
LETO-PISEC							
OBRTRNIK	ZENSKA, KI SI SAMA VZAME ŽIVLJENJE	BLAGO IZ ZAJČJIH DLAK, POLST	DISCIPLINSKA KAZEN	KRATKO PROPAGANDNO REKLO	MEVŽA, REVA	OBLAČILNICA PRVI ZLOG V ČOKOLADI	
PARLAMENT							UMIVALNA POSODA TRAVNIŠKA ZDRAVILNA RASTLINA
ZASTRUPITEV Z ALKALNIMI SNOVMI							RAČJA LUKNJA OSSIP ZADKINE
AMERIŠKA IGRALKA (DEMI)					POŠKODBA KOSTI, FRAKTURA		NAJMANJŠI DEL SNOVI
BREG, STRMINA (REDKO)					VEČJI KOS POHIŠTVA HOKEJIST KOREN		NIKALNICA KNJIGA ZEMLJEVIDOV
KRAVJI GLAS		NAJVEČJE MESTO NIGERIJE	OTOČJE V MOLUKIH				SKRIVEN NAMEN RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI
STARŠ, KI SI BRUJE BRADO					MANJŠI SUZUKI	PLAVALLEC THORPE	PREBIV. TAJSKE PRISTANIŠČE NA HONŠUJU
ANGLEŠKI PEVEC (CHRIS)				GLINA, ILOVIČA	SMUČAR. SKAKALEC PREVC		MADŽAR. REŽISER (GEORGE) PEVEC NABER
SMUČAR KOSTELIČ					DOMAČA PTICA	NAŠ JEZIKOSLOVEC (OROSLAV)	NAŠA OBLIKOVANKA STEKLA (JANJA)
SIMBOL ZA LITVI			FERMENT				NEM. SKLADATELJ (CASPAR) SPODNJA POVRŠINA
MESTO V NOTRANJOSTI DALMACIJE			IZIDOR REJC				PREBIVALEC ISTRE NACE SIMONČIČ
LEVI PRITOK RENA V ŠVICI					GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO		KRAJ VZHODNO OD LJUBLJANE
					SATIRIČNO DRAMSKO DELO, BURKA		METULJ Z OČESCI NA KRILIH

■ Pravilna rešitev februarске križanke je **SVET JE LEP**. Izmed prejetih dopisnic smo izžrebali tisto, ki jo je poslal **Danilo Černalogar s Črnega Vrha nad Idrijo**. Za nagrado bo prejel dve celodnevni smučarski karti, ki mu jih podarja Kompas d. d.!

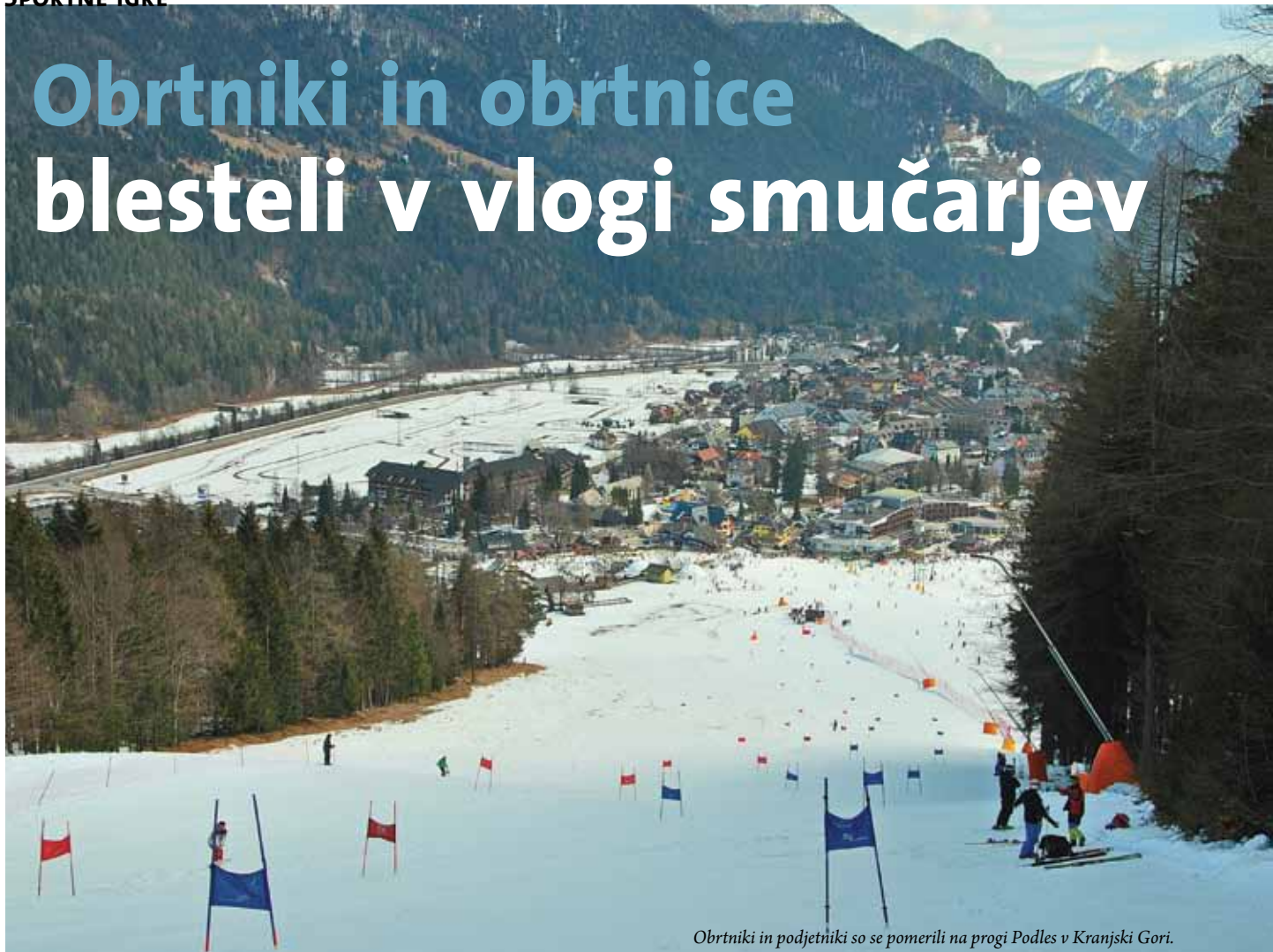
■ Rešitev (geslo) tokratne nagradne križanke pošljite na dopisnici skupaj s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, davčna številka in telefon) na naslov: **Uredništvo revije Obrtnik, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška 71, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA**. Pri žrebanju bomo upoštevali vse dopisnice, ki bodo prispele na naš naslov do 20. marca 2015.

■ Sponzor tokratne križanke je Val skupina d.o.o., ki enemu od reševalcev podarja prenosni zvočnik Shakey in slušalke.

Dobitek v nagradni igri je po 3. točki tretjega odstavka 105. ZDoh-2 obdavčen kot drugi dohodki, vendar le, če njegova vrednost presega 42 evrov (108. člen ZDoh-2). Akontacijo dohodnine za prejete nagrade v skladu z ZDoh-2 poravnava podeljemalec nagrade.

ŠPORTNE IGRE

Obrtniki in obrtnice blesteli v vlogi smučarjev

Obrtniki in podjetniki so se pomerili na progi Podles v Kranjski Gori.

Na zimskih športnih igrah obrtnikov in podjetnikov 2015, ki jih je zadnje februarso soboto v Kranjski Gori organizirala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, se je v veleslalomu pomerilo več kot 200 obrtnikov in obrtnic ter podjetnikov in podjetnic iz vse Slovenije. S prepričljivim vodstvom pred drugouvrščeno ekipo iz OOO Kamnik in tretjevrščeno ekipo iz OOO Idrija je slavila ekipa obrtnic in obrtnikov iz OOO Škofja Loka.

VABLJENI TUDI NA LETNE IGRE!

Obrtniki in podjetniki so ponovno potrdili, da je druženje ob športnih aktivnostih pomemben del življenja in tudi posla. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije zato že sedaj vse člane vabi, da se pridružijo kolegom na letnih igrah obrtnikov in podjetnikov, ki bodo predvidoma septembra.

» **P**o več kot sedmih letih premora smo ponovno organizirali športne igre obrtnikov in podjetnikov. Številni udeleženci današnjih iger so dokaz za to, da obrtniki potrebujemo in želimo tudi takšne oblike druženja in povezovanja. Ponovna obuditev obrtniških športnih iger je bila moja predvolilna zaveza in veselim se že letnih športnih iger, ki bodo predvidoma septembra letos,« je v slavnostnem nagovoru pred podelitvijo pokalov dejal Branko Meh, predsednik OZS.

V ekipnem seštevku je pri ženskah slavila ekipa iz OOO Škofja Loka, druga je bila ekipa iz OOO Maribor, tretja pa ekipa obrtnic iz OOO Ljubljana-Šiška. Pri moških so bili v ekipnem seštevku prav tako najhitrejši obrtniki iz OOO Škofja Loka, drugouvrščena je bila ekipa iz OOO Idrija, tretje mesto pa je zasedla ekipa obrtnikov iz OOO Kamnik.

Vsi tekmovalci in tekmovalke so se za zmago potegovali tudi posamezno, in sicer v devetih starostnih skupinah. Na koncu so sodelovali tudi v žrebu za boga-

Predsednik Odbora za šport pri OZS Niki Zima in predsednik OZS Branko Meh.

V skupnem seštevku je ekipa OOO Škofja Loka prepričljivo premagala drugouvrščeno ekipo iz OOO Kamnik in tretjevrščeno ekipo iz OOO Idrija.

te nagrade, ki so jih omogočili sponzorji iger, in sicer: Avto Triglav z blagovno znamko JEEP, Zavarovalnica Triglav in Elan, Elektro energija, Kompas shop, Weishaupt in Herz. Za glasbeno popestritev je poskrbela skupina Arrow, prireditve pa se je udeležil tudi župan Kranjske Gore

Janez Hrovat, ki je prav tako obrtnik in mu je bilo zato še posebej v čast, da je lahko nagovoril svoje stanovske kolege.

Da je bila organizacija športnih iger izpeljana profesionalno in brez napak, pa je poskrbel Odbor za šport pri OZS, ki mu predseduje Niki Zima, sicer predsednik

OOZ Jesenice, drugi člani pa so Dušan Fidler, podpredsednik OOO Maribor, Robert Vinšek, predsednik OOO Dravograd, in Andrej Papež, predsednik sekcije inštalaterjev in energetikov pri OZS.

MIRA ČREŠNAR
SLIKE: M. Č., S. K.

BODI TO, KAR SI

Jeep je registrirana blagovna znamka Chrysler Group LLC.
Avto Triglav d.o.o., Ljubljana, Dunajska cesta 122, SI-1000 Ljubljana.
Slika je simbolična.

Poiščite nas na

NOVI JEEP RENEGADE. Del mene.

Povprečna poraba goriva: 6,1 – 4,6 l/100 km. Emisije CO₂: 160 – 120 g/km. Uradna vrednost emisijske stopnje: Euro 5 in Euro 6. Specifične emisije NOx: 0,1688 – 0,0168 g/km. Vrednost specifične emisije trdnih delcev pri dizelskih motorjih: 0,0006 – 0,0005 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Še nekaj utrinkov iz Kranjske Gore ...

Posebna zahvala tudi sponsorjem Zimskih športnih iger obrtnikov in podjetnikov Slovenije:

zlati sponzor: Avto Triglav z blagovno znamko JEEP
srebrna sponzorja: Zavarovalnica Triglav in Elan

bronasti sponzorji: Elektro energija, Kompas shop, Weishaupt, Herz in ABC Tours

OBRNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

KRANJSKA GORA 2015

ZIMSKE SPORTNE IGRE
OBRTNIKOV IN PODJETNIKOV SLOVENIJE

AVTO TRIGLAV Jeep AVTO TRIGLAV Jeep

elan triglav elan triglav

ELEKTRO ENERGIJA SIOP -weishaupt- HEZ ENERGIJA SIOP -weishaupt- HEZ

URADNI REZULTATI EKIPNO

Uvrstitev	OOZ /OZS	Število točk	Uvrstitev	OOZ /OZS	Število točk
1.	ŠKOFJA LOKA	1000,94	20.	ZAGORJE OB SAVI	181,27
2.	KAMNIK	487,03	21.	ČRNOMELJ	177,92
3.	IDRIJA	472,54	22.	TOLMIN	161,37
4.	MARIBOR	443,21	23.	RAVNE NA KOROŠKEM	154,98
5.	LJUBLJANA ŠIŠKA	415,24	24.	OZS	144,34
6.	MOZIRJE	384,58	25.	NOVO MESTO	115,97
7.	METLIKA	339,59	26.	GORNJA RADGONA	114,18
8.	SLOVENSKA BISTRICA	321,99	27.	RIBNICA	102,16
9.	KRANJ	311,04	28.	LJUBLJANA MOSTE-POLJE	86,41
10.	KRŠKO	299,83	29.	LJUBLJANA BEŽIGRAD	82,28
11.	RADOVLJICA	288,31	30.	LITIJA	81,54
12.	JESENICE	275,44	31.	ŽALEC	76,55
13.	LJUTOMER	253,64	32.	RUŠE	59,67
14.	NOVA GORICA	249,33	33.	DRAVOGRAD	58,32
15.	SLOVENJ GRADEC	221,11	34.	LJUBLJANA VIČ	54,11
16.	TRBOVLJE	194,90	35.	VELENJE	49,16
17.	PTUJ	188,87	36.	VRHNIKA	29,92
18.	KOČEVJE	182,11	37.	GROSUPLJE	21,84
19.	LOGATEC	181,29			

Avtomobilsko zavarovanje z akcijo SPROSTI ČAS

Brezplačno
zavarovanje prtljage.

25 EUR popusta pri
zavarovanju kolesarjev.

25 EUR popusta pri
turističnem zavarovanju.

Zavarovalnica Triglav

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

TEST

Atraktivnejša in zrelejša

Tokrat predstavljamo dva modela, ki ju na prvi pogled že poznamo, a je fabia povsem novo vozilo, medtem ko ima dokker nov paket opreme stepway, ki ga naredi bolj dinamičnega in očesu prijetnejšega.

Škoda fabia

Tretja generacija priljubljene fabie je sicer za 8 mm krajša in za 31 mm nižja od predhodnice, a vseeno pušča občutek večjega avtomobila. Ob tem je tudi bolj praktična in zmogljiva.

Tudi tokrat njen izgled ni spektakularen, se je pa zelo približala slogovnim potezom octavie in rapida, s tem pa tudi nekoliko mlajšim kupcem. Navzven je tako skladna in elegantna, v notranjosti pa nemško funkcionalna in preprosta. Dolžina ostaja malenkost pod štirimi metri. Avto je malo krajši in nižji, ima pa večje medosje ter za kar 9 centimetrov večjo širino. To je inženirjem omogočilo, da so v notranjosti naredili več prostora za potnike, pa tudi prtljago.

V fabriinem avtomobilskem razredu se še vedno prodaja več bencinskih motorjev, zato je 1,2-litrski »bencinec« z močjo 66 kW/90 KM odlična izbira. S tremi osebami v vozilu nas ni nikoli razočaral; še več, fabii nudi zavidljivo poskočnost in brez težav lovi ritem prometa tako v mestu kot tudi na avtocesti. Navdušila vas bo tudi poraba, ki se le redko dvigne preko šestih litrov, kar gre zahvala dobri aerodinamiki, sistemu start/stop in lahki karoseriji, saj je novinka za 65 kilogramov lažja od predhodnice, s tem pa

je vstopni model celo lažji od ene tone. Ob redni uporabi ročnega menjalnika in priganjanju v višje vrtljaje se da s fabio voziti tudi zelo dinamično. Novi elektromehanski volanski mehanizem ponuja dovolj povratnih informacij s cestišča, tako da je vožnja enako zabavna tako na navadnih cestah kot tudi avtocestah. Končna hitrost znaša 182 km/h, do 100 km/h pa potrebuje dobrih deset sekund.

Številne neravnine na cesti pobira podvozje brez večjih pretresov, zadovoljni pa smo bili tudi z zvočno izolacijo. Škodin slogan Simply clever se izkaže v številnih malenkostih, kot so mrežasti žepi na boku sedežev, posodici za smeti, strgalu za led, spravljenem v vratcih posode za gorivo ...

Varnost se pri fabii piše z velikim V, saj Čehinja iz B segmenta združuje cel niz aktivnih elementov varnosti. Na popisu tako najdemo naslednje kraticice – ABS, ASR, ESC, MSR, HBA, XDS ... Če želite katerega od sistemov izklopiti, boste to lahko naredili le preko menija na osrednjem zaslonu, občutljivem na dotik. Preko njega pa dostopamo tudi do vsebin na USB ključku, do povezave s telefonom in še številnih drugih funkcij. Fabia je sedaj kljub skromnejšim meram odrasla v vseh pogledih.

Dokker stepway

Hitro rastoči romunski proizvajalec avtomobilov na zelo preprost način širi svojo ponudbo izdelkov z modelom dokker stepway. Velika priljubljenost crossover izvedenk je tako napeljala Dacio, da po modelu sandero stepway na podoban način nadgradi tudi multifunkcionalni model dokker in mini van lodgy.

Dokker stepway se od običajnega dokkerja loči že na prvi pogled, saj takoj opazimo, da sta tako sprednji kot tudi zadnji odbijač v barvi karoserije. Spredaj in zadaj je vozilo opremljeno s posebnim ščitom dna vozila v barvi nesvetlečega kroma, enake so obrobe meglenk spredaj. Blatniki so obdani s plastično zaščito v črni barvi, prav tako so dodani plastični pragovi v črni barvi. Na zunanjem delu izstopajo še strešni nosilci, zunanja ogledala in 16-palčna aluminijasta platišča v temni kovinski barvi.

V notranjosti bomo najprej opazili nove prevleke na sedežih z modrimi šivi. Prav tako so merilniki in ventilacijske odprtine obkroženi z modrimi konturami, kar daje notranjosti precej dinamike. Na voljo je cel kup odlagalnih površin, ne gre pa spregledati za Dacio sedaj že standardnega multimedijskega sistema MediaNav, ki združuje in preko ekrana

za dotik omogoča krmiljenje z radijem, telefonom in navigacijo. Kot posledek so na voljo še parkirni senzorji in regulator hitrosti.

Veliko uporabnost vozila nadgrajuje kar 800 osnovnih litrov prtljažnega prostora (raztegnemo ga celo do 3000 litrov), kar je izredno veliko, če vemo, da je vozilo dolgo vsega 436 centimetrov. S tem pa se uporabnost še ne konča, saj na obeh bokih najdemo drsna vrata, ki olajšajo dostop potnikom ali pa so v pomoč pri nalaganju tovora.

Še eno dobro stvar smo našli na tem avtomobilu. To je odličen Renaultov 1,2-litrski turbobencinski motor, ki daje dokkerju neverjetno poskočnost. Najvišja moč 85 kW/115 KM je na voljo že pri 4500 vrt./min., tako da motorja ni treba vrteti v višje vrtljaje. Tudi ročica menjalnika je dobro pozicionirana, hod pa kratek in nepričakovano natančen. Poraba, ki se je na koncu testa ustavila pri sedmih litrih, je povsem sprejemljiva. Avtomobil je le precej visok, pa tudi 1300 kilogramov teže vzame nekaj decilitrov pri porabi.

Novo v SLOVENIJI

Audi A1 sportback

A Audijev kompaktni model A1 sportback je odslej še bolj privlačen. Prenovljen in izboljšan je tako notranji kot tudi zunanji dizajn. K bolj športni podobi vozila prispevajo osveženi dekorativni elementi in barve lakov. Kompaktni malček se ponaša z voznimi lastnostmi, ki so podobne avtomobilom srednjega razreda. Zaradi toge karoserije in kratke medosne razdalje je živahen in okreten. Šest motorjev je bodisi novih ali pa so močno izpopolnjeni. Cenovna paleta se začne pri 17.800 evrih.

NASVETI

V lovu na mobilce

V Sloveniji je v uporabi kar 2,2 milijona mobilnih naprav, vendar niso vse v rokah svojih lastnikov. Telefoni so tatovom čedalje bolj priljubljeni.

Po ocenah operaterjev in policije se letno izmakne ali izgubi okoli 10 % prenosnih telefonov in ta trend je še v porastu. V več kot polovici primerov so ti telefoni ukradeni iz avtomobilov, kjer jih nepozorni lastniki puščajo na ogled, kot v izložbah trgovin. Izginjajo pa telefoni tudi v restavracijah, pisarnah, na kopališčih, gradbiščih in tudi v stanovanjih.

Ko ugotovite, da nimate več telefona, je tat po navadi že daleč stran. Iz druge naprave takoj pokličite svojega operaterja, naj vam blokira številko. Da lahko to naredite, morate ob telefonski številki, ki jo želite preklicati, podati še nekaj osebnih podatkov: ime, naslov, EMŠO, davčno številko ali rojstni datum ter kontaktno številko. Še za primer: pri Telekomu mora uporabnik telefonsko prijavo potrditi še pisno najpозnejše v štiriindvajsetih urah, kar lahko stori prek faksa ali z obiskom Telekomovega centra. Blokada številke ne stane nič, za naročilo nove SIM kartice pa vam bodo pri Telekomu zaračunali 9,90 evra, pri čemer se lahko odločite za novo številko ali pa za nadaljnjo uporabo iste številke. Klicno številko aktivirajo v roku ene ure po prevzemu nove SIM kartice. Vse do trenutka preklica SIM kartice morebitne

nastale stroške krije uporabnik.

Če želite poleg kartice SIM blokirati tudi uporabo mobilnika, posredujte operaterju še 15 mestno IMEI-številko aparata (International Mobile Equipment Identity). Uporabnik v ta namen izpolni poseben obrazec in priloži fotokopijo garancijskega lista ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna številka IMEI mobilnega aparata. Z blokiranjem prijavljenih ukradenih aparatov v omrežjih GSM/UMTS se preventivno znižuje število kraj mobilnih naprav.

Po tem, ko ste obvestili operaterja, lahko pokličete še policijo in prijavite krajo. Tudi policiji je uporabno navesti 15-številčno oznako IMEI, a ne upajte preveč, da boste telefon dobili nazaj, saj je ta odstotek nižji od 10. Aparate lahko zavarujete pri zavarovalnicah, ki vam bodo povrnile strošek aparata, a le, če je bil ta ukraden ob vplomu v stanovanje ali avto, če ga izgubite ne bo nič.

Najboljša preventiva je vsekakor ustrezna skrb uporabnika za prenosni telefon, zato skrbno ravnajte s svojimi prenosnimi telefoni, jih zaklepajte in ne puščajte brez nadzora, prav tako jih ne posojajte neznanecem. Prenosni telefon naj bo ustrezno zavarovan z nastavitvami zaklepanja tipkovnice in PIN kodo za uporabo SIM kartice.

BORUT ŠTAJNAHER

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
- **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **25 EUR** (+ 22 % DDV).

Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavzamec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si.
 - faksu: 01 51 93 496
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 15-02-002

PRODAM STROJE: za krivljenje cevi (na trn), fi 5 do fi 32 (levi in desni stroj), avtomat za krivljenje cevi in profilov do fi 42 mm, stroj za krivljenje cevi in profilov (brez trna), do 60 mm, stroj za prebijanje cevi in profilov do 90 mm, stroj za brušenje cevi do 120 mm, s sesalnikom, stroj za reduciranje cevi do fi 42 mm, stiskalnico (100 t) s segmentno prizmo (1000 mm), stroj za rezanje cevi

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJE, TESTINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 15-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV www.tika.si

Tel.: 04 518 44 44
Faks: 04 518 44 00
E-mail: info@tika.si

do fi 120 mm (polavtomat), kovičnik do fi 12 mm, vse v delovnem stanju. Informacije po tel. 041 639 737. Šifra oglasa: 15-02-003

PRODAM DIZELSKI VILIČAR TCM, 2,5 t/ višina dviga 3,3 m, letnik 2000, cena po dogovoru. Informacije po tel. 041 648 799, Anton Strelec. Šifra oglasa: 15-02-004

PODJETJE Z DOLGOLETNO TRADICIJU navijanja transformatorjev in tuljav zaradi presusmeritve proizvodnje proda svoje znanje, kompletno strojno opremo z bazo kupcev, dobaviteljev in zalogami repromateriala. Informacije po tel. 041 623 205. Šifra oglasa: 15-02-005

PRODAMO KOMPLETNA OSNOVNA SREDSTVA za kleparsko in ključavničarsko dejavnost z ekskluzivnimi pogodbami s hoteli in upravljalci stavb primorske regije (Piran, Izola, Koper). Za informacije pokličite po tel. 041 602 781. Šifra oglasa: 15-02-007

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v aprilski Obrtnikovi borzi je **20. marec 2015.**

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 51 93 496
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

VILBOSS D. O. O. - vaš dobavitelj priznanih znamk novih in rabljenih viličarjev, strokovni, zanesljivi, fleksibilni in kvalitetni serviser ter dobavitelj nadomestnih delov za skoraj vse vrste viličarjev. Več na spletu: <http://www.vilboss.si>, tel. 01 361 50 55. Šifra oglasa: 15-02-008

PO UGODNI CENI prodamo sestavljive trgovinske police, ki imajo kovinsko ogrodje, steklene police in leseno hrbtišče v svetli barvi. Informacije po tel. 031 343 913. Šifra oglasa: 15-02-009

PRODAM TRI VELJAVNE CERTIFIKATE in vso ostalo spremno dokumentacijo za proizvodnjo lesenih požarnih vrat (enokrilna in dvokrilna vrata v lesenem podboju ter enokrilna vrata v kovinskem podboju). Cena: 15.000 €. Informacije po tel. 041 630 066 ali e-pošti: petehras@gmail.com. Šifra oglasa: 15-02-010

OBRTNE STORITVE

IZDELAVA POLIETILENSKIH VREČK: vrečke po naročilu in željah kupca, vrečke za smeti (veliko različnih dimenzij in barv), nosilne vrečke, ZIP vrečke, vrečke za vakuiranje, streč folija, vrečke za pasje iztrebke, bio vrečke za smeti (kompostne). **NOVO** - natron vrečke za začimbe in čaje, tudi v

spletni trgovini na www.vrecke.net. Jožko Mlakar s. p., Šebrelje 13, 5282 Cerklje, tel. 051 428 594. Šifra oglasa: 15-03-001

TISKANJE brošur, knjig, plakatov, prospektov, dopisov, vizitk, razglednic, obrazcev, kuvert in izdelovanje blokov, etiket, papirnih nalepk itd. JBB, d. o. o., Ljubljana, Brod-ska cesta 22, 1210 Ljubljana Šentvid, tel.: 01 51 10 400, 041 779 025, e-pošta: jbb@siol.net. Šifra oglasa: 15-03-002

IZDELAVA EPOKSI-POLIURETANSKIH TLAKOV v vseh prostorih in na površinah (zunaj in znotraj), brezšivne hidroizolacije

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA BARTOL

**OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI**

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

na strehe, terase, zelene strehe, tudi z zaključnim pohodnim slojem, vodoodbojne impregnacije in zaščite za fasade, naravni/umetni kamen, beton. NOVO - v ponudbi so tudi delecacijski profili in profesionalni premazi za različne površine in izzive (zaščite za kovine, strehe, antikoroziivni premazi, protidrnsni premazi, pršila itd.). Skupaj z vami poiščemo rešitev in svetujemo. Svoj izziv si lahko izvedete sami ali z nami. Kmalu tudi spletna trgovina. PanStan, d. o. o., Plemljeva 2, Ljubljana, tel. 059 053 340, 041 334 809, www.panstan.si. Šifra oglasa: 15-03-005

IZDELAVA LESENE EMBALAŽE, palet in za-bojev po naročilu. Izdelujemo tudi lesene nadstreške in garaže. Pokrivanje s tradicionalnimi kritinami: lesene skodle, deske. Krovstvo in tesarstvo Marko Zamernik s. p., Krnica 5, 3334 Luče ob Savinji, tel. 041 549 214, e-pošta: markelo.zamernik@gmail.com. Šifra oglasa: 15-03-007

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugo-

dni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 15-04-001

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi kompletno vodenje poslovanja in svetovanje za obrtnike, podjetja in društva: obračuni OD, vodenje osnovnih sredstev in amortizacija, izdelava poslovnih poročil in davčne napovedi, obračuni obresti in ostalo. Storitve opravljamo ažurno in cenovno ugodno za območje cele Slovenije. Prvi mesec na zaračunavamo storitev! DATA-MS, d. o. o., Vojkova cesta 65, Ljubljana (bližina obvoznice). Tel. 01 566 21 95, 041 292 990, e-pošta: data-ms@amis.net. Šifra oglasa: 15-04-002

GRADBENA DOVOLJENJA, UPORABNA DOVOLJENJA, nadzor in vodenje investicij, izdelava energetskih izkaznic, investicijska dokumentacija. Smo zanesljivi in korektni. LG Inženiring d. o. o., Tržaška 132, Ljubljana, tel. 041 731 744, e-pošta: andrej.krupenko@lgi.si, www.lgi.si. Šifra oglasa: 15-04-003

NEPREMIČNINE

ODDAM KOMBINIRANI POSLOVNI PROSTOR na Brezovici, ob glavni cesti Vrhnika-Ljubljana, in sicer delavnico v izmeri 320

m², skladišče 150 m², pisarne 100 m² in veliko parkirišče. Delavnica se lahko uporablja tudi kot trgovina. Možen posamezen najem, cena po dogovoru. Vse informacije po tel. 041 639 991. Šifra oglasa: 15-07-006

ZA DOBO ENEGA LETA oddamo v najem do 350 m² poslovnih prostorov v obrtni coni Logatec, 1,5 km od avtocestnega priključka. Za več informacij pokličite po tel. 041 774 878. Šifra oglasa: 15-07-007

MATERIAL

Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

RAZNO

PRINT STUDIO v Ljubljani išče sposobnega grafika - vodjo treh delovnih mest. Ob skorajšnji upokojitvi lastnika možen najem ter poznejše odkup. Samo resne ponudbe pošljite po e-pošti: stanko.pancur@gmail.com, informacije po tel. 041 725 847. Šifra oglasa: 15-09-006

PRODAMO GRAFIČNO PODJETJE s 35-letno tradicijo v kompletu z delom in strojno opremo, brez obveznosti. Možne so različne opcije: delni odkup, sovlaganje - najem. Prodamo ali damo v najem tudi poslovno stavbo (1.600 m²) v IC Trzin. Informacije po tel. 041 638 762. Šifra oglasa: 15-09-005

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: Jana Vidic,
tel. 01 58 30 810
e-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontaktna oseba: Jolanda Damiš,
tel. 02 33 31 307
e-pošta: een@mra.si,
jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem,
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
Garibaldijeva 18, 6000 Koper
Kontaktna oseba: Sebastjan Rosa,
tel. 05 66 37 713
e-pošta: sebastjan.rosa@zrs.upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontaktna oseba: Petra Arzenšek,
tel. 01 58 98 156
e-pošta: petra.arzensek@gzs.si

Oglase s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na našem spletnem naslovu: www.ozs.si/obrtnik

Španska družba iz sektorja kovinske industrije nudi podizvajalske storitve. **EEN-feb-01**

Špansko podjetje, specializirano za uvoz in izvoz opreme za klimatizacijo, nudi trgovsko zastopanje proizvajalcem, trgovcem, veletrgovcem klimatskih naprav, orodij in dodatne opreme. **EEN-feb-02**

podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo enofaznih, trifaznih in polifaznih (aktivni - reaktivni) elektronskih števec električne energije, išče trgovca. **EEN-feb-03**

Vodilno madžarsko tiskarsko podjetje ponuja svoje storitve kot podizvajalec za druga podjetja, predvsem evropskim farmacevtskim in zdravstvenim podjetjem. **EEN-feb-04**

Grško podjetje išče trgovce za inovativen, multifunkcionalen pripomoček 4v1, za dviganje in prenos ljudi, ki imajo težave z mobilnostjo. **EEN-feb-05**

Litovsko podjetje, ki zagotavlja programsko opremo - zdravstveno rešitev, ki izboljšuje kakovost oskrbe bolnika in zmanjša stroške - išče trgovske posrednike. Posredniki morajo biti specializirani na področju medicinskih informacijskih sistemov, komunikacijskih sistemov ter na področju slikovnega arhiviranja. **EEN-feb-06**

Francosko podjetje, specializirano za končno obdelavo tkanin in čipk, je naprodaj zaradi upokojitve. **EEN-feb-07**

Francosko podjetje, ki proizvaja inovativna ekološka prehranska dopolnila, išče trgovce v tujini. Ponuja paleta originalno pakiranih, cenovno ugodnih, visoko kakovostnih prehranskih dopolnil. Usmerjeni so na ekološke trgovine in lekarne. Iščejo tuje poslovne partnerje (trgovce), ki so pripravljeni promovirati izdelke na svojem lokalnem trgu. **EEN-feb-08**

Poljski proizvajalec polimernih protihrupnih pregrad za ceste in železnice išče mednarodne trgovske partnerje. **EEN-feb-09**

Poljski proizvajalec ročno izdelanih božičnih okraskov s 50-letno tradicijo išče nove tuje distributerje. **EEN-feb-10**

Poljska družba je razvila rešitev za ultrazvočne naprave visokih moči, ki se lahko uporabljajo za čiščenje, varjenje, rezanje, lepljenje, povečave itd. Podjetje išče zastopnike in trgovske posrednike, ki so zainteresirani za dolgoročno sodelovanje. **EEN-feb-11**

Češko podjetje oblikuje in izdeluje izvorna oblačila in dodatke za ljudi planinskega oz. pohodniškega duha - ljudi, ki ljubijo naravo in potovanja. Izdelki so narejeni v njihovi proizvodnji, večinoma iz vseh naravnih dobrin, imajo visoko zanesljivost, trpežnost ter praktičnost. Izdelke prodajajo tudi po njihovih lastnih modnih trgovinah. Podjetje, ki deluje v 10 državah, išče predstavnik modne blagovne znamke ter iskalce franšize in/ali investitorja, za izgradnjo trgovin. **EEN-feb-12**

Grško podjetje, ki se ukvarja s trženjem in prodajo ene vodilnih aerosolnih znamk na svetu, si prizadeva vzpostaviti trgovski sporazum za njihove visoko kakovostne gasilne izdelke z distributerji na debelo s MSP-ji, ki imajo dobro geografsko pokritost in so izkušeni ter zanesljivi. Iščejo tudi komercialni sporazum s svetovalnimi inženirji in pomorskimi družbami, ki trgujejo z gasilnimi izdelki. **EEN-feb-13**

Britansko podjetje, vodilno v razvoju, oblikovanju, izdelavi in trženju tesnilnih mas, lepila in strokovnih gradbenih kemikalij, išče trgovce za aktivno rast prodaje njihovih izdelkov. **EEN-feb-14**

Britansko podjetje proizvaja in distribuira opremo, oblačila in dodatke za trg motornih koles, ki izboljšajo udobje in varnost. Imajo inovativno napravo za hlajenje motorističnih usnjenih varnostnih oblačil in iščejo trgovce ter trgovske zastopnike za trženje tega izdelka na svetovni ravni. **EEN-feb-15**

Eden izmed vodilnih egiptovskih proizvajalcev in izvoznikov hišnega tekstila in oblačil išče trgovske posrednike (veletrgovce, distributerje, zastopnike) v Evropi in ZDA. **EEN-feb-16**

Češko podjetje, ki izdeluje posebna orodja za inženiring, išče partnerje za dobavo posebnih orodij, merilnih naprav in materialov za orodja iz držav EU. **EEN-feb-17**

Majhno dansko podjetje, ki prodaja nosilne vrečke iz recikliranega tkanega polipropilena, išče podjetja v Evropi, ki proizvajajo in šivajo vreče z vštitimi ročajmi z integrirano elastiko za zapiranje vreck ter plastičnim kavljem za obešanje. **EEN-feb-18**

Britansko podjetje, ki se ukvarja s predelavo odpadnih steklenic v priročna darila, nudi svoje trgovske storitve in franšizne priložnosti. **EEN-feb-19**

Hrvaško podjetje, ki ima v lasti naravni izvir vode, ponuja prodajo/nakup celotnega podjetja ali njegovega dela ter skupno partnerstvo. **EEN-feb-20**

Poljski proizvajalec in distributer industrijskih komunalnih baterij ter zaprtih svinčnih akumulatorjev za vilicarje, išče komercialne predstavnike ter nudi podizvajalske storitve in prodajo izdelkov za partnerja na poljskem trgu. Baterije se uporabljajo za avtomobilsko industrijo, za obnovljive vire energije in na številnih drugih področjih industrije. Podjetje ponuja tudi sodelovanje na področju raziskav in razvoja. **EEN-feb-21**

Eden od vodilnih poljskih založnikov računalniških in mobilnih iger išče tuje partnerje. Doslej so razvili več kot 100 iger. Iščejo nove trgovske partnerje ter delničarje. **EEN-feb-22**

Znan predelovalni obrat sadja in zelenjave iz Poljske, z zelo dobrimi izkušnjami na področju mednarodnega sodelovanja, išče nove trgovske partnerje. Zanima se tudi za podizvajalske storitve. **EEN-feb-23**

Francosko združenje promovira inovativen panj, ki omogoča varno opazovanje čebel. Gre za patentirano pedagoško orodje, ki omogoča ljudem neposredno bližino s čebelami, hkrati pa nudi čebelam habitat v bližini narave. Panj je možno namestiti na javnih mestih, šolah, vrtovih, hišah ... Podjetje želi skleniti sporazum o storitvenem sodelovanju z organizacijami iz sosednjih držav, ki se ukvarjajo z okoljem in pedagoško. **EEN-feb-24**

Turški proizvajalec fleksibilne embalaže išče trgovskega partnerja ali zastopnika v Evropi za svoje izdelke za industrijski trg - predvsem v živilski industriji. **EEN-feb-25**

Finsko podjetje z novim konceptom ekološkega in senzibilnega bivanja v vasi podobnem okolju, opremljenem z digitalno tehnologijo, išče evropske arhitekta za modularno gradnjo ali strokovnjake s področja razvoja infrastrukture, gradbeništva in energetike ter krajinske arhitekta za nadaljnji razvoj projekta. Podjetje išče podizvajalce, trgovsko posredniške storitve ali proizvodno sodelovanje. **EEN-feb-26**

Nemški ponudnik rešitev za avtomatizacijo in kontrolnih sistemov išče tehnične trgovce in zastopnike. Družba želi vstopiti na nove trge v Evropi s svojo paleto novih pisalnih peres za profesionalno uporabo. Išče partnerstva z industrijskimi trgovci tehnoloških/električnih kontrolnih komponent, ki dobavljajo sektorju mehanskega inženiringa ali proizvodne industrije. **EEN-feb-27**

Italijansko podjetje, ki deluje na področju menedžmenta kadrovskih virov ter nudi svoje storitve rekrutiranja, išče podjetja v EU, ki delujejo na istem področju in so specializirana v zaposlovanju usposobljenega osebja za podjetja. Želijo si vzpostaviti skupne aktivnosti rekrutiranja z namenom zagotavljanja visoko kvalificirane in usposobljene delovne sile, ki prihaja iz in v Italijo. Družba je zainteresirana za vzpostavitev skupnega podjetja. **EEN-feb-28**

Hrvaška ekipa industrijskih oblikovalcev in strojnega inženiringa ponuja storitve oblikovanja izdelkov. Ustvarjajo edinstveno zasnovane izdelke in organizirajo proizvodnjo in testiranje funkcionalnih prototipov. Storitve je namenjena vsem podjetjem, ki trgujejo z izdelki, ki imajo element oblikovanja, kot so proizvajalci pohištva, peči, različnih uporabnih izdelkov, avtomobilov. Iščejo sporazum o zunanjem izvajanju, izvajanju storitev ali podizvajanju. **EEN-feb-29**

Poljsko podjetje, specializirano na področju e-trženja, sistemskih analiz, programiranja, računalniške grafike in integracije podat-

kovnih baz, ponuja trženje (prodajo) partnerjevih IT izdelkov in storitev na poljskem trgu. **EEN-feb-30**

Italijansko podjetje proizvaja opremo in pohištvo, izpušne sisteme in nape iz nerjavečega jekla. Podjetje se zanima za trgovske sporazume ter za zunanje izvajanje proizvodnje/dejavnosti. **EEN-feb-31**

Britansko podjetje razvija prostorske informacijske sisteme za široko paleto informacij in obveščevalnih aplikacij za javne in zasebne organizacije. Podjetje išče nove trgovske posrednike v evropskih državah. **EEN-feb-32**

Portugalsko podjetje, specializirano za svetovanje pri upravljanju garaž/delavnic, pri prodaji delov in opreme za avtomobile ter pri trgovanju s temi izdelki, išče podjetja, ki bi bila zainteresirana za nakup družbe oziroma njenega dela. Podjetje ponuja tudi tehnično svetovanje preko podizvajalcev ali zunanje izvajanje dejavnosti. **EEN-feb-33**

Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo nerjavečega jekla in keramičnih dimniških sistemov, išče agente in trgovce. **EEN-feb-34**

Majhno romunsko podjetje ponuja trgovske storitve za evropske proizvajalce naravnih kozmetike in prehranskih dopolnil. **EEN-feb-35**

Nizozemsko podjetje nudi svetovalne in podporne storitve za poslovni razvoj na Nizozemskem. **EEN-feb-36**

Britanski proizvajalec izdelkov za pomoč pri kopanju/umivanju išče agente in trgovce s strokovnim znanjem s področja invalidnosti, nege doma in delovne terapije. **EEN-feb-37**

Italijansko podjetje, ki izdeluje medicinske pripomočke in programsko opremo, išče partnerje. **EEN-feb-38**

Špansko svetovalno podjetje ponuja svoje storitve tujim podjetjem, ki se zanimajo za vstop na španski trg. **EEN-feb-39**

Romunsko podjetje, dejavno na področju obnovljivih virov energije, osredotoča svojo dejavnost predvsem na uvoz, trženje, sajenje in izkoriščanje zrelih energetskih rastlin. Čeprav gre za mlado podjetje, je že vključeno v transnacionalne aktivnosti s partnerji iz Madžarske in Španije, saj ponuja celotno paleto storitev, vključno z analizo tal, sajenjem, spremljanjem nasada itd. Pripravljeni so razširiti svojo paleto partnerjev in iščejo trgovske partnerje, ki jih zanima zastopanje romunskega podjetja v tujini ter promocija in prodaja energetskih rastlin. **EEN-feb-40**

Špansko podjetje, ki je specializirano za projektiranje in izdelavo digitalnih in analognih televizijskih oddajnikov in prenosnikov, išče trgovce. **EEN-feb-41**

Britanski proizvajalec osebnih miniaturnih zvočnih dozimetrom išče trgovce. **EEN-feb-42**

**UGODNA PONUDBA VOZIL
CITROËN JUMPER FURGON
OD 8 DO 17m³ UPORABNE PROSTORNINE
POPUSTI DO -37,5%**

**DODATNI PREMIUM BONUS 1.000 € V PRIMERU
CITROËN FINANCIIRANJA**

CITROËN priporoča TOTAL **KLUB ZVEZTORE MyCITROËNplus**

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

Die lati pogodljene gascenje. Citroën Financiranje. V ponudbi so upoštevani popusti za podjetja. Za ponudbo za fizične osebe se obrnite na prodajalca. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Citroën. Slike so simbolične. Ponudba za nova vozila JUMPER FURGON velja do 31. 03. 2015. Več na www.citroen.si

Avto Trobec d.o.o., Trzaska cesta 135, Ljubljana-Vič, info@avto-trobec.si, GSM 051 604 420

ENA KARTICA = SKUPNE UGODNOSTI

- ★ ugodnosti pri partnerjih **Mozaika podjetnih**
- ★ ugodnosti pri **območnih obrtno-podjetniških zbornicah**
- ★ ugodnosti pri članih – **mreža popustov jaz-TEBI**
- ★ plačilo **na obroke**, enostavno in poceni
- ★ **brez menjave banke** in poslovnih računov
- ★ **brezplačna članarina** za prvo leto uporabe plačilne kartice

mozaikpodjetnih.si

o popustih in ugodnostih

Nekateri od naših partnerjev:

ERSTE CARD
Ugodnosti in prihranki kartice Diners Club

PRIGO
Popusti pri nakupu rezervnih delov za vozila, goriva, pnevmatik in motornega olja

TELEKOM SLOVENIJE
Cenejše mobilne telekomunikacijske storitve

ELEKTRO ENERGIJA
Zanesljivo moja
Popusti pri nakupu električne energije in zemeljskega plina

GENERALI ZAVAROVALNICA
Ugodnosti pri sklepanju zavarovanj

MERKUR
Popusti tehnične trgovine

GA
Cenejši gospodinjstvi aparati

BIG BANG
Ugodnosti pri nakupu audio-video izdelkov, računalništva, izdelkov bele tehnike in telekomunikacij

ZATO, KER SMO SKUPAJ NAJVEČJI KUPEC V SLOVENIJI

 OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

FAMILY
1.000 EUR
BON ZA FINANCIRANJE*

Za MINI razvade in MAKSI potrebe. Družinski modeli Volkswagen Family.

Bogato opremljeni družinski modeli Volkswagen Family: **Caddy, Touran, Sharan in Multivan** nudijo dovolj prostora za kar tri otroške avtosedee in veliko prtljage. Imajo številna odlagalna mesta, zaradi svoje prilagodljivosti pa so dovolj prostorni tudi za prevoz večjih predmetov.

Izkoristite izjemno priložnost in do konca aprila ujemite velike prihranke ob nakupu ter bon za financiranje.* Več na www.volkswagen.si.

Das Auto.

Emisije CO₂: 189–149 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,6–5,7 l/100 km. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. Slike so simbolne. Akcija velja za modele Volkswagen Family do 30.4.2015 oz. do odprodaje zalog. *Bon za financiranje v vrednosti 1.000 EUR (z DDV) velja ob hkratnem financiranju in permanentnem Porsche Kasko zavarovanju preko skupine Porsche Finance Group Slovenia pod pogoji akcije VW Family. Več na www.porscheleasing.si.